

การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์
โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

ก้องพงศ์ เข้มมุกด์

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์
สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

ชื่อเรื่อง

การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์

โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

โดย

ก่อพงศ์ เข้มมุกด์

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์)
วันที่ 27 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.เรืองวิทย์ นนทภา)
วันที่ 27 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์คำเก็ง ชำนาญคำ)
วันที่ 27 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์)
วันที่ 27 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552

สำนักงานบัณฑิตศึกษารับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช)
ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
วันที่ 31 เดือน มี.ค. พ.ศ. 2552

ชื่อเรื่อง	การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียน ยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นายก่อพงศ์ เข้มมุกด์
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย 2) การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย 3) ปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการศึกษา ของนักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ผู้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียน โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จำนวนทั้งสิ้น 262 คน โดยที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงแล้ว จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยครั้งนี้

ลักษณะทางประชากรศาสตร์พบว่า นักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย มีอายุเฉลี่ย 15 ปี ส่วนใหญ่แล้วยังไม่ได้แยกโปรแกรมวิชา (ม.1 - ม.3) มีรายได้เฉลี่ยต่อวัน 74.14 บาท มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่สามารถให้บริการอินเทอร์เน็ตและมีโปรยณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ด้านทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมได้และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้งานได้บ้าง โดยมากแล้วนักเรียนชอบใช้คอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง

พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย นักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เพื่อการค้นหาข้อมูลมากที่สุด เพื่อความบันเทิง และเพื่อการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นลำดับรองลงมา ด้านประเภทของการใช้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มากที่สุดคือ การใช้บริการด้านการสืบค้นข้อมูล อันดับถัดมา เพื่อการสนทนาออนไลน์ และ การใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล การใช้บริการข้อมูลมัลติมีเดีย เป็นอันดับรองลงมา สถานที่ที่นักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ บ้านของตนเอง มีการเปิดรับเว็บไซต์ทุกวัน โดยใช้ระยะเวลา

ระหว่าง 61 – 120 นาที ด้านการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยโดยมากเปิดรับสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในช่วงเวลา 18.01-21.00 น. โดยมีระยะเวลาเปิดรับระหว่าง 16-30 นาที ต่อครั้ง

การศึกษาด้านการใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษา จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ความเข้าใจที่มีต่อองค์กร การเรียน และการใช้เวลาว่าง ผลการศึกษามีดังนี้

1) ด้านความเข้าใจที่มีต่อองค์กร กลุ่มตัวอย่างเปิดรับเว็บไซต์เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ มากที่สุด รองลงมาเพื่ออ่านข่าวสาร ข่าวประกาศ ข่าวประชาสัมพันธ์ ความเคลื่อนไหวของโรงเรียน ประโยชน์เพื่อหาข้อแนะนำในการปฏิบัติและการตัดสินใจต่าง ๆ ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่โรงเรียนเปิดสอน และเพื่อการติดต่อสื่อสารกับทางโรงเรียน รองลงมาตามลำดับ

2) การใช้ประโยชน์ด้านการเรียน กลุ่มตัวอย่างใช้เพื่อศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ตามต้องการมากที่สุด รองมาเพื่อตรวจสอบปฏิทินการศึกษา เพื่อตรวจสอบผลการเรียน เพื่อเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามลำดับ

3) ด้านการใช้เวลาว่าง กลุ่มตัวอย่างได้ใช้ประโยชน์ เพื่อลดและผ่อนคลายความตึงเครียดหรือเพื่อความบันเทิง รองลงมาเพื่อสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุดและฐานข้อมูลอื่น ๆ และเพื่อรับชมและรับฟังวิทยุ และโทรศัพท์อินเทอร์เน็ต เพื่อโอนถ่ายเพิ่มข้อมูลที่ต้องการ เพื่อสนทนาและแสดงความคิดเห็นในห้องคุย และเพื่อแสดงความคิดเห็นในกระดานข่าวอิเล็กทรอนิกส์ ตามลำดับ

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการเว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย คือ ปัญหาด้านการออกแบบเว็บไซต์ ที่พบมากที่สุดได้แก่ การรอข้อมูลนาน รองลงมาคือปัญหาเรื่องสารสนเทศที่นำเสนอบนเว็บไซต์ไว้แค่เว็บ ขาดความสมบูรณ์ ไม่ครอบคลุม ความไม่สอดคล้องข้อมูลต่าง ๆ ได้ช้า และปัญหาที่ในบางหน้าไม่บอกวันที่ ที่ปรับปรุง ตามลำดับ

ความต้องการในเรื่องการพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ในด้านความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ การออกแบบตกแต่งและจัดหมวดหมู่ให้ง่ายแก่การสืบค้น การเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์และผู้บริหาร โรงเรียน การปรับปรุงและเพิ่มเติมการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ มีการตรวจสอบการสะกดคำและเนื้อหาให้ถูกต้อง

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา คำรงเกียรติศักดิ์ ซึ่งกรุณาเป็นประธานที่ปรึกษา และได้ให้การสนับสนุน คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข จนงานปัญหาพิเศษเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. เรืองวิทย์ นนทภา และ อาจารย์ คำเกิง ชำนาญคำ ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไข จนกระทั่งงานปัญหาพิเศษเรื่องนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่จากโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและความสะดวกในการดำเนินการเขียนปัญหาพิเศษเรื่องนี้ จนเสร็จสิ้นทุกกระบวนการ

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูล คำแนะนำและความร่วมมือในการศึกษาปัญหาพิเศษครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ กัลยาณมิตรทุกคน สำหรับคำแนะนำและกำลังใจที่คอยช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มกำลังความสามารถในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้

ที่สุดเหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ-คุณแม่ที่กรุณาให้โอกาสทางการศึกษาและสนับสนุนผู้วิจัยอย่างดียิ่งเสมอมา

ความดีของปัญหาพิเศษฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ทุกท่านที่มีส่วนในความสำเร็จครั้งนี้ ทั้งท่านที่ได้เอ่ยนามและมิได้เอ่ยนามให้ปรากฏ

ก่อพงศ์ เข้มมุกด์

มีนาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(8)
สารบัญ	(9)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(12)
สารบัญภาพผนวก	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
ความสำคัญของปัญหา	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ข้อจำกัดในการวิจัย	7
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	10
ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับสาร	10
แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ	15
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	36
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	37
สถานที่ดำเนินการวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
การทดสอบเครื่องมือ	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	46

บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	47
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	47
ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	53
ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	61
ตอนที่ 4 ปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการ ศึกษาของนักเรียน โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	71
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	85
สรุปผลการวิจัย	86
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	87
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	93
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวก	98
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	99
ภาคผนวก ข ตัวอย่างหน้าเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	109
ภาคผนวก ค ประวัติผู้วิจัย	119

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่	37
2 กลุ่มตัวอย่าง	38
3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	51
4 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามด้านต่าง ๆ	58
5 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	59
6 ค่าเฉลี่ยรวม ของการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชในด้านต่าง ๆ	66
7 จำนวนและร้อยละ ของการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชในด้านต่าง ๆ จำแนกตามประเด็นหลักและประเด็นย่อย	67
8 จำนวนและร้อยละของการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชในด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับการแปลความหมายจากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด	69
9 ค่าเฉลี่ยรวม ของปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการเว็บไซต์โรงเรียน	76
10 จำนวนและร้อยละ ของปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการเว็บไซต์โรงเรียนจำแนกตามประเด็นหลักและประเด็นย่อย	76
11 จำนวนและร้อยละ ของปัญหาในการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียน จำแนกตามประเด็นย่อยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด	80
12 จำนวนและร้อยละ ความต้องการในเรื่องการพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์โรงเรียน	84

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	หน้าแรกของเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	3
2	แบบจำลองการสื่อสารของแพทย์และคณะ	21
3	กรอบแนวคิดตามทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ	23
4	แบบจำลองการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ	29
5	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	36

สารบัญภาพผนวก

ภาพ		หน้า
1	หน้าแรก (Home Page) เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	110
2	หน้าประวัติโรงเรียน เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	110
3	หน้ารายนามผู้บริหารโรงเรียน เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	111
4	หน้าข้อมูลปัจจุบันเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	111
5	หน้าผลงานนักเรียนเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	113
6	หน้านานาสาระ เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	114
7	หน้าสื่อการสอนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	114
8	หน้าภาพข่าวและกิจกรรม เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	115
9	หน้าสาระและบันเทิง (Entertain) เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	115
10	การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (ตารางสอนภาคเรียนที่ 2)	116
11	การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (ฝ่ายกิจการนักเรียน)	116
12	การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (แหล่งรวมข้อมูลทางการศึกษา)	117
13	การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (ยุพราชสาร)	117
14	การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (การส่งการ์ดอวยพรในวาระต่าง ๆ)	118
15	การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (รวมเว็บไซต์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ)	118
16	การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (เกียรติยศและความภาคภูมิใจ)	119
17	การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (รายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา)	119

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เข้ามามีบทบาทอย่างมากในทุกกิจกรรมสังคม คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ถูกนำมาใช้งานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสารและการดำเนินการต่าง ๆ ในแทบทุกองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ต่างพัฒนาเชื่อมโยงเครือข่ายเข้าด้วยกันผ่านทางคอมพิวเตอร์จำนวนมาก จนทำให้อินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์จำนวนมากเข้าด้วยกัน กลายเป็นช่องทางการสื่อสารที่สำคัญ พร้อมทั้งยังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายด้วยคุณสมบัติเฉพาะของอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสื่อที่ทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าไปค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว และตอบสนองความต้องการได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งเป็นช่องทางการสื่อสารสองทางที่มีประสิทธิภาพที่สุดช่องทางหนึ่งในปัจจุบันอีกด้วย (จริณธร ธนาธิลปะกุล, 2545: 1)

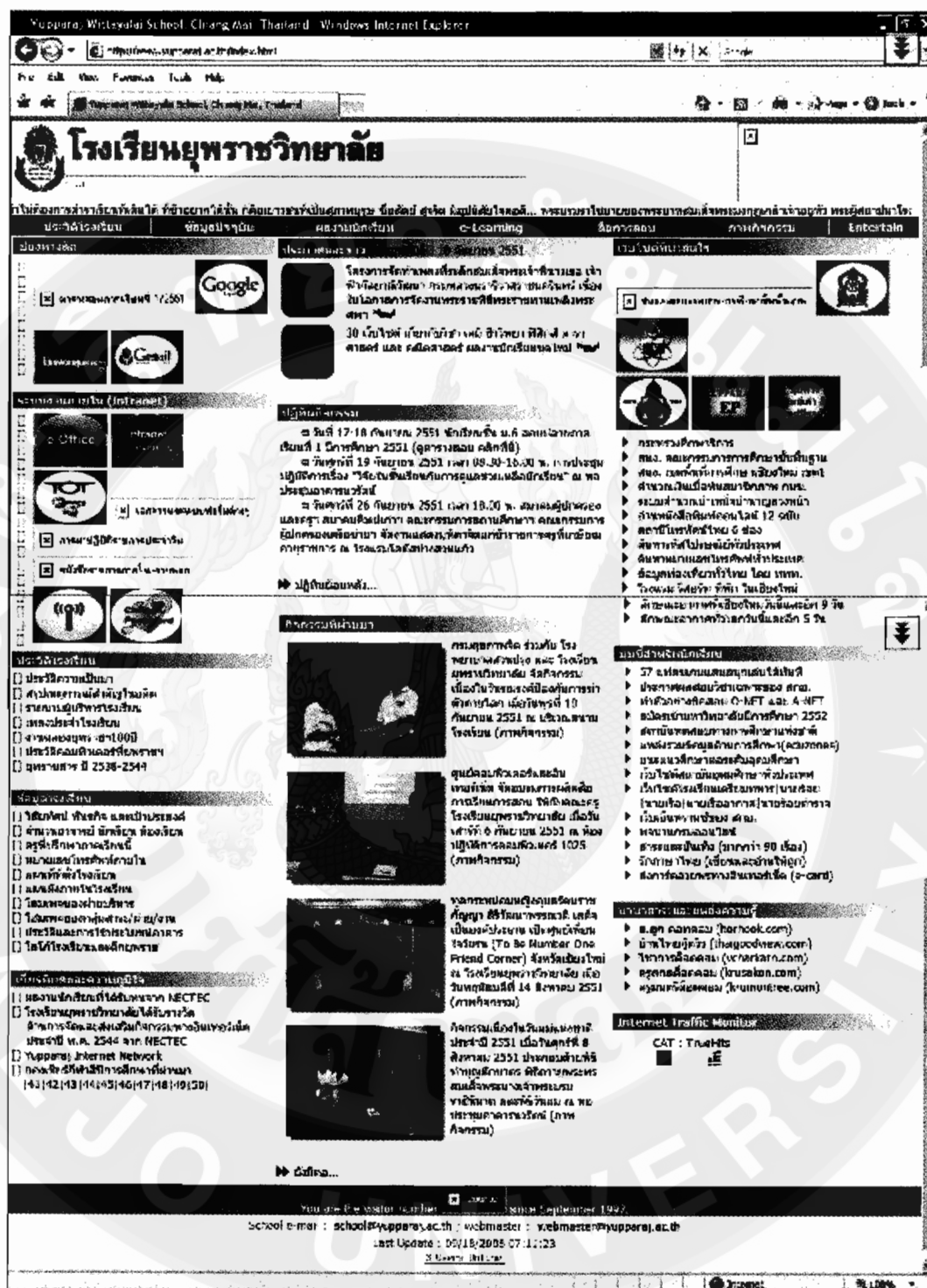
ประเทศที่พัฒนาแล้ว กำลังเปลี่ยนจากฐานทางด้านอุตสาหกรรม (industrial-based economy) ไปเป็นฐานทางด้านความรู้ (knowledge-base economy) ส่วนสำคัญคือ “การศึกษา” เป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การให้การศึกษาเพื่อให้ประชากรเข้าสู่โลกแห่งเทคโนโลยี โดยเน้นปัจจัยอยู่ที่ความรู้ของคนในชาติ การเรียนรู้กับการสร้างสังคมการเรียนรู้เป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะการขยายตัวของความรู้ให้กลายเป็นแหล่งความรู้โลก (world knowledge) การเรียนรู้ต้องทำได้มากรวดเร็ว ใช้นเวลาน้อย ต้นทุนต่ำ และที่สำคัญคือ ความรู้จะมีบทบาทที่สำคัญเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และผูกพันกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เมื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีบทบาทกับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบการศึกษาได้มีการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือที่เรียกว่า “ซีเอไอ” (CAI-computer aided instruction) มีการผลิต CD เพื่อเก็บรวบรวมความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนได้ศึกษาเล่าเรียน มีการสร้างเอกสาร “ไฮเปอร์เท็กซ์” (hypertext) ที่เชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ เป็นแหล่งค้นหาความรู้ได้อย่างรวดเร็ว ระบบการเรียนการสอนที่มีคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทำให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนเป็นการศึกษาหรือเรียนรู้แบบเฉพาะตัว การเรียนในลักษณะนี้จึงมีลักษณะให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง (student centric) ครูเป็นผู้ช่วยเหลืออยู่ห่าง ๆ

ในประเทศไทย หลายหน่วยงานพยายามรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อการศึกษาทั้งในระดับเล็กและใหญ่ โดยการสนับสนุนของรัฐบาลไทย ดังจะเห็นได้จากการที่ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ได้พิจารณาว่าอินเทอร์เน็ตจะช่วยเอื้อ

ประโยชน์ต่อการศึกษาของเด็กและเยาวชนไทยในอนาคต อีกทั้งมีศักยภาพที่จะช่วยลดช่องว่างของโอกาสในการศึกษาหาความรู้ระหว่างเด็กในเมืองและในชนบท จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย (school net) ขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 โดยเป็นโครงการที่เชื่อมโยงโรงเรียนต่าง ๆ ในประเทศไทยเข้าด้วยกันผ่านเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียน ครู และนักเรียน ได้เข้าถึงศูนย์ข้อมูลที่เป็นแหล่งความรู้จากทั่วโลกได้ และได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่นี้ ในการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความรู้ และทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาร่วมกันบนเครือข่าย

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย (school net) ได้เร่งพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ โดยตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2542 โครงการฯ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้ใช้ระบบเครือข่ายกาญจนาภิเษก ประกอบกับได้รับการสนับสนุนค่าเช่าวงจรทางไกลในประเทศ และค่าวงจรอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ จากองค์การโทรศัพท์และการสื่อสารแห่งประเทศไทย ทำให้เครือข่าย school net กลายเป็นระบบบริการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่สามารถเชื่อมต่อออนไลน์ได้จากทั่วประเทศ ผ่านเลขหมายพระราชทาน 1509 โดยผู้ใช้เสียค่าใช้จ่ายเพียงค่าโทรศัพท์ ครั้งละ 3 บาท เท่านั้น นอกจากนี้โครงการ school net ยังได้พยายามที่จะส่งเสริมและผลักดันในส่วนของการพัฒนาบุคลากร การสร้างและพัฒนาเนื้อหาความรู้บนเครือข่าย รวมทั้งการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วย สิ่งเหล่านี้ ถือเป็นภารกิจที่สำคัญของโครงการ ที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของการศึกษาของไทยให้ทัดเทียมกับนานาประเทศได้ รวมทั้งสร้างความทั่วถึงและเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

การพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาของนักเรียน จึงเป็นเรื่องที่มุ่งหวังกันว่าจะมีส่วนช่วยในการปฏิรูปการศึกษา โดยเน้นที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน แทนที่จะให้ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสูงสุด อันเป็นสาเหตุทำให้คนไทยส่วนใหญ่ต้องการเป็นแต่ผู้รับ ไม่สนใจหาความรู้ด้วยตนเอง ส่วนหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษาก็คือ การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนนั้นสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลแหล่งความรู้ได้มากและสะดวกขึ้น

ภาพ 1 หน้าแรกของเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ความสำคัญของปัญหา

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้วางแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา (พ.ศ.2547-2549) โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “ผู้เรียน สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาทุกแห่งมีโอกาสเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การบริหารจัดการ การวิจัย การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยได้ รับบริการอย่างทั่วถึง เท่าเทียม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ นำไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้” นั้น ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบโครงการ school net จากศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ให้อยู่ในความดูแล เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การศึกษาของชาติ ที่ส่งผลโดยตรงต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ทำให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา ให้เหมาะสมกับยุคสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้อยู่เสมอ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศทางการศึกษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม สะท้อนจากแผนแม่บท พ.ศ.2546-2549 ของกระทรวงฯ ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ว่า “ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและประกอบธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านซอฟต์แวร์” โดยมีพันธกิจที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้แก่ พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมสังคมไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (knowledge-based society) อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม สนองนโยบายรัฐบาลในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาภาครัฐ (e-government) ภาคการผลิต (e-industry) ภาคการพาณิชย์ (e-commerce) ภาคการศึกษา (e-education) และภาคสังคม (e-society) อีกทั้งกิจกรรมหลักของยุทธศาสตร์ ได้แก่ จัดตั้งศูนย์กลางการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในจังหวัดที่มีความพร้อมเป้าหมาย อาทิ จังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น และภูเก็ต ดังนั้นความสำเร็จของแผนแม่บท พ.ศ.2546 – 2549 ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะเกิดขึ้นได้เยาวชนจะต้องมีการใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นองค์ประกอบสำคัญ

การที่ภาครัฐมีนโยบายเรื่อง e-education เพื่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศอย่างชัดเจน และมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านการศึกษา ทั้งในระดับชุมชน โรงเรียน และอุดมศึกษา จะประสบความสำเร็จไม่ได้หากพฤติกรรมการเปิดรับและการใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษา ยังเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง ไม่สะดวก ไม่เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งได้แก่วัยรุ่นที่

กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาเนื่องจาก เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่จะเป็นกำลังหลักในการพัฒนาท้องถิ่นของตน และประเทศชาติให้ก้าวไปสู่การเป็นเศรษฐกิจ และสังคมบนฐานความรู้

อีกทั้ง การที่ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ได้จัดงานมหกรรมอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในโรงเรียน (school net day) เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2544 ณ สถาบันราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ผลการแข่งขันปรากฏว่าโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ได้รับรางวัลโรงเรียนดีเด่น ด้านการเสริมสร้างกิจกรรมทางอินเทอร์เน็ต ประเภทโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ของภาคเหนือ ประจำปี พ.ศ.2544 (“โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย”, 2549: ระบบออนไลน์) ความสำเร็จดังกล่าวทำให้โรงเรียน ต้องมีการพัฒนาคุณภาพของเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตอบสนองความต้องการทางการศึกษาที่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสแห่งเทคโนโลยี จำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จะต้องทำการพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์ของโรงเรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้อยู่เสมอ

งานวิจัยเรื่องพฤติกรรม的开รับและการใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ จึงเป็นแนวทางที่ทำให้ผู้ศึกษาทราบถึงพฤติกรรม的开รับ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของนักเรียนโรงเรียนยุพราช และปัญหาที่เกิดขึ้นกับการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียน เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาเว็บไซต์ ให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งพฤติกรรม的开รับและการใช้ประโยชน์สารสนเทศของนักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จะเป็นภาพสะท้อนให้เห็นความสามารถในอนาคตของจังหวัดที่ถูกจัดตั้งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และยังเป็นอีกคำตอบหนึ่งที่将会แสดงให้เห็นว่า แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา (พ.ศ.2547-2549) จะได้รับการตอบรับ และการใช้ประโยชน์จากนักเรียนโรงเรียนยุพราช ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ของภาคเหนือ และเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดได้หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษา

1. พฤติกรรม的开รับสารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
2. การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

3. ปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการศึกษา ของนักเรียน โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจากนักเรียน
โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น
2. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา ครอบคลุมเนื้อหาดังต่อไปนี้
 - 2.1 พฤติกรรมการเปิดรับเว็บไซต์ ทำการศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ใน
การใช้อินเทอร์เน็ต ประเภทของการใช้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ความถี่ในการเปิดรับ
เว็บไซต์ ระยะเวลาในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง
 - 2.2 การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ และความต้องการสารสนเทศทาง
การศึกษา ทำการศึกษาสภาพการใช้ประโยชน์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการใช้เว็บไซต์
รวมถึงความต้องการในการพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์
3. ขอบเขตด้านสถานที่ ศึกษาเฉพาะโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย เชียงใหม่
4. ขอบเขตด้านเวลา การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาระหว่างเดือนกันยายน - ธันวาคม

พ.ศ. 2551

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบถึง
 - 1.1 พฤติกรรมการเปิดรับและการใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษา
จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ของนักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
 - 1.2 บทบาทของเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ในการตอบสนอง
ความต้องการ และการใช้ประโยชน์ จากสารสนเทศทางการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนยุพราช
วิทยาลัย
2. ผู้จัดทำเว็บไซต์ทราบถึง
 - 2.1 ปัจจัยเกี่ยวข้องซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษา
ของนักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย เพื่อนำไปใช้เป็นส่วนตัดสินใจในการปรับปรุงเว็บไซต์

2.2 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนเพิ่มมากขึ้น

3. คณะอาจารย์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทราบผลจากการพัฒนาคุณภาพสื่อสารสนเทศของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

4. นักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย และนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา มีความเข้าใจการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบบังเอิญ (accident sampling) จึงเป็นข้อจำกัดที่ผลการวิเคราะห์ครั้งนี้ไม่สามารถนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่นๆ ที่มีลักษณะไม่เหมือนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มตัวอย่างมา

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

อินเทอร์เน็ต หมายถึง เครือข่ายการสื่อสาร ที่มีเทคโนโลยีก้าวหน้าระดับสูงที่ประกอบด้วย เครือข่ายคอมพิวเตอร์ย่อยๆ จำนวนมากเชื่อมต่อกัน ภายในระบบมีบริการมากมายหลายรูปแบบ อาทิเช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) เป็นต้น

พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษา หมายถึง ปริมาณการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งวัดจากความถี่หรือความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต และระยะเวลาในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง

วัตถุประสงค์การใช้บริการเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย หมายถึง ความต้องการแรงจูงใจ หรือเหตุผลของนักเรียนในการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ในด้านต่อไปนี้

1. การศึกษาตามอัธยาศัย
2. การติดต่อสื่อสาร
3. การค้นหาข้อมูล
4. ความบันเทิง

การใช้ประโยชน์ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนในการใช้ประโยชน์จากบริการของเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย เพื่อสนองความต้องการด้านต่อไปนี้

1. การเรียนการสอน ประกอบไปด้วย

- 1.1 เพื่อศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้ตามต้องการ
- 1.2 เพื่อตรวจสอบปฏิทินการศึกษา
- 1.3 เพื่อตรวจสอบผลการเรียน
- 1.4 เพื่ออ่านตำราอิเล็กทรอนิกส์ (e-book)
- 1.5 ศูนย์สื่อการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)
- 1.6 เพื่อติดต่อสอบถาม / ขอข้อมูลจากอาจารย์ หรือ

ผู้เชี่ยวชาญ

2. การใช้เวลาว่าง ประกอบไปด้วย

- 2.1 เพื่อรับชมและรับฟัง วิทยู และโทรศัพท์อินเทอร์เน็ต
- 2.2 เพื่อลดและผ่อนคลายความตึงเครียด หรือเพื่อความ
- 2.3 เพื่อสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุดและ
- 2.4 เพื่อโอนถ่ายแฟ้มข้อมูล (file) ที่ต้องการ
- 2.5 เพื่อมีส่วนร่วมทั้งสังคมและเชื่อมโยงตนเองเข้ากับ
- 2.6 เพื่อสนทนาและร่วมแสดงความคิดเห็นในห้องคุย (chat room)
- 2.7 เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นในกระดานข่าวสาร

บันเทิง

ฐานข้อมูลอื่น ๆ

สังคม

room)

อิเล็กทรอนิกส์ (web board)

3. ความเข้าใจองค์กร ประกอบไปด้วย

- 3.1 เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร / เหตุการณ์ต่าง ๆ
- 3.2 เพื่อหาข้อแนะนำในการปฏิบัติและการตัดสินใจต่าง ๆ
- 3.3 เพื่อติดต่อสื่อสารกับโรงเรียน
- 3.4 เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่โรงเรียน

เปิดสอน

3.5 เพื่ออ่านข่าวสาร/ประกาศ/ประชาสัมพันธ์ ความ
เคลื่อนไหวของโรงเรียน

นักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย หมายถึง นักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2550

เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และการ
ให้บริการผ่านเครือข่ายเว็บไซต์เว็บของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยที่ <http://www.yupparaj.ac.th>

ความต้องการสารสนเทศ หมายถึง ความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการ
เว็บไซต์และอินเทอร์เน็ตของนักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาเรื่อง “การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียน
ยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่” ได้ตรวจเอกสารดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับสาร
2. แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. ตัวอย่างเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับสาร

เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยให้ความสนใจที่ผู้รับสาร (audience) โดยมีความเชื่อว่าผู้รับสารเป็นผู้กระทำการเลือกใช้สื่อด้วยตนเอง (active) ในส่วนของทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับสารก็เช่นกัน มุมมองจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การที่ผู้รับสารจะใช้สื่ออะไรก็ตาม ผู้รับสารจะมีการเลือกสรรและการแสวงหาข่าวสารตามความต้องการ หรือความคาดหวังที่แตกต่างกันไปในแต่ละคน โดยกระบวนการเลือกสรรข่าวสาร (selective processes) นี้เปรียบเสมือนเครื่องกรอง (filters) ข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์เรา ซึ่งประกอบด้วย (พีระ จิระโสภณ, 2540: 636-639)

1. การเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจ (selective exposure or selective attention) หมายถึง แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจ หรือเปิดรับข่าวสารจากแหล่งสารแหล่งหนึ่งแหล่งใดจากที่มีอยู่ด้วยกันหลายแหล่ง โดยทั่วไปแล้วผู้รับสารมักจะเลือกเปิดรับข่าวสารที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับความเชื่อ ทศนคติ และความสนใจของตน โดยผู้รับสารมักจะเลือกเปิดรับสิ่งที่สนับสนุนความคิดเดิมของตนอยู่เสมอ และหลีกเลี่ยงข่าวสารที่ขัดกับความรู้สึกรของตนเอง

2. การเลือกรับรู้หรือตีความ (selective perception or selective interpretation) เป็นกระบวนการกลั่นกรองขั้นต่อมา เมื่อผู้รับสารเลือกเปิดรับข่าวสารจากแหล่งหนึ่งแหล่งใดแล้ว ผู้รับสารจะเลือกรับรู้ หรือเลือกตีความหมายตามความเข้าใจของตนเอง หรือตามทศนคติ ตามประสบการณ์ ตามความเชื่อ ความต้องการ ความคาดหวัง ตามแรงงูใจ ตามสภาวะร่างกาย หรือสภาวะอารมณ์ เป็นต้น

3. การเลือกจดจำ (selective retention) เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำข่าวสารเฉพาะสารที่มีเนื้อหาส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทักษะคิของตนเอง การเลือกจดจำนี้เปรียบเสมือนเครื่องกรองชั้นสุดท้าย ที่มีผลต่อการส่งสารไปยังผู้รับสาร ในบางครั้งก็จะลืมเนื้อหาข่าวสารในส่วนที่ไม่ตรงกับความต้องการของตนเอง

แนวความคิดในกลุ่มการแสวงหาข่าวสารของผู้รับสาร (information acquisition) เสนอว่า (กาญจนา แก้วเทพ, 2541: 312-313) ในการวิเคราะห์กระบวนการสื่อสารนั้น จะต้องไม่เริ่มต้นจากผู้ส่งสาร หากว่าจะต้องเริ่มต้นพิจารณาจากฝ่าย “ผู้รับสาร” ทั้งนี้เนื่องจากสภาพข้อเท็จจริงปัจจุบันที่ว่า สังคมยุคข่าวสารนั้น มีการผลิตข่าวสารต่าง ๆ ขึ้นมาอย่างมากมายเกินกว่าความต้องการและความสามารถในการเปิดรับข่าวสารจากทุกแหล่งและทุกประเภท ดังนั้นสถานการณ์ที่ผู้รับสารจะต้องเผชิญหน้ากับการการมีข่าวสารท่วมท้นล้นตัวไปหมดเช่นนี้ จึงกลายมาเป็นความยุ่งยากที่จะค้นหาข่าวสารให้ตรงกับความต้องการของตนได้อย่างง่าย ๆ และรวดเร็ว จึงทำให้ผู้ใช้สื่อจะใช้วิธีการที่ต้องใช้ความพยายามน้อยที่สุด แต่ทว่าสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ได้คั้งใจ (Schramm, 1973: 75)

ยูพา สุภากุล (2534: 124-125) กล่าวว่า การที่ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสื่อชนิดใด ขึ้นอยู่กับเกณฑ์การเลือกสื่อดังต่อไปนี้

1. เลือกสื่อที่สามารถจัดหาได้ (availability) ผู้รับสารจะเลือกรับสื่อที่ไม่ต้องใช้ความพยายามมาก เช่น ประชาชนในชนบทมักจะเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงเป็นหลัก เพราะสามารถจัดหาเครื่องรับวิทยุได้ง่ายกว่าสื่ออื่น
2. การเลือกสื่อที่ตนสะดวกและนิยม (convenience preferences) ผู้รับสารสามารถเลือกสื่อได้ตามที่สะดวก ทั้งทางด้านหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ นิตยสาร และสื่อบุคคล เป็นต้น
3. เลือกสื่อตามความเคยชิน (accustomed) ผู้รับสารบางคนไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงการรับสื่อที่ตนเคยรับอยู่ ซึ่งมักจะพบว่าบุคคลที่อายุมากเคยฟังวิทยุกระจายเสียงเป็นประจำก็มักจะไม่สนใจสื่อชนิดอื่น
4. ลักษณะเฉพาะของสื่อ (characteristic of media) คุณลักษณะเฉพาะของสื่อมีผลต่อการเลือกสื่อของผู้รับสาร เช่น ลักษณะเด่นของสื่อหนังสือพิมพ์ คือ สามารถให้ข่าวสารในรายละเอียดได้ดีกว่า ราคากถูก และสามารถนำติดตัวไปได้ในทุกหนทุกแห่ง เป็นต้น
5. เลือกสื่อที่สอดคล้องกับตน (consistency) ผู้รับสารจะเลือกสื่อที่สอดคล้องกับความรู้ ค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติของตน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งขึ้นอยู่กับ การเปิดรับสื่อมวลชน (mass media exposure)

Atkin (1973: 234-239) กล่าวว่าบุคคลจะเลือกรับข่าวสารจากสื่อมวลชนโดยขึ้นอยู่กับ การคาดคะเนเปรียบเทียบระหว่างผลรางวัลตอบแทน (reward value) กับการลงทุนลงแรง (expenditures) และพันธะผูกพัน (liabilities) ที่จะตามมา ถ้ารางวัลตอบแทนคือ การได้รับข่าวสาร หรือความบันเทิงที่ต้องการสูงกว่าการลงทุนลงแรง บุคคลย่อมแสวงหาข่าวสารนั้น (information seeking) แต่ถ้ารางวัลตอบแทนได้รับน้อยกว่า บุคคลก็จะเลือกรับข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีผลตอบแทน เช่น การได้รับข่าวสารหรือความบันเทิงที่ต้องการ

นอกจากนี้ Atkin (1973: 205-209) ยังชี้ให้เห็นว่าการแสวงหาข่าวสาร หรือความต้องการสื่อมวลชนของปัจเจกบุคคลนั้น คือต้องการได้รับข่าวสาร (information) และความบันเทิง (entertainment) โดยความต้องการข่าวสารนั้นเกิดจากความไม่รู้ หรือไม่แน่ใจ (uncertainty) ของปัจเจกบุคคล ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจาก

1. การรับรู้ถึงความไม่สอดคล้องต้องกันระหว่างระดับความรู้ของปัจเจกบุคคลที่มีอยู่ในขณะนั้น กับระดับความต้องการที่ตนเองอยากจะรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายนอก (extrinsic uncertainty) ยิ่งเป็นเรื่องสำคัญเท่าไรก็ยิ่งมีความอยากรู้สูงมากขึ้นเท่านั้น
2. การรับรู้ถึงความไม่สอดคล้องต้องกันระหว่างความรู้ที่มีอยู่ของปัจเจกบุคคลในขณะนั้น กับความรู้ตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งกำหนดโดยระดับความสนใจส่วนบุคคลของปัจเจกบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด (intrinsic uncertainty)

ข่าวสารที่จะช่วยลดความไม่รู้ หรือความไม่แน่ใจที่เกี่ยวข้องกับความสนใจภายในส่วนบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (intrinsic uncertainty) และที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิงสนุกสนานส่วนตัว (intrinsic desire) นั้น ถือว่าเป็น “ข่าวสารที่ใช้ให้ความพึงพอใจทันทีในเชิงการบริโภค” (immediate consummatory gratifications) ส่วนข่าวสารที่ใช้ช่วยลดความไม่รู้ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายนอก (extrinsic uncertainty) เรียกว่าเป็น “ข่าวสารที่ใช้ประโยชน์ในการเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ ช่วยเพิ่มพูนความคิด และแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันบางอย่าง” (instrumental utilities) เช่น ในการทำงาน การศึกษา ซึ่งข่าวสารบางอย่างอาจจะให้ประโยชน์ทั้งในเรื่องการนำไปใช้และในเรื่องของการให้ความบันเทิงก็ได้ เช่น เกี่ยวกับการเปิดรับเว็บไซต์มหาวิทยาลัย ธรรมชาติของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมชาติ ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งข่าวสารที่ให้ความพึงพอใจทันทีในเชิงการบริโภค และข่าวสารที่ใช้ประโยชน์เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ

โดยปกติแล้ว คนเราจะใช้สื่อมวลชนในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร เพื่อเสริมสร้างความรู้ เสริมสร้างทัศนคติ แสวงหาหนทางในการปฏิบัติต่อสภาวะแวดล้อมในสังคม ตลอดจนปกป้องความรู้ ความคิดเห็น และเพื่ออธิบายพฤติกรรมบางอย่างของตนเอง ซึ่งความต้องการทั้งหมดนี้อาจจะเรียกรวมๆ ได้ว่าเป็น need for orientation ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการกำหนด

ความสนใจข่าวสารต่าง ๆ ของประชาชน โดยตัวแปรนี้จะถูกกำหนดโดย “ความสำคัญ” และ “ความไม่แน่ใจ” กล่าวคือ ถ้าคนเราเห็นว่าเรื่องใดสำคัญสำหรับตนเอง และเขามีความไม่แน่ใจในเรื่องนั้นมากเท่าไร ความสนใจในข่าวสารนั้นก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น

นอกจากนี้ Schramm (1973: 121-122) ยังได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับสารดังนี้

1. ประสบการณ์ที่ต่างกันจะทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกันไป
2. การประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อตอบสนองจุดประสงค์ของตน
3. ภูมิหลังที่แตกต่างกันจะให้ความสนใจต่อเนื้อหาสาระต่างกัน
4. การศึกษาและสภาพแวดล้อมที่ผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาสาระ
5. ความสามารถในการรับสาร เป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจ ของผู้รับสารที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับสารที่ต่างกัน
6. บุคลิกภาพมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวใจและพฤติกรรมของผู้รับสาร

7. อารมณ์ สภาพทางอารมณ์อาจเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของสาร

8. ทัศนคติเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและการตอบสนองต่อข่าวสารที่เปิดรับ

จากองค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้นจะพบว่า การเลือกเปิดรับสารมีปัจจัยทั้งในส่วน ofบุคคลเอง ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์ การศึกษา ความรู้ ความสนใจ หรืออื่น ๆ รวมไปถึงปัจจัยภายนอก อันได้แก่ ความสัมพันธ์ทางสังคมและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ล้วนแต่เป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการใช้สื่อและการใช้ประโยชน์ รวมไปถึงการได้รับการตอบสนองความพึงพอใจจากสื่อ

Kippax and Murray (1980: 335-360) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับชาวออสเตรเลีย ซึ่งนอกจากจะเน้นเรื่องของการใช้สื่อและความพึงพอใจแล้ว ยังได้เพิ่มเติมเรื่องของการรับรู้ถึงประโยชน์ของสื่อ โดยศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการใช้สื่อมวลชนกับความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อ นั้น ตลอดจนการรับรู้ในคุณประโยชน์ของสื่อ ผลจากการศึกษาพบว่า ปริมาณการใช้สื่อมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ถึงประโยชน์ของสื่อ นั้น ๆ และปัจจัยด้านประชากรก็มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อด้วย โดยผู้รับสารที่มีความแตกต่างกันในปัจจัยต่าง ๆ ทำให้มีการเลือกเปิด รับสื่อ และรับรู้ในคุณประโยชน์ของสื่อแตกต่าง ดังนี้

1. ปัจจัยด้านประชากร เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ เป็นตัวกำหนดการใช้สื่อ และการรับรู้ในคุณประโยชน์ของสื่อ

2. คนที่มีระดับการศึกษาสูงจะเลือกใช้สื่อหลายประเภทมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ

3. กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ มีการเลือกใช้สื่ออย่างมีจุดหมาย และเข้าใจคุณประโยชน์ของสื่อ

จากการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการเปิดรับสารและการใช้ประโยชน์กับความพึงพอใจจากสื่อได้มีผู้วิจัยหลายท่านที่ทำการศึกษา และได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว นั่นคือ ปัจจัยทางประชากรศาสตร์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสารของบุคคล เช่น Sears and Freedman (1967 อ้างใน พสุชัยเวช, 2541: 158) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคล พบว่ากลุ่มตัวแปรทางด้านบุคคลที่เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนได้ดีที่สุด คือ ระดับการศึกษาและระดับชั้นทางสังคม หรือ Robinson (1972: 26-27) พบว่า ระดับการศึกษาของผู้รับสาร มีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อและระดับความรู้ทางด้านข่าวสารของบุคคล โดยกลุ่มคนที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีการใช้สื่อและมีระดับความรู้ในเรื่องข้อมูลข่าวสารต่างกันไปด้วย กล่าวคือ กลุ่มคนที่มีความรู้สูงเป็นกลุ่มที่มีความรู้ด้านข้อมูลข่าวสารจะมีการเพิ่มพูนความรู้ของตนให้มากขึ้นด้วยการใช้สื่อมวลชน

จากงานวิจัยของ Mcleod et al. (1972 อ้างใน จิตรา เอื้อจิตรบำรุง, 2544: 19) กล่าวว่า ตัวชี้ (index) ที่ใช้วัดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ (media exposure) ส่วนใหญ่ใช้กัน 2 อย่าง ได้แก่

1. วัดจากเวลาที่ใช้สื่อ
2. วัดจากความถี่ของการใช้สื่อแยกตามประเภทของเนื้อหารายการที่แตกต่างกัน

Mcleod กล่าวว่า การวัดในเรื่องเวลาที่ใช้กับสื่อมีข้อเสียตรงที่ว่า คำตอบขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความสนใจของผู้ฟัง เวลาว่างที่คนมีอยู่ และการมีสื่อใกล้ตัว (availability of medium) ด้วยเหตุนี้ คำตอบที่เกี่ยวกับเวลาที่ใช้กับสื่อจึงมักไม่สามารถแปลความหมายได้ในทางจิตวิทยา และมักไม่ให้ผลที่ชัดเจนเมื่อนำไปเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น และเพื่อแก้ปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องนี้ จึงได้มีการวัดตัวแปรการเปิดรับสื่อมวลชน โดยใช้ความถี่ของการใช้สื่อเฉพาะอย่างเจาะจงในเนื้อหา เช่น วัดความถี่ของการอ่านข่าวที่มีเนื้อหาหนักในหนังสือพิมพ์ ความถี่ของการชมรายการโทรทัศน์ และความถี่ของการรับฟังรายการวิทยุ เป็นต้น

จากแนวคิดทฤษฎีการเปิดรับข่าวสารนี้ ผู้ศึกษาได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย เพื่อชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมการเลือกเปิดรับสารจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยว่ามีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการใช้ประโยชน์ และตอบสนองความต้องการเพื่อความพึงพอใจอย่างไร

แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

Rogers and Shoemaker (1971: 12) ได้ให้ความหมายคำว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology) ไว้ว่า หมายถึง การประยุกต์ความรู้ ความเข้าใจในระบบการสื่อสาร และการใช้คอมพิวเตอร์บนฐานข้อมูลเดียวกันในการค้นหาข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล และการติดต่อสื่อสารด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง

นอกจากนี้ คณะกรรมการเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (วิกิพีเดีย, ม.ป.ป.: ระบบออนไลน์) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ ไว้ว่า หมายถึง ความรู้ในผลิตภัณฑ์ หรือ คอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ การติดต่อสื่อสาร การรวบรวมและการนำข้อมูลมาใช้อย่างทันการ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพทั้งด้านการผลิต การบริการ การบริหาร และการดำเนินการ รวมทั้งเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาคุณภาพของประชาชนในสังคม

จินตนา วัฒนทโกศล (2543: 9) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยี ที่เกี่ยวกับการดำเนินการงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำสารสนเทศไว้ใช้งาน ซึ่งจะประกอบด้วยเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีโทรคมนาคมเป็นหลัก รวมถึงเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำ ข้อมูลข่าวสารมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น ในด้านการศึกษา โดยมีคอมพิวเตอร์เป็น เครื่องมือในการจัดการ และจัดเก็บข้อมูล เพื่อความสะดวกและเป็นระบบ ส่วนการสื่อสารนั้น จะมีการใช้การสื่อสารโทรคมนาคมใช้เป็นตัวในการจัดส่งข้อมูล เผยแพร่ภาพ และเสียงออกไปเพื่อ สื่อสารกัน

องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์ (2539: 4-5) ชี้ให้เห็นว่า ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งมี ที่มาจากการค้นคว้าวิจัยที่จะเชื่อมโยงเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์ของแต่ละมหาวิทยาลัย เข้าไว้ด้วยกัน และต่อมาได้ขยายวงกว้างขึ้นในหมู่ประชาชนทั่วไป จนเกิดการเชื่อมโยงข้อมูล ข่าวสาร ติดต่อกันไปทั่วโลกนั้น ได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยข้อได้เปรียบของการสื่อสารผ่าน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ทำให้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเด่นกว่าการสื่อสารแบบอื่น ๆ สามารถแบ่งออก ได้เป็น 5 ประการ คือ

1. ให้การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลกับบุคคล ทั้งที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน และ นอกเครือข่ายที่ห่างไกลกัน มีความสะดวกและคล่องตัวมากขึ้น ประหยัดเวลามากขึ้น
2. เป็นแหล่งความรู้อันยิ่งใหญ่ เนื่องมาจากมีข้อมูลข่าวสาร ผลงานวิจัย และ โปรแกรมที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ มากมายหมุนเวียนอยู่ในเครือข่าย เพื่อให้ผู้สนใจสามารถอ่านและ ศึกษาได้จากทั่วโลก

3. เป็นช่องทางในการกระจายความรู้จากแหล่งหนึ่งไปยังอีกแหล่งหนึ่ง ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันได้ในเวลาอันรวดเร็ว

4. ในการติดต่อกัน ข้อมูลจากบุคคลหนึ่งจะส่งไปถึงอีกบุคคลหนึ่งได้อย่างแน่นอน เนื่องจากในระบบจะมีการตรวจสอบการส่งข้อมูลซึ่งหากส่งไม่ถึงผู้รับ ก็จะขึ้นข้อความเพื่อเตือนให้ผู้ส่งทราบ

5. ช่วยลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเอกสารต่าง ๆ ลงได้มาก

จากข้อได้เปรียบดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้ที่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด กล่าวคือ สามารถค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ที่มีอยู่ในทุกมุมโลกได้ในเวลาอันรวดเร็ว สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจากที่อื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ สามารถสืบค้นข้อมูลวิชาการจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยทั่วโลก นอกจากนี้ในด้านการศึกษายังสามารถช่วยในเรื่องการเรียนการสอนในชั้นเรียน เช่น การส่งรายงาน การปรึกษาปัญหาในวิชาต่าง ๆ กับอาจารย์ผู้สอน การบันทึกคำบรรยายไว้ในระบบ เพื่อให้นักศึกษาเรียกดู รวมถึงการร่วมกันอภิปรายนอกเวลาเรียน เป็นต้น

ปัจจุบันนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทอย่างมากในทุกด้านเนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถทำลายกำแพงในเรื่องของสถานที่และเวลาไปได้มาก นอกจากนั้นยังทำให้เกิดนวัตกรรมทางการศึกษาขึ้นเสมอ ๆ มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย การใช้ “อินเทอร์เน็ต” นับเป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่กำลังได้รับความนิยมอย่างสูงในปัจจุบัน โดยบริการที่ได้รับความนิยม และมีประโยชน์อย่างมากบริการหนึ่งบนอินเทอร์เน็ต คือ การค้นหาข้อมูลผ่านระบบเวิลด์ ไวด์ เว็บ (world wide web) ขององค์กรต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่นิยมเนื่องจากเป็นแหล่งข้อมูลขนาดมหึมาที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย และผู้รับสารเป็นผู้ควบคุมการใช้บริการเอง นอกจากนั้นยังเป็นสื่อที่สามารถตอบโต้ได้อย่างรวดเร็ว และมีรูปแบบการบริการที่หลากหลาย นับตั้งแต่การค้นหาข้อมูล แสดงความคิดเห็นผ่านทางกระดานข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ การสนทนาผ่านทางคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

ในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตไม่ได้เป็นคำเฉพาะที่ใช้กันในหมู่ผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลอีกต่อไปแล้ว เราสามารถได้ยินคนกล่าวถึงอินเทอร์เน็ตได้จากทุกที่ แม้แต่ในชั้นเรียนของเด็กประถม อินเทอร์เน็ตไม่ได้เป็นองค์กร และไม่ได้เป็นสถาบัน ไม่มีใครเป็นเจ้าของ อินเทอร์เน็ต หรือสามารถควบคุมมันได้ ดังที่ Brace (1997 อ้างใน งามอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์, 2539: 6) ได้ให้ความหมายของอินเทอร์เน็ตว่า คือการเชื่อมต่อระหว่างกันของคอมพิวเตอร์จำนวนมากในลักษณะเครือข่ายที่สามารถติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้ หรืออาจเรียกได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นข้อตกลง ซึ่งทำให้ข้อมูลข่าวสารถูกถ่ายโอนจากคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปยังอีกเครื่องหนึ่งได้

Ebersole (2000: ระบบออนไลน์) กล่าวว่า เว็บไซต์ หมายถึงสื่อประสม การเชื่อมต่อและนำเสนอข้อมูลข่าวสาร และแหล่งความบันเทิงต่าง ๆ ไปยังกลุ่มผู้ใช้คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต โดยปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เว็บไซต์เติบโตอย่างรวดเร็ว ก็คือ ความง่ายในการใช้งานและการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งคนที่ดูแลเนื้อหาของเว็บเองก็คอยจะนำเสนอบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นด้วยในความเป็นจริงแล้วองค์ประกอบที่สลับซับซ้อนของเว็บไซต์อยู่ที่ความเป็นพลวัต และความสามารถในการรวมตัวกับคุณสมบัติของสื่ออื่นหรือเปลี่ยนแปลงไปเป็นสื่ออื่น ๆ ได้ โดยในแต่ละเดือนที่ผ่านไปได้นำมาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาและขยายขอบข่ายของเว็บไซต์และประสบการณ์ที่ผู้รับสารจะได้รับผ่านเว็บไซต์ และในปัจจุบันได้มีการนำเว็บไซต์มาใช้ในการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

Ebersole (2000: ระบบออนไลน์) กล่าวว่า ความหลากหลายในด้านเนื้อหาของเว็บไซต์นั้นมีมากกว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์ดั้งเดิมอื่น ๆ กล่าวคือในขณะที่โทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์จะถูกควบคุม และมีกฎระเบียบมากมาย เว็บไซต์กลับไม่มีกฎระเบียบควบคุมเข้มงวดและด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้อาจกล่าวได้ว่า เว็บไซต์มีบางสิ่งที่ทุกคนต้องการ และด้วยข้อเท็จจริงที่ว่าเราสามารถเข้าถึงเว็บไซต์จากที่โรงเรียน ห้องสมุด ที่ทำงาน และบ้าน จึงมีความเป็นไปได้ที่ผู้รับสารจะสามารถเข้าถึงเว็บไซต์และอินเทอร์เน็ตได้มากกว่าสื่ออื่น

ทางด้านการสื่อสารนั้น ถือว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ และอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อใหม่ (new media) ที่ทำให้กระบวนการสื่อสารเปลี่ยนจากรูปเส้นตรงแบบราบ ไปเป็นรูปวงกลม ที่มีชุมชนแห่งการเกาะกลุ่มของชุมชนเสมือน (virtual community) ที่มีปฏิสัมพันธ์ (interactivity) ระหว่างกันได้ตลอดเวลา ทำให้เกิดสภาพที่ไม่คำนึงถึงสถานที่ทางกายภาพและไม่คำนึงถึงเวลาขึ้น (สุกัญญา สุกบรรทัด, 2541: 5)

Rice (1985 อ้างใน สุกัญญา สุกบรรทัด, 2541: 8) กล่าวว่าสื่อใหม่มีลักษณะสำคัญคือการขยายรหัสสัมผัสของมนุษย์ให้กว้างขวางและสลับซับซ้อนมากขึ้น คุณลักษณะสำคัญของมันคือ ปฏิสัมพันธ์และการนำไปใช้ในอาณาจักรของสื่อเดิมได้ เช่น ใช้ electronic mail แทนสื่อบุคคล video conferencing ใช้แทนการสื่อสารในกลุ่ม และ videotext ใช้ในการเอาสาระมาใช้ส่วนบุคคล กล่าวง่าย ๆ ก็คือ สื่อใหม่สามารถจะเข้ามาทำงานในทุกบริบทที่สื่อชนิดอื่น ๆ ได้ปฏิบัติการอยู่แล้ว โดยเทคโนโลยีการสื่อสารแบบใหม่นี้เอื้ออำนวยให้มนุษย์เปลี่ยนแปลงสภาพจากผู้ถูกกระทำไปสู่การเป็นผู้ร่วมกระทำอีกด้วย

Soules (2001: ระบบออนไลน์) นักวิชาการในกลุ่มทฤษฎีเทคโนโลยีสื่อสารเป็นตัวกำหนด (communication technology determinism) กล่าวว่า ในการจะเข้าใจสื่อใดก็ตาม เราจำเป็นต้องให้ความสนใจทั้งในส่วนของคุณลักษณะทางกายภาพของสื่อนั้น ความเป็นสถาบันของสื่อ

นั้น และการทำงานของมัน โดยเขาได้ชี้ให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างเทคโนโลยีกับสังคมซึ่งส่งผลซึ่งกันและกัน และจากมุมมองดังกล่าว ได้ชี้ให้เราเห็นว่าสังคมและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้กระตุ้นให้สื่อใหม่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่มีอยู่ดังกล่าว และได้ส่งผลย้อนกลับไปยังสังคมเช่นกัน และได้ทำให้เกิดวงจรของความเปลี่ยนแปลงขึ้น

McLuhan (1994: ระบบออนไลน์) นักวิชาการในกลุ่มเทคโนโลยีสื่อสารเป็นตัวกำหนดที่สำคัญอีกท่าน มีแนวคิดพื้นฐานต่อเทคโนโลยีสื่อสารที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของมนุษย์ ว่าสื่อทุกชนิดคือการขยายประสบการณ์ด้านผัสสะของมนุษย์ (extension of experience) โดยเฉพาะสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นได้ขยายประสบการณ์ของมนุษย์ออกไปอย่างมากมาย จนราวกับว่าทำให้คนจำนวนมากสามารถจะไปรู้เรื่องที่ไหนก็ได้ (space) ภายในเวลาที่รวดเร็ว (time) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า พัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคปัจจุบันทำให้อุปสรรคด้านระยะทาง และกาลเวลากลายเป็นเรื่องที่ไร้ความหมาย เพราะไม่อาจปิดกั้นประสบการณ์มนุษย์ได้อีกต่อไปแล้ว โดยแม็คลูฮันไม่ได้สนใจที่เนื้อหาของข่าวสาร (content) แต่สนใจที่รูปแบบของสื่อ (form / media) เนื่องจากเขาเชื่อว่าเพียงแค่การแลกเปลี่ยนตัวสื่อ ก็จะสร้างผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับประสบการณ์ของมนุษย์แล้ว

McLuhan เชื่อว่าผลของเทคโนโลยีนั้นมีได้เกิดขึ้นที่เพียงระดับของความคิดเห็นหรือมโนคติ แต่ได้เพิ่มทางเลือกของการรับรู้สัมผัส (sense) และรูปแบบของการรับรู้ต่าง ๆ ให้มากขึ้นด้วย และเขาเป็นผู้หนึ่งที่ทำนายถึงการเกิดขึ้นของโกลบอล วิลเลจ “global village” ซึ่งข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ต่าง ๆ จะสามารถเข้าถึงกันได้อย่างทั่วถึงทั้งโลก โดย “เวลา” และ “สถานที่” จะไม่เป็นอุปสรรคอีกต่อไป

McLuhan ได้ชี้ให้เห็นว่า โลกเรากำลังก้าวเข้าสู่ยุคอิเล็กทรอนิกส์ (electronic age) ซึ่งจะทำให้ผู้คนมีวิถีคิด รู้สึก และแสดงออกที่แตกต่างไปจากเดิม นวัตกรรมทางเทคโนโลยีการสื่อสารจะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม โดยช่องทางการสื่อสารจะเป็นสาเหตุเบื้องต้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และลักษณะการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปจะกลับมาเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตมนุษย์ หรืออาจกล่าวได้ว่า “มนุษย์สร้างเครื่องมือเหล่านั้นขึ้นมา จากนั้นเครื่องมือเหล่านั้นก็จะกลับมาเปลี่ยนแปลงชีวิตของมนุษย์เอง”

นอกจากนั้นแม็คลูฮันยังได้ให้คำจำกัดความของสื่อว่า มิได้เป็นเพียงสิ่งที่สามารถขยายประสบการณ์การเข้าถึงสิ่งต่าง ๆ ของมนุษย์และเพิ่มประสิทธิภาพของการรับรู้สัมผัสเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่ประหนึ่งตัวกรอง (filter) ที่จะหลอมรวมสังคมทำให้เกิดองค์กร และอธิบายถึงการคงอยู่ของสังคมอีกด้วย โดยสื่อที่มีความโดดเด่นของแต่ละสมัยจะสามารถเข้าครอบงำและมีอำนาจเหนือสังคมนั้น ๆ ได้

อย่างไรก็ตาม ในขณะที่ McLuhan กล่าวเกี่ยวกับโกลบอลวิลเลจ และยุคอิเล็กทรอนิกส์นั้น เว็บไซต์ยังไม่เกิดขึ้นในโลก แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็อาจกล่าวได้ว่า เว็บไซต์เป็นสื่อที่สามารถพิสูจน์วิสัยทัศน์ของแม็คลูฮันได้ดีที่สุด เนื่องจากเว็บไซต์ทำให้มนุษย์เกิด ประสบการณ์เกี่ยวกับโลกจากการรับรู้สัมผัสที่หลากหลาย ทำให้เกิดช่องทางในการทำให้อันที่อยู่ที่คนละทางสามารถติดต่อสื่อสารกับคนทั้งโลกได้โดยเสรีทุกเว็บเปิดกว้างสำหรับทุกคนด้วยการคลิก (click) เพียงครั้งเดียว เวลาและสถานที่ ไร้ความหมายเมื่อเพียงคลิกเดียวก็สามารถจะพาเราเดินทางไปยังที่ๆ อยู่ห่างไกลออกไปทั่วทั้งโลก เว็บจึงเป็นจักรวรรดิโกลบอลวิลเลจที่ซึ่งทุกคนสามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลได้

จากแนวคิดนี้ ผู้วิจัยจึงได้เลือกเอาสื่ออินเทอร์เน็ต ในรูปแบบเว็บไซต์มาใช้เป็นสื่อในการศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ เนื่องจากเว็บไซต์เป็นสื่อใหม่ที่ได้รับการนิยมนำขึ้นท่ามกลางสื่อต่างๆ มากมายที่มีให้ผู้รับสารเลือก อีกทั้งเว็บไซต์ยังเป็นสื่อที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นอย่างดีกับผู้รับสารที่มีบทบาทรุก (active receiver) กล่าวคือ เป็นสื่อที่ผู้รับสารสามารถใช้และควบคุมได้ตามต้องการ นั่นคือสามารถเปิดรับในเวลาใดก็ได้ บ่อยครั้งเพียงใดก็ได้ และสามารถเลือกเนื้อหา หรือส่วนที่จะเข้าใช้บริการได้ด้วยตนเอง โดยได้ใช้คุณสมบัติต่างๆ ของสื่ออินเทอร์เน็ตมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ

ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ (uses and gratifications theory) เป็นทฤษฎีที่ เน้นผู้รับสารเป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษา โดยศึกษาผู้รับสารในฐานะเป็นผู้กระทำการเลือกใช้สื่อ (active receiver) ว่ามีกระบวนการอย่างไร โดยแนวทางการศึกษาดังกล่าวอยู่ภายใต้แนวคิดที่ว่าพฤติกรรม และปรากฏการณ์ในสังคมมนุษย์ต่างก็เกิดขึ้นจากความต้องการ (needs) ซึ่งมีที่มาจากต่างกัน พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนของบุคคลเกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการอันเกิดจากพื้นฐานจิตใจของบุคคล และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับจากสถานการณ์ทางสังคม ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ จึงเน้นที่การอธิบายเชิงเหตุผลต่อเนื่องถึงความต้องการแรงจูงใจ พฤติกรรม และความพึงพอใจที่ตามมา

ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจนี้ ถูกพูดถึงเป็นครั้งแรกโดย Katz (“Uses and Gratifications and Mass Communication Theory Overview”: ระบบออนไลน์) ซึ่งพิจารณาว่าการวิจัยทางการสื่อสารควรจะเปลี่ยนแปลงจากแนวคิดที่มุ่งหาคำตอบจากคำถามที่ว่า “สื่อส่งผลกระทบต่อผู้รับสาร” ไปเป็นการหาคำตอบว่า “ผู้รับสารกระทำการอย่างไรกับสื่อ” เนื่องจาก

ในช่วงเวลาดังกล่าวนั้น ยังมีความเชื่อว่า สื่อมวลชนนั้นเหมือนเข็มฉีดยา หรือกระสุนปืนซึ่งมีพลังอำนาจ และอิทธิพลต่อผู้รับสาร แต่การศึกษาวิจัยที่ผ่านมาเป็นข้อพิสูจน์ว่า ทฤษฎีกระสุนปืน (bullet theory) หรือทฤษฎีเข็มฉีดยา (hypodermic needle theory) ไม่ได้เป็นการศึกษาที่ตรงจุดนัก เนื่องจากทฤษฎีเหล่านี้มองผู้รับสารในฐานะที่เป็นผู้ถูกกระทำ (passive) ในขณะที่ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจมองผู้รับสารในฐานะผู้กระทำหรือร่วมกระทำ (active) มากขึ้น โดยมองว่าผู้รับสารมีบทบาทเป็นผู้เลือกสื่อที่เขาจะเปิดรับ ซึ่งจะทำให้สื่อมีพลังอำนาจน้อยกว่าที่เคยเชื่อกัน

Katz et al. (1974: 46-69) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ โดยศึกษาข้อมูลที่เก็บจาก ผู้ใช้สื่อในประเทศอิสราเอล งานวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงสำรวจขั้นพื้นฐานที่มีจุดเน้นอยู่ที่ความพยายามที่จะประดิษฐ์เครื่องมือในการวัดมากกว่าที่จะเป็นการศึกษาเพื่อพิสูจน์ สมมติฐานใด ๆ โดย Katz et al. ได้สร้างมาตรวัดความต้องการทางด้านจิตใจ และสังคมของมนุษย์ (the social and psychological needs) และความพึงพอใจจากการเปิดรับสื่อมวลชนขึ้น โดยมีองค์ประกอบ 3 อย่าง ซึ่งได้แก่

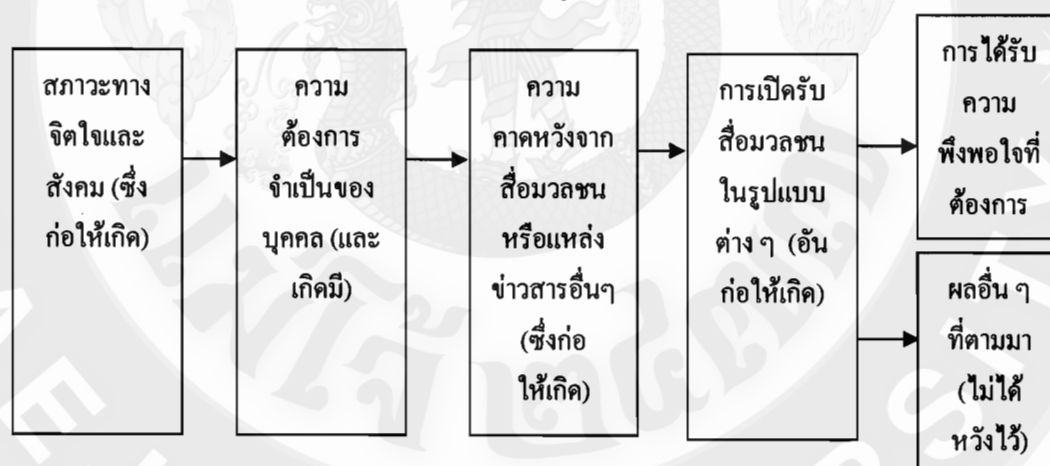
1. mode คือลักษณะของความต้องการ อาทิ
 - 1.1 ต้องการให้เพิ่มมากขึ้น (strengthen)
 - 1.2 ต้องการให้ลดน้อยลง (weaken)
2. connection คือจุดประสงค์ของการติดต่อของบุคคลต่อสิ่งภายนอก ได้แก่
 - 2.1 เพื่อรับข่าวสาร ความรู้ (information)
 - 2.2 เพื่อความพอใจ เพื่อประสบการณ์ทางอารมณ์ (gratification)
 - 2.3 เพื่อความเชื่อถือ ความมั่นใจ ความมั่นคงและสถานภาพ (credibility and confidence)
 - 2.4 เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ (contact)
3. Referent คือ บุคคลหรือสิ่งภายนอกที่มนุษย์ต้องการเชื่อมโยงการติดต่อ ได้แก่
 - 3.1 ตนเอง (self)
 - 3.2 ครอบครัว (family)
 - 3.3 เพื่อนฝูง (friend)
 - 3.4 ผู้ปกครอง สังคม (state and society)
 - 3.5 ขนบประเพณี วัฒนธรรม (tradition and culture)

Katz et al. (1974: 46-69) ได้สร้างข้อความแสดงความต้องการของบุคคลขึ้น จำนวน 35 ข้อความ โดยนำองค์ประกอบทั้ง 3 มารวมกันเข้าเป็นความต้องการในแง่ต่าง ๆ เพื่อชี้ให้เห็น

ถึงความต้องการของบุคคลซึ่งสามารถใช้สื่อต่างๆ ตอบสนองและให้ความพึงพอใจได้ และได้นำข้อความเหล่านี้มาสร้างมาตรวัด (rating scale) ระดับการตระหนักในความต้องการความต้องการแต่ละอย่างของบุคคล (individual's need salience) และยังได้วัดระดับความพอใจที่ ผู้รับสารได้รับจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยใช้วิธีการคล้ายคลึงกัน คือสร้างมาตรวัดความพอใจที่ สื่อมวลชนแต่ละประเภทให้แก่ผู้รับสาร ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้แม้จะเป็นเพียงขั้นพื้นฐานแต่ก็เป็นแม่แบบของงานวิจัยการใช้สื่อและความพึงพอใจในระยะต่อมา โดยแบบแผน (pattern) ของการศึกษาตามทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

“การศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจคือ การศึกษาเกี่ยวกับ 1) สภาพทางสังคมและจิตที่มีผลต่อ 2) ความต้องการของบุคคลซึ่งนำไปสู่ 3) การคาดคะเนเกี่ยวกับ 4) สื่อและแหล่งที่มาของสาร ซึ่งการคาดคะเนนี้นำไปสู่ 5) ความแตกต่างกันในการใช้สื่อและพฤติกรรมอื่น ๆ ของแต่ละบุคคล ส่งผลให้เกิด 6) ความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อ และ 7) ผลอื่น ๆ ที่บางครั้งมีอาจคาดหมายมาก่อน”

องค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแนวคิดในเรื่อง การใช้ประโยชน์และได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชน ตามที่กล่าวมาแสดงให้เห็นในรูปแบบจำลองได้ดังนี้

ภาพ 2 แบบจำลองการสื่อสารของแคทซ์และคณะ

แบบจำลองการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจนี้ ได้อธิบายถึงกระบวนการรับสารในการสื่อสารมวลชนและการใช้สื่อมวลชนโดยปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเลือกบริโภคสื่อมวลชนขึ้นอยู่กับความต้องการหรือแรงจูงใจของผู้รับสารเอง บุคคลแต่ละคนย่อมมีวัตถุประสงค์มีความตั้งใจและความต้องการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชน เพื่อสนองความพึงพอใจของตนเองด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน

ทั้งนี้ Katz et al. (1974: 46-69) ได้ศึกษาและอธิบายถึงปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการใช้สื่อของผู้ใช้สื่อหรือผู้รับสารดังนี้

1. สภาพทางสังคม และลักษณะทางจิตวิทยาของผู้รับสาร (the social and psychological origins) ทำให้มนุษย์มีความต้องการแตกต่างกันออกไป
2. ความต้องการและความคาดหวังในการใช้สื่อของผู้รับสาร (needs, expectation of the mass media) ที่แตกต่างกัน ทำให้แต่ละคนคาดคะเนว่าสื่อแต่ละประเภทจะสนองความพึงพอใจได้ต่างกันออกไป

โดยทั้งสองปัจจัยนำไปสู่พฤติกรรมการเปิดรับของผู้รับสารที่แตกต่างกัน อันเป็นผลมาจากความพึงพอใจที่แตกต่างกันนั่นเอง

McQuail (1994: 318) กล่าวว่า แนวทางการศึกษาตามทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจนี้ได้ให้ความสำคัญกับการเลือก การรับรู้ และการตอบสนองต่อสื่อของผู้รับสารเป็นหลัก หัวใจหลักของข้อตกลงพื้นฐานตามทฤษฎีนี้ก็คือผู้รับสารนั้นรู้ตัวอยู่เสมอ และเป็นผู้เลือกสรรช่องทางและเนื้อหาที่เขาต้องการด้วยตนเอง ความเชื่ออีกความเชื่อหนึ่งตามทฤษฎีนี้ คือ ผู้รับสารสามารถเรียนรู้และจดจำความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับผ่านสื่อได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทั้งกระบวนการตอบสนองต่อสื่อ และกระบวนการทางจิตใจ ดังที่ McQuail ได้กล่าวไว้ว่า “การศึกษาการใช้สื่อนั้นเป็นลักษณะที่เหมาะสมในกระบวนการสื่อสารที่มีการโต้ตอบซึ่งกันและกัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของสื่อ ความต้องการของแต่ละบุคคล การรับรู้ บทบาท ค่านิยมและสภาพแวดล้อมทางสังคมซึ่งบุคคลอาศัยอยู่”

อาจกล่าวได้ว่า การศึกษาในเรื่องการใช้สื่อเพื่อสนองความพึงพอใจของมนุษย์เป็นแนวคิดที่มีความเชื่อว่า ผู้รับสารเป็นผู้กำหนดว่าตนต้องการอะไรจากสื่อใด และสารอะไรจึงจะสนองความพอใจของตนได้ เป็นการเน้นความสำคัญของผู้รับสารในฐานะผู้กระทำการสื่อสาร ผู้รับสารไม่ได้เป็นเพียงผู้รับเอาอิทธิพลจากสื่อมวลชนเท่านั้น หากแต่จะเลือกใช้สื่อและรับสารที่สามารถสนองความต้องการและความพอใจของตน ดังจะเห็นว่าแนวคิดนี้ มักจะเรียกผู้รับสารว่า “ผู้ใช้” (user) แทนที่จะเรียกว่าผู้รับสาร (audience/receiver) อย่างที่เคยเรียกกัน โดยแนวคิดดังกล่าวให้ความสำคัญกับผู้รับสารในฐานะตัวจักรสำคัญที่สามารถตัดสินใจ โดยอาศัยพื้นฐานความต้องการของตนเองเป็นหลัก ดังที่ เสรี วงษ์มณฑา (2533: 27-31) กล่าวถึงการศึกษาตามทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจว่ามีข้อตกลงเบื้องต้นที่ต้องยอมรับก่อนดังนี้

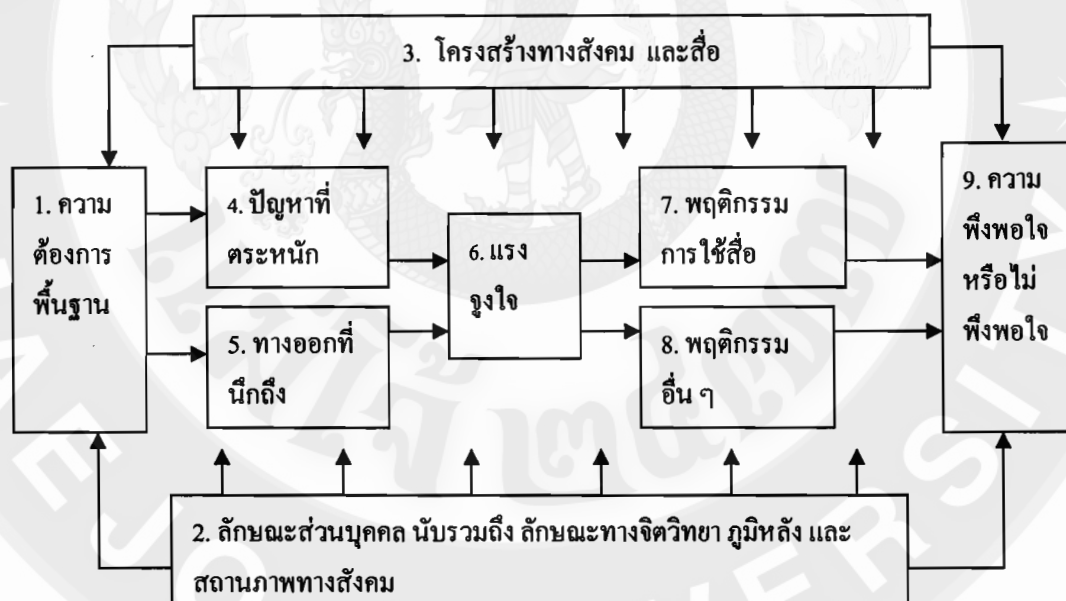
1. มนุษย์จงใจแสวงหาข่าวสาร ไม่ได้ถูกยัดเยียดให้อ่าน ดู หรือฟัง มนุษย์มีทางเลือกที่จะหลบหลีกข่าวสารได้ ถ้าต้องการ
2. การใช้สื่อสารมวลชนของมนุษย์มีจุดมุ่งหมาย (goal-directed)

3. สื่อสารมวลชนต้องแข่งขันกับสิ่งเร้าอื่น ๆ อีกหลายอย่างที่อาจจะตอบสนองความต้องการรู้ (needs for orientation) ของมนุษย์ได้

4. มนุษย์เป็นผู้กำหนดความต้องการของตัวเองจากความสนใจ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นในกรณีต่าง ๆ กัน

5. มนุษย์ทุกคนเป็นปัจเจกบุคคลที่มีความต้องการส่วนตัว

Rosengren (1974: 269-285) กล่าวว่า คำว่า การใช้ประโยชน์ (uses) กับคำว่า ความพึงพอใจ (gratifications) มีความสัมพันธ์กันในแง่ที่ว่า การใช้ประโยชน์สามารถนำไปสู่ความพึงพอใจ และความพึงพอใจก็อาจได้รับจากการใช้ประโยชน์ เพราะฉะนั้นนักวิจัยอาจศึกษาเฉพาะตัวหนึ่งตัวใด โดยมีเป้าหมายถึงทั้ง 2 ตัวก็ได้ โดย Rosengren ยังได้กล่าวถึงความพยายามในการศึกษา และการสร้างแผนผังแสดงกรอบแนวคิดตามทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจเพื่อใช้ในการวิจัย และนำเสนอแผนผังดังกล่าว โดยชี้ให้เห็นว่าแต่ละรายการที่กล่าวถึงในแผนผังดังกล่าวนี้ถูกอภิปราย ใช้ หรืออ้างถึงในการวิจัยต่าง ๆ ตามแนวทางการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจเพื่อให้การวิจัยง่าย และเป็นระบบมากขึ้น ดังนี้

ภาพ 3 กรอบแนวคิดตามทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า ความต้องการ เป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งในการศึกษาตามทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ โดยการศึกษาตามทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นว่าความต้องการที่พูดถึงกันนี้มีมากกว่าความต้องการ (needs) 5 ชั้นของ Maslow อันได้แก่ ความต้องการด้านกายภาพ (physiological needs) ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) ความ

ต้องการด้านความรัก (belonging and love needs) ต้องการความมี ชื่อเสียง (esteem needs) และความต้องการประสพผลสำเร็จอย่างแท้จริง (self-actualization needs) แล้ว มนุษย์ยังมีความต้องการอีกอย่างหนึ่ง นั่นคือความต้องการอยากรู้ (need for cognition or need for orientation) ซึ่งเป็นความต้องการที่จะแสวงหาระเบียบและความเข้าใจสภาวะแวดล้อมของตนเองและความต้องการที่จะเรียนรู้เป็นแรงผลักดันที่มนุษย์เราเรียนรู้จากการอยู่ในสังคมนั่นเอง

Maxwell et al. (1979: 51-52) ทำการศึกษาพฤติกรรมของผู้รับสารเกี่ยวกับการใช้สื่อมวลชนเพื่อสนองตอบความต้องการ 6 ประการ คือ

1. เพื่อต้องการรับรู้เหตุการณ์ (surveillance) โดยการติดตามความเคลื่อนไหวและการสังเกตรอบตัว เพื่อจะได้รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น อะไรเป็นสิ่งที่สำคัญที่ควรรู้ และเพื่อให้ทันเหตุการณ์ ทันสมัย
2. เพื่อต้องการคำแนะนำ (guidance) ในการปฏิบัติให้ถูกต้องและช่วยในการตัดสินใจแต่ละวัน เพื่อความอยู่รอดในระบบการเมืองและสังคมที่เป็นอยู่
3. เพื่อนำเอาไปใช้ในการสนทนา (anticipated communication)
4. เพื่อความตื่นเต้น (excitement) เพื่อสร้างความรู้สึกว่าได้อยู่ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
5. เพื่อเสริมความคิดเห็นเดิมให้มั่นคงยิ่งขึ้น (reinforcement) หรือสนับสนุนการตัดสินใจที่ได้ทำไปแล้ว

6. เพื่อความบันเทิง (entertainment) เพื่อความเพลิดเพลินและผ่อนคลายอารมณ์

Wenner (1985: 175-184) ได้ทำการรวบรวมผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่มี ผู้ทำไว้และนำมาสร้างแผนที่แสดงความพึงพอใจในการใช้ประโยชน์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. การใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ทางด้านข้อมูล (orientation gratifications) เพื่ออ้างอิง และใช้เป็นแรงเสริมในความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคม โดยมีรูปแบบของความต้องการที่แสดงออกมาเป็นการติดตามข่าวสาร (surveillance) การได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อช่วยแนะนำพฤติกรรม และช่วยในการตัดสินใจ (decision utility) หรือเพื่อช่วยในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
2. การให้ข่าวสารเพื่อเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลเกี่ยวกับสังคม (social gratifications) ซึ่งรับรู้จากข่าวสารเข้ากับเครือข่ายส่วนบุคคลของปัจเจกบุคคล เช่น การนำข้อมูลไปใช้ในการสนทนากับผู้อื่นเพื่อการชักจูงใจ
3. การใช้ประโยชน์ของข่าวสารเพื่อดำรงเอกลักษณ์ของบุคคล (para-social gratifications) หรือเพื่อการอ้างอิงผ่านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสื่อ หรือปรากฏในเนื้อหาของสื่อ เช่น การชื่นชม หรือยึดถือผู้ประกาศข่าวเป็นแบบอย่างพฤติกรรม

4. การใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการลดหรือผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ (para-orientation gratifications) หรือเพื่อปกป้องตัวเอง เช่น การฆ่าเวลาด้วยการทำสิ่งที่เพลิดเพลิน สนุกสนาน หรือเพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาอื่น ๆ

William (1996: ระบบออนไลน์) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจที่ได้จากสื่อว่าเกิดจากความสามารถในการตอบสนองความต้องการต่าง ๆ ได้แก่

1. การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น (human contact) เพื่อมีเพื่อน และทำให้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว โดยการเปิดโทรศัพท์ทิ้งไว้เพื่อไม่ให้เหงา การพูดคุยกับผู้อื่น
 2. การติดตามเหตุการณ์ (surveillance) โดยการติดตามเหตุการณ์ที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับตนเอง
 3. การเข้าใจสังคม และวัฒนธรรม (social and cultural understanding) เรียนรู้ที่เราเป็นสมาชิกของสังคมแบบไหน และมีวิธีการดำเนินชีวิตอย่างไร
 4. การหลบหนีหรือผ่อนคลาย (escape / release) โดยหลบหนีจากชีวิตประจำวันที่น่าเบื่อ และหลีกเลี่ยงการคิดถึงสิ่งที่รบกวนจิตใจอยู่
 5. การสร้างเอกลักษณ์ให้แก่บุคคล (personal identity) โดยการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองมากขึ้น เพื่อรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง และเข้าใจตนเองมากขึ้น จากการบำบัดทางจิตเมื่อได้เห็นคนที่มีลักษณะเหมือนตนผ่านหนังสือ ภาพยนตร์ หรือรายการโทรทัศน์
 6. การได้รับความพึงพอใจโดยทันที ทันใจ (outright pleasure) คือ การได้รับความรู้สึกดี ๆ เช่น ความตื่นเต้น มีความสุข ฯลฯ
 7. การได้รับความรู้/วิธีการในการปฏิบัติ (gaining knowledge, know-how) เพื่อความเข้าใจในส่วนต่าง ๆ
 8. การเป็นแรงบันดาลใจ (inspiration) ในการสร้างสรรค์ความคิดใหม่
- Chandler (1995: ระบบออนไลน์) ทำการศึกษาชุดตัวแปรความต้องการที่ผู้รับสารต้องการจากการใช้สื่อมวลชน ซึ่งแบ่งออกเป็น

1. ความต้องการข่าวสาร สารสนเทศ (information)
 - 1.1 ติดตามเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง สภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัว สภาพปัจจุบันของสังคมและโลก
 - 1.2 แสวงหาข้อแนะนำการปฏิบัติ หรือแสวงหาความคิดเห็นและทางเลือกในการตัดสินใจ
 - 1.3 สนองความต้องการอยากรู้อยากเห็น และความสนใจทั่วไป
 - 1.4 เรียนรู้และศึกษาด้วยตนเอง

- 1.5 สร้างความรู้สึกมั่นคงจากความรู้ที่ได้มาจากสื่อมวลชน
2. ความต้องการสร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้แก่บุคคล (personal identity)
 - 2.1 แสวงหาแรงเสริม (reinforcement) แก่ค่านิยมส่วนบุคคล
 - 2.2 แสวงหาตัวแบบทางพฤติกรรม
 - 2.3 แสดงออกร่วมกับค่านิยมของคนอื่น ๆ (ในสื่อมวลชน)
 - 2.4 เข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้
3. ความต้องการรวมตัวและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
 - 3.1 เข้าใจสถานการณ์แวดล้อมของบุคคลอื่นในสังคม (integration and social empathy)
 - 3.2 แสดงออกร่วมกับผู้อื่นและได้รับการยอมรับจากสังคม
 - 3.3 นำไปใช้ในการสนทนาและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
 - 3.4 ใช้เป็นเพื่อน แทนเพื่อนในชีวิตจริง
 - 3.5 ช่วยในการดำเนินบทบาททางสังคม
 - 3.6 ช่วยให้เราสามารถติดต่อสื่อสารกับครอบครัว เพื่อน และสังคม
4. ความต้องการความบันเทิง
 - 4.1 หลีกหนี หรือหลีกเลี่ยงจากปัญหาต่าง ๆ
 - 4.2 ผ่อนคลาย
 - 4.3 ได้รับวัฒนธรรมที่แท้จริงตามธรรมชาติ หรือได้รับความเพลิดเพลินทางสุนทรีย์
 - 4.4 ใช้เวลาให้หมดไป
 - 4.5 ปลดปล่อยอารมณ์
 - 4.6 กระตุ้นความรู้สึกทางเพศ

December (1996 cited in Ebersole, 2000: ระบบออนไลน์) ศึกษาเรื่อง หน่วยในการวิเคราะห์การสื่อสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ได้ชี้ให้เห็นว่า “การสื่อสาร ปฏิกริยาตอบโต้ และสารสนเทศ” นั้นเป็น 3 เหตุผลหลักในการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้รับสาร ส่วน Charney (1996 อ้างใน Ebersole, 2000: ระบบออนไลน์) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย และได้ข้อสรุปว่า อินเทอร์เน็ตนั้นจะถูกใช้เพื่อหาข้อมูลเพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อรักษาการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น และเพื่อรับชมและรับฟังทางสื่อต่าง ๆ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต โดยส่วนใหญ่จะใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจมากที่สุด นอกจากนั้น Kaye (1998 อ้างใน Ebersole, 2000: ระบบออนไลน์) ยังได้กล่าวถึงผลการศึกษา

เรื่องการใช้เว็บไซต์ของนักศึกษาในวิทยาลัยว่า มีแรงจูงใจ 6 ประเภท ได้แก่ ความบันเทิง (entertainment) การปฏิสัมพันธ์กับสังคม (social interaction) การใช้เวลาให้หมดไป (passing the time) การหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ (escape) สารสนเทศ (information) และความชอบในเว็บไซต์

จากแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของผู้รับสารต่อการเปิดรับ และใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนของ Maxwell et al., Wenner, William และ McQuail ที่ได้กล่าวถึงนั้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดความต้องการ และเหตุผลในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยโดยเลือกเฉพาะความต้องการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และมีการให้บริการบนเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยเท่านั้น โดยผู้วิจัยแบ่งความต้องการออกเป็น

1. ความต้องการข้อมูล สารสนเทศ (information)

- 1.1 เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร / เหตุการณ์ต่าง ๆ (surveillance)
- 1.2 เพื่อหาข้อแนะนำ (guidance) ในการปฏิบัติ และการตัดสินใจต่าง ๆ
- 1.3 เพื่อเรียนรู้และศึกษา ค้นคว้าตามความต้องการ (self-education)

2. ความต้องการมีส่วนร่วม เชื่อมโยงตนเองเข้ากับสังคม (social integration)

3. ความต้องการความบันเทิงเพื่อลด ผ่อนคลายความตึงเครียด (entertainment)

4. เพื่อสร้างและดำรงเอกลักษณ์ของบุคคล (personal identity) โดยเสริมสร้างความคิดเดิมให้มั่นคงขึ้นโดยค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับทัศนคติของตนเพื่อความมั่นใจ หรือเพื่อหาต้นแบบในการปฏิบัติ

5. เพื่อผลประโยชน์อื่น ๆ ของตนเอง

นักวิชาการต่าง ๆ ที่สนใจศึกษาและพัฒนาแนวความคิดตลอดจนงานวิจัยสนับสนุนแนวทฤษฎีการใช้และความพึงพอใจ ต่างพัฒนาข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญดังนี้ (Palmgreen and Rayburn, 1985: 14-17)

1. ผู้รับสารเป็นผู้แสวงหาข่าวสาร กระตือรือร้น
2. การใช้สื่อจึงมีเป้าหมายโดยตรง
3. สื่อแต่ละชนิดจะมีการแข่งขันในการตอบสนองความพึงพอใจ
4. ลักษณะต่าง ๆ ของผู้รับสารจะเชื่อมโยงความต้องการกับโอกาสในการเปิดรับสื่อ
5. การบริโภคสื่อสามารถตอบสนองความพึงพอใจในระดับต่าง ๆ
6. เนื้อหาของสื่อไม่สามารถทำนายรูปแบบความพึงพอใจได้ถูกต้องเสมอไป
7. ลักษณะโครงสร้างพฤติกรรม สภาพแวดล้อมของสื่อ อาจจะทำให้ความต้องการความพึงพอใจแตกต่างในช่วงของเวลาหรือสถานการณ์

8. ความพึงพอใจที่ได้รับมีจุดเริ่มต้นมาจากการเปิดรับสื่อ เนื้อหาของสื่อ หรือสถานการณ์ทางสังคมที่มีส่วนให้เกิดพฤติกรรม的开รับสื่อขึ้น

นอกจากนั้นแล้ว ยังมีความพยายามในการศึกษาเรื่องการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจภายใต้กรอบแนวคิดทางทฤษฎีด้วยวิธีการที่ชัดเจน และมีหลักการขึ้น โดย Palmgreen and Rayburn ได้รวบรวมงานวิจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นงานของ Mcleod and Becker, Webul และ Rosengren และได้สร้างเป็นแบบจำลองซึ่งแสดงโครงสร้างและขอบเขตของทฤษฎีขึ้น เพื่อจัดวางกระบวนการของความพึงพอใจในการใช้สื่อท่ามกลางสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบต่าง ๆ โดยแบบจำลองดังกล่าวแสดงให้เห็นโครงสร้างที่ซับซ้อนและมีการเชื่อมโยงกันในลักษณะความสัมพันธ์สองทางของตัวแปรต่าง ๆ พร้อมกับแสดงให้เห็นว่ากระบวนการของความพึงพอใจนั้นเกิดขึ้น ท่ามกลางความสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างโครงสร้างทางสังคมกับลักษณะส่วนบุคคลของแต่ละบุคคล

อย่างไรก็ตาม จุดสำคัญของแบบจำลองดังกล่าวมิได้อยู่ที่ความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อ (Gratification Obtained) เช่นเดียวกับการศึกษาในยุคแรก ๆ แต่อยู่ที่การแสวงหาความพึงพอใจจากการใช้สื่อ (gratification sought) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นจากแรงจูงใจ หรือความต้องการของบุคคล นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นด้วยว่าการแสวงหาความพึงพอใจจากการใช้สื่อที่กล่าวถึงนี้ มีความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลกับการใช้สื่อและตัวแปรทางสังคมและจิตวิทยาอีกด้วย

ลีนา ลีมอริซาค (2537: 29-30) กล่าวถึงปัจจัยเกี่ยวกับผู้รับสารที่ควรคำนึงเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพไว้ ดังนี้

1. ความต้องการของผู้รับสาร โดยทั่วไปแล้ว ในการรับข่าวสารของแต่ละบุคคลนั้นจะเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของตน ประกอบด้วย

- 1.1 ต้องการข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับตน
- 1.2 ต้องการข่าวสารที่สอดคล้องกับความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมของตน
- 1.3 ต้องการประสบการณ์ใหม่
- 1.4 ต้องการความสะดวกและรวดเร็วในการรับสาร

2. ความแตกต่างของผู้รับสาร ผู้รับข่าวสารแต่ละคนจะมีลักษณะที่แตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ เพศ วัย การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ

2.1 วัย หรืออายุจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่าง ในเรื่องความคิดและพฤติกรรม บุคคลที่อายุน้อยจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการติดต่อสื่อสารต่างจากบุคคลที่มีอายุมาก และบุคคลที่มีอายุมากจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการติดต่อสื่อสารเปลี่ยนไปเมื่ออายุมากขึ้น (Myer et al., 1982: 5)

นอกจากนั้นโดยปกติแล้วคนที่วัยต่างกันมักจะมีความต้องการสื่อสารต่าง ๆ แตกต่างกัน ดังนั้นอายุจึงน่าจะเป็นตัวกำหนดความคิดเห็น ความต้องการ (ปรเม สตะเวทิน, 2538: 106)

2.2 เพศ ความแตกต่างทางเพศ ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมของการติดต่อสื่อสารที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิงมีแนวโน้มและความต้องการที่จะส่ง และรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นจากการรับและส่งข่าวนั้นด้วย (Wiio et al., 1980: 87)

2.3 การศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารของผู้รับสาร เป็นอย่างมาก ซึ่งอาจจะพบได้ตั้งแต่การแปลความ การมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ หรือแม้แต่ความรู้ ความสามารถในการใช้สื่อ เป็นสิ่งที่ทำให้พฤติกรรมในการรับสารต่างกันไป

2.4 ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายความว่ารวมทั้งภูมิหลังของครอบครัว เชื้อชาติ อาชีพ รายได้ และความเป็นอยู่ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสาร

3. ความตั้งใจและประสบการณ์เดิม ในขณะที่มีความตั้งใจจะช่วยให้บุคคลรับรู้ข่าวสารที่ได้ศึกษาคำที่กล่าวว่าเราเห็นในสิ่งที่อยากเห็นและได้ยินในสิ่งที่ต้องการได้ยิน ดังนั้น ความตั้งใจและประสบการณ์เดิมของผู้รับสารจึงมีความสำคัญต่อการรับข่าวสารเช่นกัน

4. ความคาดหวังและความพึงพอใจ ความคาดหวังเป็นความรู้สึกที่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของคนในการที่จะตีความสภาพแวดล้อมเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนต้องการ ส่วนความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร คือ ความพึงพอใจในข่าวสารที่ได้รับ (information satisfaction) เพราะข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับนั้น ผู้รับสารสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ (Evans, 1962: 772-782)

ในการศึกษาเรื่องการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการใช้อินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เว็บไซต์นั้น นักวิชาการที่ทำการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็น Rice, Williams, Stover, Grat, Newhagen and Rafaeli, Morris and Ogan และ December ได้กล่าวถึงทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจว่าเป็นทฤษฎีที่สามารถนำมาอธิบายและวิเคราะห์สื่อใหม่ (New Media) ได้ดีที่สุด เนื่องจากเป็นทฤษฎีที่มองผู้รับสารว่าเป็นผู้กระทำการเลือกใช้สื่อ ทำให้ทฤษฎีนี้เป็นต่อในเรื่องมุมมองในการศึกษาผู้รับสารในการตอบสนองต่อความกว้างและความลึกของข้อมูล ซึ่งผู้รับสารสามารถเปิดรับได้ในสื่อใหม่ ดังเช่นการศึกษาของ Newhagen and Rafaeli (1996 cited in Ebersole, 2000: ระบบออนไลน์) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจมีประโยชน์มากเนื่องจากคุณสมบัติในเรื่อง “ความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ” (mutability) ของเว็บ

จากทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจดังกล่าว จึงได้นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดหลักในการวิจัยเรื่อง “การใช้ประโยชน์จาก เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยของนักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย” เพื่อประเมินผลและศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับ เหตุผลในการใช้และการใช้ประโยชน์ จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กาญจนา เชื้อวิทย์การ (2540: ง) ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรม的开รับข่าวสาร การรับรู้ ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนิสิตชาย และนิสิตหญิงมีการรับรู้ประโยชน์และความพึงพอใจในการสื่อสารจากระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพแตกต่างกัน โดยนิสิตชายมีมากกว่านิสิตหญิง

และไม่พบความแตกต่างของพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพ และรายได้ต่างกันทางด้านพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ แต่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการสื่อสาร ส่วนการรับรู้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการสื่อสาร

ชุมพล บุญมี (2544: 1) ได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากร และนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า ผู้ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยฯ ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา (มากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด) โดยจะใช้บริการเชื่อมต่อใช้อินเทอร์เน็ตที่ห้องบริการสำหรับการเรียนการสอนที่คณะและใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้และเพื่อความบันเทิง โดยกิจกรรมที่ใช้มากที่สุดคือ การสืบค้นข้อมูลและการรับส่งข้อความทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยกลุ่มที่ไม่ใช้งานอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ให้คำตอบเหมือนกันคือไม่มีความรู้ด้านอินเทอร์เน็ต แต่มีความสนใจและมีโครงการจะใช้อินเทอร์เน็ตในอนาคต นอกจากนั้นบุคลากร และนักศึกษาผู้ใช้บริการส่วนมากให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการในปัจจุบัน ในเรื่องความสะดวก ความทันสมัย ความเพียงพอของเครื่อง และแหล่งบริการ ความรวดเร็วในการต่อเข้าใช้เครือข่าย ความรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูล ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่มิสิทธิใช้บริการ ความเหมาะสมของพื้นที่ที่มีสิทธิใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องความปลอดภัยของระบบข้อมูล การแจ้งข้อมูลข่าวสารการบริการ และการอบรมเผยแพร่ความรู้การใช้อินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง และให้ความคิดเห็นด้านการปรับปรุงการบริการในระดับมาก

ธนัสถ์ เกษมไชยานันท์ (2544: 1) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์ (website) ของใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ใช้มีวัตถุประสงค์ในการใช้เว็บไซต์ที่กลุ่มตัวอย่างเลือกเป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เพื่อสืบค้นข้อมูล เพื่อส่งข้อมูลและจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อความบันเทิง โดยปัญหาและอุปสรรคที่กลุ่มตัวอย่างประสบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การใช้เวลาดาวน์โหลดข้อมูลนาน การขัดข้องทางเทคนิค และการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการติดต่อสื่อสาร

นิชดา เตรีมชัยศรี (2542: ง) ทำการวิจัยเรื่องการเปิดรับข่าวสารความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่าย internet ของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สื่อสารผ่านระบบเครือข่ายที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันในตัวแปร เพศ อายุ มีการเปิดรับข่าวสารผ่านระบบเครือข่าย internet แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันของผู้ใช้การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่ได้รับ ส่วนลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันในตัวแปรอายุมีความพึงพอใจในการสื่อสารแตกต่างกัน แต่ตัวแปร

ด้านเพศมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ด้วย

มณีวัลย์ เอมะอมร (2541: ง) ได้ทำการศึกษาเรื่อง อินเทอร์เน็ต การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้ใช้ที่เป็นคนไทย พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี เป็นนักศึกษาและทำงานในหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจที่มีอินเทอร์เน็ตใช้โดยไม่เสียค่าสมาชิก โดยผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใช้เพื่อรับข้อมูลข่าวสารใหม่ และใช้เพื่อความบันเทิง รองลงมา คือ เพื่อการศึกษา และวิจัยโดยต้องการมีเว็บเพจของตนเอง และใช้โปรแกรมร่วมโดยไม่ต้องลงทะเบียน

เรวดี คงสุภาพกุล (2538: ง) ได้ศึกษาถึงการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ตัวแปรที่ทำให้มีอิทธิพลต่อการใช้อินเทอร์เน็ต การได้รับความรู้ และการมีทัศนคติต่ออินเทอร์เน็ต คือ การติดต่อสื่อสารกันระหว่างเพื่อนในระบบที่มีปริมาณการใช้และการมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และส่วนใหญ่ศึกษาทั้งสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มีการใช้งานจากอินเทอร์เน็ตในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนมากกว่าค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมในสิ่งที่กำลังศึกษาอยู่

หรรษา วงศ์ธรรมกุล (2541: 1) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศบริการระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตทั่วไปในระดับไม่สูง แต่มีความพึงพอใจจากการใช้ในระดับสูง โดยการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ บริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในเชิงบวก คือนักศึกษาที่มีการใช้ประโยชน์มากก็จะมีความพึงพอใจมาก และนักศึกษาที่มีการใช้ประโยชน์น้อยก็จะมีความพึงพอใจน้อย นอกจากนั้นยังพบว่านักศึกษามีปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ ปัญหาความไม่เพียงพอของคอมพิวเตอร์ และสามารถที่จำกัดของคอมพิวเตอร์ โดยนักศึกษามีข้อเสนอแนะในการให้บริการ ดังนี้ เพิ่มศูนย์บริการและเครื่องคอมพิวเตอร์ ปรับปรุงเครือข่ายการสื่อสารข้อมูล ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพิ่มเวลาการให้บริการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเพียงพอ และปรับปรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น นอกจากนั้น หรรษา ยังศึกษาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจจากการบริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยศึกษาเฉพาะการดูแลและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษานบนเครือข่าย (ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ รายงานผลการศึกษา และเค้าโครงการสอน) และการสืบค้นข้อมูลบนเครือข่าย TU-net พบว่านักศึกษาส่วนมากมีระดับการใช้ประโยชน์เพื่อดูและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับรายงานผลการศึกษาในระดับมาก และมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และมีการใช้ประโยชน์

ในการสืบค้นข้อมูลบนเครือข่าย TU-net ในระดับน้อย แต่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และมีการใช้ประโยชน์จากการดูและตรวจสอบเกี่ยวกับข้อบังคับต่าง ๆ ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งมีความพึงพอใจน้อยที่สุดเช่นกัน

อรพิน จิรวณศิริ (2541: 1) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตของ นักศึกษาปริญญาโท ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่ ปัจจัยทางด้านคุณลักษณะ ประชากร ได้แก่ อายุ และอาชีพ นอกจากนี้ ปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ได้แก่ ความเป็นเจ้าของสื่อ และทักษะการใช้สื่อ ซึ่งผู้ที่มีโอกาสเป็นเจ้าของสื่อ หมายถึง มีเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งติดตั้ง อินเทอร์เน็ต และมีเลขที่ IP address ใช้ส่วนตัว มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่อ อินเทอร์เน็ต หมายถึง มีแนวโน้มในการใช้ประโยชน์จากสื่อมาก ส่วนผู้ที่ไม่ได้เป็นเจ้าของสื่อ ก็จะมีการใช้ประโยชน์จากสื่อ น้อย ในขณะที่เดียวกันทักษะการใช้สื่อมีความสัมพันธ์กับการใช้ ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ต โดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญการใช้สื่อมากจะมีแนวโน้มการใช้ประโยชน์ จากสื่ออินเทอร์เน็ตมาก ในขณะที่ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้สื่อ น้อยจะใช้ประโยชน์จากสื่อ อินเทอร์เน็ตน้อย อย่างไรก็ตามปัจจัยทางด้านรายได้ ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการ ใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ต ในลักษณะของการมีโอกาสที่จะได้เป็นเจ้าของสื่อสูง และจะทำให้ มีการใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ต แต่กลับพบว่าไม่มีผลต่อการใช้ประโยชน์แต่อย่างใด ทั้งนี้ เพราะนักศึกษาปริญญาโทส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตที่มหาวิทยาลัยเป็นส่วน ใหญ่ โดยไม่จำเป็นต้องลงทุนซื้ออุปกรณ์อินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง

อำไพศรี โสประทุม (2539: 1) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร และ ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับสื่อคอมพิวเตอร์ระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ใน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สื่อบุคคลเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับอินเทอร์เน็ตมากกว่า สื่อมวลชนและสื่อเฉพาะกิจ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการยอมรับสื่อ อินเทอร์เน็ต รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการใช้ในอนาคด และการเป็นเจ้าของสื่อมี ความสัมพันธ์กับความถี่บ่อยในการใช้ ไม่ว่าจะเป็นการช่วยในการทำงาน ความต้องการใช้ใน อนาคด ความทันสมัยของบุคคล และคุณลักษณะของอินเทอร์เน็ต ล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์กับ การใช้อินเทอร์เน็ต

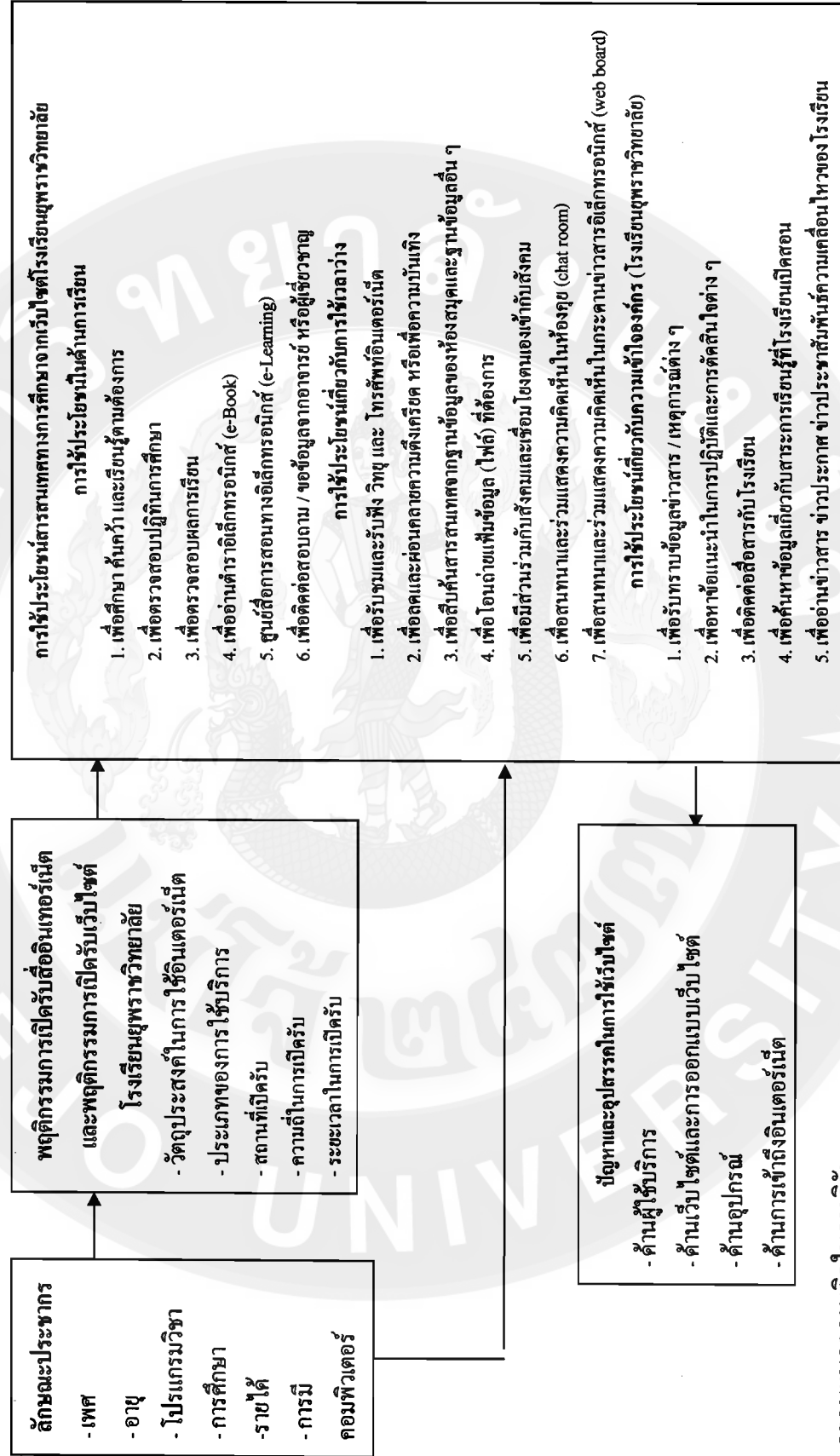
Linda et al. (1992: 539-573) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการประเมินคุณค่าของ การใช้การสื่อสารผ่านระบบ electronic mail และ voice mail ในหมู่พนักงานบริษัทด้านการดูแล สุขภาพแห่งหนึ่ง พบว่าตัวแปรที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้คนนิยมใช้การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ ได้แก่ 1) ความสามารถในการควบคุมการมีปฏิสัมพันธ์โดยใช้การติดต่อผ่านคอมพิวเตอร์ แนวคิดนี้เป็น

แนวคิดสำคัญในทฤษฎีแรงจูงใจตามสัญชาตญาณ ซึ่งกล่าวว่ามนุษย์เป็นผู้แสหาการควบคุม การกระทำ และทางเลือกของตนเอง 2) ความสนใจของผู้ใช้ที่มุ่งไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์ ในการติดต่อผ่านสื่อคอมพิวเตอร์นั้น ผู้ใช้จะมีสมาธิจดจ่ออยู่กับการกระทำที่ปรากฏอยู่เฉพาะหน้าจอคอมพิวเตอร์ ดังนั้นการติดต่อสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์จึงสามารถดึงดูดความสนใจในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารระหว่างผู้ใช้ได้ดี 3) ความอยากรู้อยากเห็นของผู้ใช้จะถูกกระตุ้นในระหว่างที่มีการสื่อสารกัน ซึ่งการกระตุ้นเหล่านี้เกิดขึ้น โดยลักษณะของสื่อคอมพิวเตอร์ เช่น สี เสียง หรือข้อความที่เป็นรายการให้เลือกใช้ นอกจากนี้ยังถูกกระตุ้นจากการได้รับความรู้เพิ่มเติมในระหว่างการใช้คอมพิวเตอร์ด้วย 4) ผู้ใช้การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารเป็นสิ่งที่น่าสนใจโดยตัวของมันเอง ข้อนี้หมายถึงการที่ผู้ใช้รู้สึกพึงพอใจและรู้สึกสนุกกับการใช้การสื่อสารผ่านทางคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ผลการศึกษาข้างชี้ให้เห็นว่าผู้ใช้การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์มีทัศนคติ ที่ดีต่อการสื่อสารผ่านสื่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และมีปริมาณการสื่อสารผ่านสื่อดังกล่าวเพิ่มขึ้นด้วย

ภาคสรุป

การวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาแนวความคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องนำมาเป็นสรุปเป็นกรอบการศึกษา ได้ตัวแปรที่คาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้อง และสามารถให้ข้อสรุปตามวัตถุประสงค์การศึกษา แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ลักษณะประชากร, การเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์, ความต้องการในการใช้เว็บไซต์, ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เว็บไซต์ โดยคาดว่า ลักษณะประชากร การเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต และความต้องการในการใช้เว็บไซต์ มีผลทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการใช้เว็บไซต์ นอกจากนี้ การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์ที่เป็นอีกปัจจัยที่ทำให้เห็นปัญหาและอุปสรรคจากการใช้งาน โดยทั้งหมดสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ดังนี้

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพ 5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในการศึกษาการวิจัยเรื่อง “การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการวิจัยแบบการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยใช้การสำรวจ (survey research method) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถานที่ดำเนินการวิจัย

สถานที่ดำเนินการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่จำนวนทั้งสิ้น 3,701 คน เป็นสถิติจากข้อมูลออนไลน์ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย (2549)

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

ชั้น	จำนวนห้อง	ชาย	หญิง	รวม
มัธยมศึกษาปีที่ 1	10	276	250	526
มัธยมศึกษาปีที่ 2	10	272	261	533
มัธยมศึกษาปีที่ 3	10	259	263	522
มัธยมศึกษาปีที่ 4	15	342	425	767
มัธยมศึกษาปีที่ 5	14	299	364	663
มัธยมศึกษาปีที่ 6	14	282	408	663
รวม	71	1,730	1,971	3,701
		(46.7%)	(53.3%)	

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จำนวนทั้งสิ้น 3,701 คน นำมาประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1976) ที่ความเชื่อมั่น 95% โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.07 โดยเทียบกับขนาดประชากร 4,000 คน ได้ตัวอย่างเท่ากับ 194 คน เพื่อให้เกิดความแม่นยำขึ้น จึงกำหนดขนาดตัวอย่างเพิ่มเป็น 262 คนซึ่งเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดชั้นภูมิ (proportion to size) โดยสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มนักเรียนในแต่ละระดับชั้น โดยใช้ระดับชั้นเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ได้แก่ กลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนที่ 2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยในแต่ละชั้นมีจำนวนตัวอย่างที่เป็นเพศชาย และหญิงจำนวนเท่ากัน เนื่องจากไม่ต้องการให้เกิดความลำเอียงในเรื่องเพศ

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accident sampling) สุ่มตัวอย่างกับกลุ่มนักเรียนในแต่ละระดับชั้น และเพศ ที่เคยเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยตามสัดส่วนที่ได้กำหนดไว้ ได้ตัวอย่างทั้งสิ้น ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 กลุ่มตัวอย่าง

ชั้นปี	จำนวนทั้งหมด	สัดส่วน	จำนวนนักเรียน โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
มัธยมศึกษาปีที่ 1	526	0.14	36
มัธยมศึกษาปีที่ 2	533	0.14	36
มัธยมศึกษาปีที่ 3	522	0.14	36
มัธยมศึกษาปีที่ 4	767	0.21	56
มัธยมศึกษาปีที่ 5	663	0.18	48
มัธยมศึกษาปีที่ 6	663	0.19	50
รวม	3,701	1.00	262

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรม และการใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษา จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ซึ่งมีทั้งชนิดคำถามปลายปิด (close-ended question) และคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

1. เพศ
2. อายุ
3. โปรแกรมวิชาที่ท่านเรียน
4. ระดับชั้นที่ท่านกำลังศึกษา
5. รายได้
6. การมีคอมพิวเตอร์

- การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่สามารถใช้บริการเครือข่าย

อินเทอร์เน็ตได้

- มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้ แต่ไม่สามารถใช้บริการเครือข่าย

อินเทอร์เน็ตได้

- ไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว

7. การมี e-mail Address ส่วนตัว

8. ทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

- เริ่มต้นเรียนรู้การใช้งาน

- ใช้โปรแกรมบางโปรแกรมได้ แต่แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ระหว่างการใช้งานไม่ได้

- ใช้โปรแกรมได้และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่าง

การใช้งานได้บ้าง

- ใช้เขียน และพัฒนาโปรแกรม ตลอดจนแก้ไขปัญหาอัน

เกิดจากโปรแกรมหรือเครื่องได้ด้วยตนเอง

- อื่นๆ

9. การใช้คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน

- ชอบมาก

- ชอบปานกลาง

- ไม่ค่อยชอบ

10. การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

- ชอบมาก

- ชอบปานกลาง

- ไม่ค่อยชอบ (น้อยถึงน้อยที่สุด)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต และพฤติกรรมการเปิดรับเว็บไซต์
โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ระดับการใช้ประโยชน์ มากที่สุด	5	คะแนน
ระดับการใช้ประโยชน์ มาก	4	คะแนน
ระดับการใช้ประโยชน์ ปานกลาง	3	คะแนน
ระดับการใช้ประโยชน์ น้อย	2	คะแนน
ระดับการใช้ประโยชน์ น้อยที่สุด	1	คะแนน

1. วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

- 1.1 เพื่อการศึกษาตามอัธยาศัย
- 1.2 เพื่อการติดต่อสื่อสาร
- 1.3 เพื่อการค้นหาข้อมูล
- 1.4 เพื่อความบันเทิง

2. ประเภทของการใช้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

- 2.1 บริการสืบค้นข้อมูล (search)
- 2.2 บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
- 2.3 บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (file transfer protocol / FTP)
- 2.4 บริการโทรศัพท์บนอินเทอร์เน็ต (internet Phone)
- 2.5 บริการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce)
- 2.6 บริการข้อมูลมัลติมีเดีย
- 2.7 บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ / ห้องสมุดออนไลน์
- 2.8 บริการสนทนาออนไลน์ (IRC / internet relay chat)
- 2.9 บริการคอมพิวเตอร์มือถือ (palm)
- 2.10 อื่น ๆ

3. สถานที่ให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

- 3.1 ที่บ้าน
- 3.2 โรงเรียน
- 3.3 ร้านบริการอินเทอร์เน็ต
- 3.4 อื่น ๆ

4. ความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์ ไรด์ เว็บ (WWW.)

- 4.1 ความถี่ทุกวัน
- 4.2 ความถี่ 5 – 6 วันต่อสัปดาห์
- 4.3 ความถี่ 3 – 4 วันต่อสัปดาห์
- 4.4 ความถี่ 1 – 2 วันต่อสัปดาห์
- 4.5 นาน ๆ ครั้ง

5. ระยะเวลาในการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง (นาที)

- 5.1 มากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้ง
- 5.2 สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง
- 5.3 สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- 5.4 เดือนละ 1 – 2 ครั้ง
- 5.5 น้อยกว่า 1 ครั้งต่อเดือน

6. ระยะเวลาในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย (www.yupparaj.ac.th)

ในแต่ละครั้ง (นาที)

- 6.1 ระยะเวลาไม่เกิน 30 นาที
- 6.2 ระยะเวลา 31 – 60 นาที
- 6.3 ระยะเวลา 61 – 120 นาที
- 6.4 ระยะเวลา 121 – 180 นาที
- 6.5 ระยะเวลา 181 – 240 นาที
- 6.6 ระยะเวลา 241 นาทีขึ้นไป

7. ช่วงเวลาที่เปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย (www.yupparaj.ac.th) มาก

ที่สุด

- 7.1 ระหว่างเวลา 06.01 – 09.00 น.
- 7.2 ระหว่างเวลา 09.01 – 12.00 น.
- 7.3 ระหว่างเวลา 12.01 – 15.00 น.

7.4 ระหว่างเวลา 15.01 – 18.00 น.

7.5 ระหว่างเวลา 18.01 – 21.00 น.

7.6 ระหว่างเวลา 21.01 – 24.00 น.

7.7 ระหว่างเวลา 24.01 – 03.00 น.

7.8 ระหว่างเวลา 03.01 – 06.00 น.

ตอนที่ 3 ความต้องการ การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
พิจารณาตามระดับการใช้ประโยชน์ดังนี้

ระดับการใช้ประโยชน์ มากที่สุด	5	คะแนน
ระดับการใช้ประโยชน์ มาก	4	คะแนน
ระดับการใช้ประโยชน์ ปานกลาง	3	คะแนน
ระดับการใช้ประโยชน์ น้อย	2	คะแนน
ระดับการใช้ประโยชน์ น้อยที่สุด	1	คะแนน

8. การใช้ประโยชน์ในเรื่องการเรียน

8.1 เพื่อศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้ตามต้องการ

8.2 เพื่อตรวจสอบปฏิทินการศึกษา

8.3 เพื่อตรวจสอบผลการเรียน

8.4 เพื่ออ่านตำราอิเล็กทรอนิกส์ (e-Book)

8.5 ศูนย์สื่อการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)

8.6 เพื่อติดต่อสอบถาม / ขอข้อมูลจากอาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญ

9. การใช้ประโยชน์เกี่ยวกับการใช้เวลาว่าง

9.1 เพื่อรับชมและรับฟัง วิทยู และ โทรศัพท์อินเทอร์เน็ต

9.2 เพื่อลดและผ่อนคลายความตึงเครียด หรือเพื่อความบันเทิง

9.3 เพื่อสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุดและฐานข้อมูลอื่นๆ

9.4 เพื่อโอนถ่ายแฟ้มข้อมูล (ไฟล์) ที่ต้องการ

9.5 เพื่อมีส่วนร่วมกับสังคมและเชื่อมโยงตนเองเข้ากับสังคม

9.6 เพื่อสนทนาและร่วมแสดงความคิดเห็นในห้องคุย (chat room)

9.7 เพื่อสนทนาและร่วมแสดงความคิดเห็นในกระดานข่าวสาร

อิเล็กทรอนิกส์ (web board)

10. การใช้ประโยชน์เกี่ยวกับความเข้าใจองค์กร (โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย)

- 10.1 เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร / เหตุการณ์ต่าง ๆ
- 10.2 เพื่อหาข้อแนะนำในการปฏิบัติและการตัดสินใจต่าง ๆ
- 10.3 เพื่อติดต่อสื่อสารกับโรงเรียน
- 10.4 เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่โรงเรียนเปิดสอน
- 10.5 เพื่ออ่านข่าวสาร ประกาศ ประชาสัมพันธ์ ความเคลื่อนไหวของ

โรงเรียน

ตอนที่ 4 สภาพปัญหาและความต้องการในการใช้ประโยชน์เว็บไซต์ โรงเรียน

ยุพราชวิทยาลัย

พิจารณาตามระดับปัญหาในการใช้งานดังนี้

ระดับปัญหาในการใช้งาน มากที่สุด	5	คะแนน
ระดับปัญหาในการใช้งาน มาก	4	คะแนน
ระดับปัญหาในการใช้งาน ปานกลาง	3	คะแนน
ระดับปัญหาในการใช้งาน น้อย	2	คะแนน
ระดับการใช้ประโยชน์ น้อยที่สุด	1	คะแนน

11. ปัญหาด้านผู้ให้บริการ

- 11.1 ขาดทักษะพื้นฐานในการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บ
- 11.2 ขาดทักษะพื้นฐานในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
- 11.3 ไม่มีความรู้ในการใช้บริการสารสนเทศบนเว็ลด์ไวด์เว็บ
- 11.4 ไม่มีเวลาในการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บอย่างเพียงพอ
- 11.5 ภาษาเป็นอุปสรรคในการสื่อสารและแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ

12. ปัญหาด้านเว็บไซต์และการออกแบบเว็บไซต์

- 12.1 ข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอขาดความทันสมัย
- 12.2 ตัวสะกด ไวยากรณ์ ผิดพลาดบ่อย
- 12.3 การจัดแบ่งหมวดหมู่ยากแก่การเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ
- 12.4 จุดเชื่อมโยง (link) ที่รวบรวมไว้มีไม่ครอบคลุมกับเนื้อหา
- 12.5 ไม่สามารถเชื่อมโยง (link) ไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ ของโรงเรียนได้
- 12.6 จุดเชื่อมโยง (link) ไม่สามารถใช้งานได้จริง
- 12.7 การเชื่อมโยง (link) ระหว่างหน้าต่าง ๆ ภายในเว็บไซต์ผิดพลาดบ่อย
- 12.8 รวบรวมข้อมูลนาน

- 12.9 คำนวณโหลดข้อมูลต่างๆ ได้ช้า
- 12.10 ข้อมูลข่าวสารมีมากเกินไปทำให้เสียเวลาสืบค้น
- 12.11 ในบางหน้า ไม่สามารถเชื่อมโยง (link) ไปยังหน้าโฮมเพจได้
- 12.12 สารสนเทศที่น่าสนใจบนเว็บไซต์ไว้ค้นหาความสมบูรณ์ ไม่

ครอบคลุม

- 12.13 ในบางหน้า ไม่บอกวันที่ ที่ปรับปรุงข้อมูล
- 12.14 สีเส้นที่ใช้ในการออกแบบเว็บไซต์ ไม่เหมาะสม

13. ปัญหาด้านอุปกรณ์

- 13.1 ประสิทธิภาพและความสามารถที่จำกัดของเครื่องคอมพิวเตอร์
- 13.2 เข้าถึงข้อมูลช้า เนื่องจากเครือข่ายมีความเร็วต่ำ
- 13.3 อุปกรณ์ต่อร่วมกับอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย
- 13.4 โปรแกรมที่ใช้ร่วมกับอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย

14. ปัญหาด้านการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต

- 14.1 การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตล้มเหลว
- 14.2 ระบบการสื่อสารขัดข้องบ่อย ทำให้ไม่สามารถเชื่อมต่อกับ
- 14.3 สัญญาณถูกขัดจังหวะขณะค้นหาข้อมูล
- 14.4 ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลบางส่วนได้ เนื่องจากจำเป็นต้องมี

เว็บไซต์ได้

รหัสผ่าน

15. ความต้องการในการพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

- 15.1 การออกแบบตกแต่ง และจัดหมวดหมู่ให้ง่ายแก่การสืบค้น
- 15.2 ปรับปรุงและเพิ่มเติมการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ
- 15.3 ปรับปรุงข้อมูล (update) ให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 15.4 เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ และผู้บริหาร โรงเรียน
- 15.5 ตรวจสอบการสะกดคำ และเนื้อหาให้ถูกต้อง
- 15.6 ความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล

การทดสอบเครื่องมือ

การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability)

ผู้วิจัยกำหนดการทดสอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยทดสอบหาความเที่ยงตรง (validity) และหาความเชื่อมั่น (reliability) ดังนี้

1. การทดสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาจัดทำแบบสอบถาม แล้วนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาโครงสร้างของแบบสอบถาม (construct validity) เนื้อหา ความเหมาะสมของเนื้อหา (content validity) และภาษาที่ใช้ (wording) ตลอดจนตรวจสอบว่าแบบสอบถามเป็นไปตามวัตถุประสงค์และสาระของการวิจัยหรือไม่ แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องมากที่สุดและนำคำแนะนำที่ได้รับไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมเพื่อนำไปเก็บข้อมูลจริง

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (pre-test) กับกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ และความสามารถในการสื่อความหมายที่ชัดเจน

3. ทดสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาความเชื่อมั่น Cronbach หรือที่เรียกว่า “ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient)” จากการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.83 นำผลการทดสอบความเชื่อมั่นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่งจึงจัดพิมพ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนาม (field data collection) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง เพื่อสามารถชี้แจงและตอบคำถามที่กลุ่มตัวอย่างอาจมีในขณะให้ข้อมูลทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ได้รับ
2. ผู้วิจัยออกเก็บข้อมูล โดยนำชุดแบบสอบถามไปแจกให้แก่กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แปลผล สรุปผล และรายงานการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการลงรหัสข้อมูล (coding) แล้วประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for Social Science) ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับสารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โดยการแจกแจงความถี่ และแจกแจงค่าร้อยละ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โดยการแจกแจงความถี่ และแจกแจงค่าร้อยละ

การแปลความหมายการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย มีเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับการใช้ประโยชน์
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด
1.50 – 2.49	น้อย
2.50 – 3.49	ปานกลาง
3.50 – 4.49	มาก
4.50 – 5.00	มากที่สุด

4. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ และแจกแจงค่าร้อยละ

การแปลความหมายของระดับปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการศึกษาเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย มีเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหาในการใช้งาน
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด
1.50 – 2.49	น้อย
2.50 – 3.49	ปานกลาง
3.50 – 4.49	มาก
4.50 – 5.00	มากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การวิจัยเรื่อง “การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษาการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ของโรงเรียน รวมทั้งปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 262 คน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS/PC⁺) โดยรวบรวมผลการวิจัยและวิจารณ์เป็นส่วนเดียวกัน พร้อมทั้งนำเสนอในรูปของตารางข้อมูลประกอบคำบรรยายและเรียงความเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. เพศ ในการวิจัยได้สุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.0 และเพศหญิง ร้อยละ 50.0 เช่นเดียวกันเนื่องจากไม่ต้องการให้เพศเป็นตัวแปรในการวิจัย
2. อายุ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 14 - 15 ปี มีมากที่สุด ร้อยละ 37.0 รองลงมา ได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 16 - 17 ปี ร้อยละ 34.0 ต่อมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 12 - 13 ปี ร้อยละ 14.9 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 18 - 19 ปี ร้อยละ 14.1 ตามลำดับ โดยที่กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 15.46 ปี และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.72
3. โปรแกรมวิชา ผลการศึกษาการแบ่งโปรแกรมวิชาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้แยกโปรแกรมวิชา มีจำนวนมากที่สุด คือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 41.2 ของจำนวน

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่เรียนโปรแกรมวิชา วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ร้อยละ 33.2 ลำดับต่อมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่เรียนโปรแกรมวิชาศิลปศาสตร์-ภาษาญี่ปุ่น ร้อยละ 13.8 และโปรแกรมวิชาศิลปศาสตร์-ภาษาฝรั่งเศส คิดเป็นร้อยละ 11.8

4. การศึกษา ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 21.4 รองลงมาคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 19.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 18.4 ส่วนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 13.7

5. รายได้ต่อวัน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อวัน อยู่ในช่วง 51 – 100 บาท ร้อยละ 56.9 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อวันต่ำกว่า 51 บาท ร้อยละ 37.8 น้อยที่สุดคือกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อวันมากกว่า 100 บาท ร้อยละ 5.3 ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อวันของกลุ่มตัวอย่างคิดเป็น 74.14 บาท และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 38.54

6. การมีคอมพิวเตอร์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่สามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ ร้อยละ 68.3 รองลงมาคือกลุ่มที่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว แต่ไม่สามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ ร้อยละ 22.5 น้อยที่สุดคือกลุ่มที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว ร้อยละ 9.2

7. การมีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ร้อยละ 96.2 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ร้อยละ 3.8

8. ทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมได้และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้งานได้บ้าง ร้อยละ 71.7 รองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้โปรแกรมบางโปรแกรมได้ แต่แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้งานไม่ได้ ร้อยละ 13.4 ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ที่เพิ่งเริ่มต้นเรียนรู้การใช้งานคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 8.0 และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เขียน และพัฒนาโปรแกรม ตลอดจนแก้ไขปัญหาอันเกิดจากโปรแกรมหรือเครื่องได้ด้วยตนเอง ร้อยละ 6.9

9. การใช้คอมพิวเตอร์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบใช้คอมพิวเตอร์ในระดับปานกลางร้อยละ 50.0 รองลงมาคือกลุ่มที่ชอบใช้คอมพิวเตอร์มาก ร้อยละ 48.9 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ชอบใช้คอมพิวเตอร์เลย ร้อยละ 1.1

10. การใช้ภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบใช้ภาษาอังกฤษปานกลาง ร้อยละ 62.6 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ชอบใช้ภาษาอังกฤษมาก ร้อยละ 19.1 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ชอบใช้ภาษาอังกฤษเลย ร้อยละ 18.3

สรุป

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างสามารถกล่าวโดยสรุป คือ กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชายเท่ากับเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 15.46 ปี ส่วนใหญ่ยังไม่ได้แยกโปรแกรมวิชา เนื่องจาก ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่อวัน 74.14 บาท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่สามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ รวมทั้งชอบใช้คอมพิวเตอร์ และ ชอบใช้ภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง

วิจารณ์ผลการวิจัย

ผลการวิจัยอายุของกลุ่มตัวอย่าง มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 15.46 ปี ซึ่งการที่อายุเฉลี่ยมีค่า ดังกล่าวเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มากกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบกับแสดงให้เห็นว่าตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าเรียนตามเกณฑ์ปกติ (ประถมศึกษาปีที่ 1 อายุ 7 ปี) จึงทำให้เมื่อนักเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรจะมีอายุ 15 ปี และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ควรจะมีอายุ 16 ปี

รายได้เฉลี่ยต่อวันของกลุ่มตัวอย่างคิดเป็น 74.14 บาท มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 38.54 แสดงให้เห็นว่ามีการกระจายของระดับรายได้มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอายุที่ต่างกัน ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เริ่มตั้งแต่ 12 ถึง 19 ปี ที่ในแต่ละช่วงอายุอาจได้รับค่าใช้จ่ายไม่เท่ากัน

การมีคอมพิวเตอร์และการใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.3 มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่สามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งหากเทียบเคียงผล การศึกษาของ อรพิน จิรวรรณศิริ (2541) ที่พบว่า พบว่าความเป็นเจ้าของสื่อ หมายถึง มีเครื่อง คอมพิวเตอร์ซึ่งติดตั้งอินเทอร์เน็ต และมีเลขที่ IP address ใช้ส่วนตัว มีแนวโน้มในการใช้สื่อมาก อาจกล่าวได้ว่า มีแนวโน้มที่กลุ่มตัวอย่างจะใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตมาก นอกจากนี้ยัง แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตได้ ขณะเดียวกันก็ยังมีผู้ไม่ สามารถเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเอง ร้อยละ 31.7 แสดงให้เห็นว่าแม้จะเป็นโรงเรียน ขนาดใหญ่แต่การเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตโดยคอมพิวเตอร์ส่วนตัวยังต้องได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากผู้ปกครอง

การมีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 96.2) มี ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของตนเอง แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร ในรูปแบบดังกล่าวผ่านการใช้คอมพิวเตอร์ อีกทั้งยังเป็นที่ยอมรับในกลุ่มตัวอย่าง แสดงให้เห็น พัฒนาการของเยาวชนปัจจุบันที่มีการเปิดรับทักษะ ความรู้ และข้อมูลข่าวสารที่มีหลากหลายผ่าน สื่ออินเทอร์เน็ตอีกด้วย

ทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.7 ใช้โปรแกรมได้และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้งานได้บ้าง แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี ซึ่งอาจเกิดจากวิธีการเรียนการสอนสมัยใหม่ ที่อาจารย์ผู้สอนได้นำคอมพิวเตอร์มาสอนหรือช่วยสอนในด้านต่าง ๆ หรืออาจเกิดจากความสนใจส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างเอง ที่ต้องการที่จะก้าวให้ทันเทคโนโลยี ที่ในปัจจุบันนี้นับเป็นกระแสโลกาภิวัตน์ที่มนุษย์ต่างก็คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ออกมาสู่สาธารณะอย่างไม่ขาดสาย อย่างไรก็ตาม การที่กลุ่มตัวอย่างมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับดีนั้น นับได้ว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนในปัจจุบันและอนาคตได้เป็นอย่างดี

การใช้คอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ชอบใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับปานกลาง และกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 48.9 ชอบใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับมาก ซึ่งจากระดับคะแนนที่ต่างกันเพียง ร้อยละ 1.1 นั้น สามารถวิเคราะห์ได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ชอบใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับมาก จะทำให้การเรียนรู้ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ผลดีมากว่ากลุ่มที่ชอบใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องพัฒนาศักยภาพของพวกเขาให้เกิดความชอบ และความสนใจในการใช้คอมพิวเตอร์มากยิ่งขึ้น โดยวิธีการต่างๆ ทั้งผ่านทางอาจารย์ผู้สอน ทางเว็บไซต์ของโรงเรียนฯ และวิธีการอื่น ๆ ซึ่งจะกล่าวไว้ในส่วนของข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยต่อไป

การใช้ภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.7 มีความชอบในการใช้ภาษาอังกฤษปานกลาง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับความชอบในการใช้คอมพิวเตอร์ที่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน และเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันจึงสามารถที่จะชี้ชัดลงไปได้ว่า ความชอบในการใช้ภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับความชอบในการใช้คอมพิวเตอร์ เมื่อกลุ่มตัวอย่างไม่มีความชอบในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาก ซึ่งภาษาอังกฤษนับเป็นพื้นฐานของการใช้คอมพิวเตอร์อีกด้วย ดังนั้น ปัจจัยทั้งสองด้านนี้จึงส่งผลสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน จึงต้องพัฒนาในด้านทักษะการใช้ภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ เมื่อนักเรียนมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น จะทำให้สามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่มีความซับซ้อนได้ง่ายขึ้น ซึ่งเว็บไซต์ส่วนมากมักใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก

ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	131	50.0
หญิง	131	50.0
อายุ		
12 - 13 ปี	39	14.9
14 - 15 ปี	97	37.0
16 - 17 ปี	89	34.0
18 - 19 ปี	37	14.1
หมายเหตุ: อายุมากที่สุด 19 ปี น้อยที่สุด 12 ปี ค่าเฉลี่ย 15.46 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.72		
โปรแกรมวิชา		
ยังไม่ได้แยกโปรแกรมวิชา (ม.1 – ม.3)	108	41.2
วิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์	87	33.2
ศิลปศาสตร์ – ภาษาญี่ปุ่น	36	13.8
ศิลปศาสตร์ – ภาษาฝรั่งเศส	31	11.8
การศึกษา		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	36	13.7
มัธยมศึกษาปีที่ 2	36	13.7
มัธยมศึกษาปีที่ 3	36	13.7
มัธยมศึกษาปีที่ 4	56	21.4
มัธยมศึกษาปีที่ 5	48	18.4
มัธยมศึกษาปีที่ 6	50	19.1
รายได้ต่อวัน		
ต่ำกว่า 51 บาท	99	37.8
51 – 100 บาท	149	56.9
ตั้งแต่ 101 บาท ขึ้นไป	14	5.3
หมายเหตุ : รายได้ต่อคนสูงสุด 300 รายได้ต่อคนต่ำสุด 20 บาท ค่าเฉลี่ย 74.14 บาท		
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 38.54		

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
การมีคอมพิวเตอร์และการใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต		
มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่สามารถใช้บริการ อินเทอร์เน็ตได้	179	68.3
มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวแต่ไม่สามารถใช้บริการ อินเทอร์เน็ตได้	59	22.5
ไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว	24	9.2
การมีบัญชีอิเล็กทรอนิกส์(E-mail)		
มี	252	96.2
ไม่มี	10	3.8
ทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์		
เริ่มต้นเรียนรู้การใช้งาน	21	8.0
ใช้โปรแกรมบางโปรแกรมได้ แต่แก้ไขปัญหาที่ เกิดขึ้นระหว่างการใช้งานไม่ได้	35	13.4
ใช้โปรแกรมได้และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ระหว่างการใช้งานได้บ้าง	188	71.7
ใช้เขียน และพัฒนาโปรแกรม ตลอดจนแก้ไขปัญหา อันเกิดจากโปรแกรมหรือเครื่องได้ด้วยตนเอง	18	6.9
การใช้คอมพิวเตอร์		
ชอบมาก	128	48.9
ชอบปานกลาง	131	50.0
ไม่ชอบเลย	3	1.1
การใช้ภาษาอังกฤษ		
ชอบมาก	50	19.1
ชอบปานกลาง	164	62.6
ไม่ชอบเลย	48	18.3

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษา จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
ในด้านต่าง ๆ สามารถสรุปเป็นภาพรวมได้ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับมากที่สุด 3 วัตถุประสงค์ ได้แก่ เพื่อการค้นหาข้อมูล ร้อยละ 57.2 เพื่อความบันเทิง ร้อยละ 56.5 และเพื่อการศึกษาตามอัธยาศัย ร้อยละ 55.3 จากวัตถุประสงค์ทั้งสามด้านจะเห็นว่ามีความสำคัญมากกว่ร้อยละ 50 ให้ความสำคัญมากที่สุด ซึ่งจัดว่ากลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์การใช้อินเทอร์เน็ตกระจายไปในทุก ๆ ด้าน ในระดับที่ใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของสื่ออินเทอร์เน็ตที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเยาวชนอย่างมาก

ส่วนวัตถุประสงค์เพื่อการติดต่อสื่อสาร มีจำนวนร้อยละ 39.7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารช่องทางอื่น ๆ นอกเหนือจากการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร ซึ่งในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้ง่าย โดยเฉพาะการสื่อสารผ่านระบบโทรศัพท์มือถือ ซึ่งสะดวก รวดเร็ว และยังมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม จากภาพรวมของผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า ทุกวัตถุประสงค์มีค่าเฉลี่ยในระดับที่มาก ซึ่งหมายความว่ากลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 90 ให้ความสำคัญต่อการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นอย่างยิ่ง

2. ประเภทของการใช้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันไป โดยในด้านการสืบค้นข้อมูล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการในระดับมากที่สุด ร้อยละ 59.2 รองลงมาคือระดับมาก ร้อยละ 32.4 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านใช้เพื่อสนทนาออนไลน์ (internet relay chat) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือระดับมาก ร้อยละ 24.1 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ด้านการใช้บริการข้อมูลมัลติมีเดีย มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างใกล้เคียงกันในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 30.9 และในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.0 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ด้านการใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมาคือระดับมาก ร้อยละ 26.7 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 26.3 ตามลำดับ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.60 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ด้านการให้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์/ห้องสมุดออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการในระดับมากและระดับปานกลางใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 28.2 และร้อยละ 27.1 รองลงมาคือระดับมากที่สุด ร้อยละ 19.1 และระดับน้อย ร้อยละ 18.3 ตามลำดับ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.34 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการให้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (file transfer protocol) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.6 รองลงมาคือระดับมาก ร้อยละ 23.3 และระดับน้อย ร้อยละ 20.2 ตามลำดับ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.29 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการให้บริการโทรศัพท์บนอินเทอร์เน็ต (internet phone) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์ในระดับที่ใกล้เคียงกัน อยู่ในช่วงระหว่างปานกลางจนถึงน้อยที่สุด คิดเป็นระดับน้อย ร้อยละ 26.3 ระดับน้อยที่สุด 25.6 และระดับปานกลาง 24.1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการให้บริการคอมพิวเตอร์มือถือ (palm) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมาคือระดับปานกลาง ร้อยละ 22.5 และระดับน้อย ร้อยละ 22.2 ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

ด้านการให้บริการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.8 ใกล้เคียงกับระดับปานกลาง ร้อยละ 28.6 รองลงมาคือระดับน้อย ร้อยละ 21.4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

3. สถานที่ให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

จากผลการศึกษาพบว่า สถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ บ้านของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 75.6 รองลงมาคือ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 69.8 ส่วนร้านบริการอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 61.5 ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ซึ่งโดยภาพรวมแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีการใช้อินเทอร์เน็ตตามสถานที่ต่าง ๆ คือ บ้าน โรงเรียน และร้านที่ให้บริการ ในระดับที่ใกล้เคียงกัน

4. ความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์ทุกวัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.3 รองลงมาคือ เปิดรับเว็บไซต์ 1-2 วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 35.5 และเปิดรับเว็บไซต์ 3-4 วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 16.4 น้อยที่สุดคือเปิดรับเว็บไซต์นาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.8 ตามลำดับ

5. ระยะเวลาในการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระยะเวลาในการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้งมากที่สุด อยู่ในช่วงระหว่าง 61 – 120 นาที คิดเป็นร้อยละ 32.4 รองลงมาคือ อยู่ในช่วงระหว่าง 121 – 180 นาที คิดเป็นร้อยละ 27.9 และช่วงระหว่าง 241 นาทีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.9 ใกล้เคียงกับช่วงระหว่าง 121-180 นาที คิดเป็นร้อยละ 14.1 ต่อมาคือช่วงระหว่าง 31-60 นาที คิดเป็นร้อยละ 8 น้อยที่สุดคืออยู่ในช่วงเวลาไม่เกิน 30 นาที คิดเป็นร้อยละ 2.7 โดยมีเวลาเฉลี่ยในการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง ประมาณ 167 นาที และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 93.36

6. ความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สัปดาห์ละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.4 รองลงมาคือ เปิดรับเว็บไซต์ เดือนละ 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.5 ต่อมาได้แก่สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.6 และกลุ่มที่เปิดรับน้อยกว่า 1 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 8.0 น้อยที่สุดคือ กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับเว็บไซต์มากกว่า สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ร้อยละ 6.5

7. ระยะเวลาในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เวลาในเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยมากที่สุด อยู่ในระยะเวลาระหว่าง 16-30 นาที คิดเป็นร้อยละ 35.9 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที คิดเป็นร้อยละ 30.9 ต่อมาคือระยะเวลาระหว่าง 46-60 นาที คิดเป็นร้อยละ 15.6 ระยะเวลาระหว่าง 76-90 นาที คิดเป็นร้อยละ 7.3 และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ระยะเวลา 91 นาทีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.9 ตามลำดับ ส่วนระยะเวลาในการเปิดรับเว็บไซต์ น้อยที่สุดคือ 31-45 นาที คิดเป็นร้อยละ 1.9 และระยะเวลาระหว่าง 61 – 75 นาที คิดเป็นร้อยละ 1.5 โดยมีเวลาในการเปิดรับเว็บไซต์โดยเฉลี่ยประมาณ 40 นาที

8. ช่วงเวลาที่เปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับเว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยมากที่สุด ในช่วงเวลา 18.01-21.00 น. คิดเป็นร้อยละ 33.6 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เวลาในช่วง 09.01-12.00 น. คิดเป็นร้อยละ 20.6 ต่อมาคือช่วงเวลา 12.01-15.00 น. คิดเป็นร้อยละ 17.2 ช่วงเวลา 21.01-24.00 น. คิดเป็นร้อยละ 10.7 และช่วงเวลา 06.01-09.00 น. คิดเป็นร้อยละ 2.7 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับเว็บไซต์น้อยที่สุด คือ ช่วงเวลา 24.01-03.00 น. และ 03.01-06.00 น. คิดเป็นร้อยละ 1.1 เท่ากัน

สรุป

กลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการค้นหาข้อมูล เพื่อความบันเทิง เพื่อการศึกษาตามอัธยาศัย และเพื่อการติดต่อสื่อสาร เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ประเภทของการใช้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีการใช้ประโยชน์มากที่สุด คือ บริการสืบค้นข้อมูล (search) ประเภทที่ใช้ประโยชน์ในระดับมากคือ บริการสนทนาออนไลน์ (IRC/internet relay chat) บริการข้อมูลมัลติมีเดีย และบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ตามลำดับ ประเภทที่ใช้ประโยชน์ในระดับปานกลางคือ บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์/ห้องสมุดออนไลน์ บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (file transfer protocol:FTP) และบริการโทรศัพท์บนอินเทอร์เน็ต (internet phone) ตามลำดับ ส่วนประเภทที่กลุ่มตัวอย่างใช้ประโยชน์ในระดับน้อย คือ บริการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) บริการคอมพิวเตอร์มือถือ (palm)

สถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คือ บ้านของตนเอง ส่วนโรงเรียนและร้านบริการอินเทอร์เน็ตมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน และความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์ คือเปิดรับทุกวัน รองลงมาคือ 1-2 วันต่อสัปดาห์ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้งมากที่สุด อยู่ในช่วง 61-120 นาที ความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนคือ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ระยะเวลาในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียน 16-30 นาที ช่วงเวลาที่เปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ เวลา 18.01-21.00 น.

วิจารณ์ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง เป็นไปเพื่อการค้นหาข้อมูล การศึกษาตามอัธยาศัย ความบันเทิง และการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ โดยวัตถุประสงค์ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก คล้ายคลึงกับผลการวิจัยของ ชุมพล บุญมี (2544) ที่พบว่าผู้ใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้ และเพื่อความบันเทิง โดยกิจกรรมที่ใช้มากที่สุด คือ การสืบค้นข้อมูล ทั้งนี้ เนื่องจากในปัจจุบันข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ และทันสมัย เป็นสิ่งที่หาได้ง่ายบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นฐานข้อมูลออนไลน์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือแม้กระทั่งหนังสือเรียน บทความทางวิชาการ ก็สามารถค้นหาได้จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จากประเด็นความสำคัญของข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่าง มีวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตคล้ายคลึงตาม เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

โดยส่วนใหญ่ ค้นหาข้อมูลเพื่อประกอบการเรียน สร้างความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ นอกเหนือจากการเรียน เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบันมากที่สุดนับว่าพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน สร้างค่านิยมในการใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษาค้นคว้าได้เป็นอย่างดี

ประเภทของการใช้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีการใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุด คือ การสืบค้นข้อมูล เช่นเดียวกับ แอดคิน (Ibid.:205209) ที่ชี้ให้เห็นว่าการแสวงหาข่าวสารของปัจเจกบุคคลนั้น คือต้องการได้รับข่าวสาร และความบันเทิง โดยความต้องการข่าวสารนั้นเกิดจากความไม่รู้ หรือไม่แน่ใจ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการควบคู่ไปกับบริการสนทนาออนไลน์ (IRC/internet relay chat) ซึ่งกว่าร้อยละ 70 มีการใช้บริการในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มเยาวชน ให้ความสนใจกับการติดต่อสื่อสารด้วยวิธีที่ง่าย และดึงดูด การสนทนาออนไลน์จึงเป็นประการหนึ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มตัวอย่างได้ อย่างไรก็ตาม การควบคุมการใช้บริการสนทนาออนไลน์ในกลุ่มเด็กและเยาวชน เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทางสถานศึกษาต้องมีมาตรการในการควบคุมและจัดระเบียบการใช้ ให้เหมาะสมด้วย

ส่วนบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และบริการข้อมูลมัลติมีเดีย เป็นบริการที่มีการใช้ประโยชน์ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้อินเทอร์เน็ตมีความดีเด่นกว่าการสื่อสารแบบอื่น ๆ คือ ทำให้การติดต่อสื่อสาร ระหว่างบุคคลกับบุคคล ทั้งที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน และนอกเครือข่ายที่ห่างไกลกัน มีความสะดวกและคล่องตัวมากขึ้น ประหยัดเวลามากขึ้น (องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์, 2539)

สถานที่ใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ บ้านของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่สามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้งานที่บ้าน และช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เวลาช่วงหัวค่ำในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต อีกด้วย

ความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับเว็บไซต์ทุกวัน แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าถึงข้อมูล และสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารได้ทันเหตุการณ์ ซึ่งจะประโยชน์ทั้งในด้านการศึกษาหาความรู้ ข้อมูลทางวิชาการ และด้านบันเทิง ด้วย

ระยะเวลาในการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง 61 – 120 นาที ซึ่งหากคิดเป็นเวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้ประมาณ 1 ชั่วโมง 34 นาที โดยเวลาเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตสูงที่สุด คือ 12 ชั่วโมง ซึ่งอาจมีความเสี่ยงที่จะรับเอาข้อมูลที่ไม่เหมาะสมจากสื่ออินเทอร์เน็ตได้มาก

ความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย เท่าที่ควร ทั้งนี้ อาจเกิดจากปัญหาในการใช้งานด้านต่าง ๆ ซึ่งจะอธิบายไว้ในส่วนที่ 4 ต่อไป

ระยะเวลาในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ 16 – 30 นาที แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจการรับเอาข้อมูล ข่าวสารจาก เว็บไซต์อื่นซึ่งแตกต่างกันไปตามความรู้ ค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติของคน (ยุพา สุภากุล, 2534)

ช่วงเวลาที่เปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ช่วงเวลาที่มีการเปิดรับเว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยสูงที่สุด คือในช่วง 18.01 น. – 21.00 น. เนื่องจากเป็นเวลาที่กลุ่มตัวอย่างเลิกเรียน และไม่รบกวนเวลาตอนหลับ รวมทั้งการให้บริการอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษาอาจจะไม่เพียงพอต่อความต้องการของกลุ่มนักเรียนด้วยประการหนึ่ง

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามด้านต่าง ๆ

พฤติกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล
บริการสืบค้นข้อมูล (search)	155 (59.2)	85 (32.4)	20 (7.6)	1 (0.4)	1 (0.4)	4.50	0.69	มากที่สุด
การค้นหาข้อมูล	150 (57.2)	94 (35.9)	16 (6.1)	1 (0.4)	1 (0.4)	4.49	0.67	มาก
การศึกษาตามอัธยาศัย	145 (55.3)	80 (30.5)	35 (13.4)	2 (0.8)	0 (0.0)	4.40	0.75	มาก
ความบันเทิง	148 (56.5)	64 (24.4)	36 (13.7)	14 (5.4)	0 (0.0)	4.32	0.90	มาก
การติดต่อสื่อสาร	104 (39.7)	97 (37.0)	50 (19.1)	10 (3.8)	1 (0.4)	4.12	0.87	มาก
บริการสนทนาออนไลน์ (IRC / Internet Relay Chat)	118 (45.0)	63 (24.1)	37 (14.1)	22 (8.4)	22 (8.4)	3.89	1.30	มาก
บริการข้อมูลมัลติมีเดีย	76 (29.0)	81 (30.9)	62 (23.7)	30 (11.4)	13 (5.0)	3.68	1.15	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

พฤติกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล
บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์/ห้องสมุดออนไลน์	50 (19.1)	74 (28.2)	71 (27.1)	48 (18.3)	19 (7.3)	3.34	1.19	ปานกลาง
บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล(File Transfer Protocol/FTP)	47 (17.9)	61 (23.3)	88 (33.6)	53 (20.2)	13 (5.0)	3.29	1.13	ปานกลาง
โทรศัพท์บนอินเทอร์เน็ต (Internet Phone)	25 (9.5)	38 (14.5)	63 (24.1)	69 (26.3)	67 (25.6)	2.56	1.28	ปานกลาง
คอมพิวเตอร์มือถือ (Palm)	22 (8.4)	37 (14.1)	59 (22.5)	58 (22.2)	86 (32.8)	2.43	1.30	น้อย
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce)	17 (6.5)	28 (10.7)	75 (28.6)	56 (21.4)	86 (32.8)	2.37	1.22	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม					3.61	1.04		มาก

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
สถานที่ใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต		
บ้าน	198	75.6
โรงเรียน	183	69.8
ร้านบริการอินเทอร์เน็ต	161	61.5
อื่นๆ (ที่ทำงานของผู้ปกครอง, บ้านเพื่อน, บ้านญาติ)	15	5.7
หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ		

ตาราง 5 (ต่อ)

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์		
ทุกวัน	103	39.3
1 – 2 วันต่อสัปดาห์	93	35.5
3 – 4 วันต่อสัปดาห์	43	16.4
นาน ๆ ครั้ง	23	8.8
ระยะเวลาในการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต		
ไม่เกิน 30 นาที	7	2.7
31 – 60 นาที	21	8.0
61 – 120 นาที	85	32.4
121 – 180 นาที	73	27.9
181 – 240 นาที	37	14.1
241 นาทีขึ้นไป	39	14.9
หมายเหตุ : ระยะเวลาในการเปิดรับสูงสุด 720 นาที ระยะเวลาในการเปิดรับต่ำสุด 2 นาที		
ระยะเวลาในการเปิดรับเฉลี่ย 167.05 นาที ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 93.36		
ความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย		
มากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้ง	17	6.5
สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง	54	20.6
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	90	34.4
เดือนละ 1 – 2 ครั้ง	80	30.5
น้อยกว่า 1 ครั้งต่อเดือน	21	8.0
ระยะเวลาในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย		
ไม่เกิน 15 นาที	81	30.9
16 – 30 นาที	94	35.9
31 – 45 นาที	5	1.9
46 – 60 นาที	41	15.6
61 – 75 นาที	4	1.5

ตาราง 5 (ต่อ)

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
76 – 90 นาที	19	7.3
91 นาทีขึ้นไป	18	6.9
หมายเหตุ: ระยะเวลาในการเปิดรับสูงสุด 210 นาที ระยะเวลาในการเปิดรับต่ำสุด 1 นาที ระยะเวลาในการเปิดรับโดยเฉลี่ย 39.45 นาที ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 34.88		
ช่วงเวลาที่เปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย		
06.01 – 09.00 น.	7	2.7
09.01 – 12.00 น.	54	20.6
12.01 - 15.00 น.	45	17.2
15.01 – 18.00 น.	34	13.0
18.01 – 21.00 น.	88	33.6
21.01 – 24.00 น.	28	10.7
24.01 – 03.00 น.	3	1.1
03.01 – 06.00 น.	3	1.1
รวม	262	100.0

ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษา จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

จากผลการศึกษาด้านการใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สามารถสรุปออกมาเป็นการใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียน ในด้านความเข้าใจที่มีต่อองค์กร คืออยู่ในระดับมาก ในด้านการเรียน และ การใช้เวลาว่าง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

1. การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชในด้านความเข้าใจองค์กร

ผลการวิจัยพบว่า การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในด้านความเข้าใจองค์กร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 จำแนกเป็นรายชื่อได้ดังนี้

การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในด้านความเข้าใจองค์กร ของกลุ่มตัวอย่างในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.93 – 3.52) ได้แก่

- เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร/เหตุการณ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07
- เพื่ออ่านข่าวสาร ข่าวประกาศ ข่าวประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92
- เพื่อหาข้อแนะนำในการปฏิบัติและการตัดสินใจต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53
- เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่โรงเรียนเปิดสอน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52

การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในด้านความเข้าใจองค์กร ของกลุ่มตัวอย่างในระดับปานกลางได้แก่ เพื่อติดต่อสื่อสารกับทางโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19

2. การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชในการเรียน

ผลการวิจัยพบว่า การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในการเรียน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 จำแนกเป็นรายชื่อได้ดังนี้

การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในการเรียน ของกลุ่มตัวอย่างในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.93 – 3.65) ได้แก่

- เพื่อศึกษา ค้นคว้าและเรียนรู้ตามความต้องการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93
- เพื่อตรวจสอบปฏิทินการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76
- เพื่อตรวจสอบผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65

การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในการเรียน ของกลุ่มตัวอย่างในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 3.34 – 2.69) ได้แก่

- เพื่อเรียนรู้ผ่านสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

3.34

- เพื่ออ่านตำราอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18
- เพื่อติดต่อสอบถามข้อมูลจากอาจารย์/ผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 2.69

3. การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชในด้านการใช้เวลาว่าง

ผลการวิจัยพบว่า การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในด้านการใช้เวลาว่างโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 จำแนกเป็นรายชื่อได้ดังนี้

การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในด้านการใช้เวลาว่าง ของกลุ่มตัวอย่างในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.84 – 3.57) ได้แก่

- เพื่อลดและผ่อนคลายความตึงเครียดหรือเพื่อความบันเทิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84

เพื่อสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุดและฐานข้อมูลอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76

การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในด้านการใช้เวลาว่างของกลุ่มตัวอย่างในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 3.45 – 2.99) ได้แก่

- เพื่อรับชมและรับฟัง วิทยุ และโทรศัพท์อินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

เพื่อมีส่วนร่วมทั้งสังคมและเชื่อมโยงตนเองเข้ากับสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26

- เพื่อโอนถ่ายเพิ่มข้อมูล (ไฟล์) ที่ต้องการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24
- เพื่อสนทนาและร่วมแสดงความคิดเห็นในห้องคุย มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.06

เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นในกระดานข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99

สรุป

จากผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ได้แก่ เพื่อการเข้าใจองค์กร สูงที่สุด คือระดับมาก ในขณะที่การใช้ประโยชน์ในระดับปานกลาง ได้แก่ การเรียน และ การใช้เวลาว่าง ตามลำดับ

การใช้ประโยชน์เพื่อการเข้าใจองค์กร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่ออ่านข่าวสารประกาศประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของโรงเรียน และเพื่อหาข้อแนะนำในการปฏิบัติและการตัดสินใจ ซึ่งค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 3.92 และ 3.53 ตามลำดับ

การใช้ประโยชน์เพื่อการเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ เพื่อศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ตามความต้องการ เพื่อตรวจสอบปฏิทินการศึกษา และเพื่อตรวจสอบผลการเรียน ซึ่งค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 3.76 และ 3.65 ตามลำดับ

การใช้ประโยชน์เพื่อการใช้เวลาว่าง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ เพื่อลดและผ่อนคลายความตึงเครียดและเพื่อความบันเทิง เพื่อสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุดและฐานข้อมูลอื่นๆ และเพื่อรับชมและรับฟังวิทยุและโทรศัพท์ทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 3.57 และ 3.45 ตามลำดับ

จากผลการวิจัยดังกล่าว (ตาราง 7) ปรากฏว่า การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างในระดับมาก ซึ่งเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ตามความต้องการ เพื่ออ่านข่าวสารประกาศประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของโรงเรียน สำหรับการให้ประโยชน์จากเว็บไซต์ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เพื่อรับชมและรับฟังวิทยุและโทรศัพท์อินเทอร์เน็ต เพื่อเรียนรู้ผ่านสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อมีส่วนร่วมเชื่อมโยงตนเองเข้ากับสังคม

วิจารณ์ผลการวิจัย

การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 คือ ด้านการเรียน ด้านการใช้เวลาว่าง และด้านความเข้าใจองค์กร มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านความเข้าใจองค์กร

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยเพื่อรับทราบข้อมูล ข่าวสาร/เหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่ออ่านข่าวสาร ข่าวประกาศ ข่าวประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของโรงเรียน เพื่อหาข้อแนะนำในการปฏิบัติและการตัดสินใจต่างๆ และเพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่โรงเรียนเปิด ซึ่งมีการใช้ประโยชน์ในระดับมาก เช่นเดียวกับแมคควอล (Denis McQuail, 1995) ที่ระบุว่า ความต้องการรวมตัวและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยการเข้าใจสถานการแวดล้อมของบุคคลอื่นในสังคม เป็นสิ่งที่ผู้รับสารต้องการจากการใช้สื่อมวลชน

ซึ่งทำให้เข้าใจสถานการณ์แวดล้อมของบุคคลอื่นในสังคม ซึ่งในที่นี้หมายถึงในโรงเรียน ส่วนการใช้เพื่อติดต่อสื่อสารกับโรงเรียน มีการใช้ประโยชน์ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างสามารถสื่อสารผ่านช่องทางอื่น เช่น บุคลากรของโรงเรียน หรือแม้กระทั่งภายในกลุ่มนักเรียนซึ่งมีความต้องการอย่างเดียวกัน

2. ด้านการเรียน

กลุ่มตัวอย่างใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนบุพราชวิทยาลัย ในระดับมาก และระดับปานกลาง โดยการศึกษา ค้นคว้าและเรียนรู้ตามความต้องการ ตรวจสอบพฤติกรรมการศึกษา ตรวจสอบผลการเรียน มีการใช้ประโยชน์จากบริการดังกล่าวในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์ในลักษณะของความต้องการส่วนตัว ซึ่งได้แก่พฤติกรรมการศึกษา ผลการเรียนรู้ โดยเปรียบได้กับข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่ระบุโดย เสรี วงษ์มณฑา (2523) ว่า มนุษย์ทุกคนเป็นปัจเจกบุคคลที่มีความต้องการส่วนตัว ส่วนการเรียนรู้ผ่านสื่อการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) อ่านตำราอิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) และติดต่อสอบถาม/ข้อมูลจากอาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญ มีการใช้ประโยชน์ในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากความสามารถของคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายที่ใช้บริการ ยังไม่สามารถให้บริการข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ประกอบกับการเรียนการสอนยังคงอ้างอิงเนื้อหาจากในหนังสือเป็นหลัก และนักเรียนยังคงต้องอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาจากหนังสือ มากกว่าการอ่านผ่านทางจอคอมพิวเตอร์ ในส่วนของการติดต่อสอบถาม/ข้อมูลจากอาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญ นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาด้านการเรียนได้จากการเรียนพิเศษ การศึกษาจากคู่มือที่มีจำหน่าย การสอบถามจากอาจารย์ผู้สอนโดยตรงซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และยังสามารถปรึกษาจากเพื่อนนักเรียนด้วยกันได้

3. ด้านการใช้เวลาว่าง

การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนบุพราชวิทยาลัย ในระดับมาก ประกอบด้วยการใช้เพื่อลดและผ่อนคลายความตึงเครียด หรือเพื่อความบันเทิง เพื่อสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุดและฐานข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งการใช้เพื่อลดและผ่อนคลายความตึงเครียด เปรียบได้กับจุดประสงค์ของการติดต่อของบุคคลต่อสิ่งภายนอก คือ เพื่อความพอใจ เพื่อประสบการณ์ทางอารมณ์ (gratification) นอกจากนี้การใช้ประโยชน์เพื่อสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุดและฐานข้อมูลอื่น ๆ ยังสามารถเปรียบได้กับการติดต่อบุคคลภายนอกเพื่อรับข่าวสาร ความรู้ (information) แคทซ์ และคณะ (Katz and others, 1974) และจุดประสงค์ในการใช้เว็บไซต์ยังสามารถจัดอยู่ในมาตรวัดความต้องการทางจิตใจและสังคมมนุษย์และความพึงพอใจจากการเปิดรับสื่อมวลชน เช่นเดียวกับ แมคควอล (Denis Mc Quail, 1995) ที่ระบุว่า ความต้องการความบันเทิง เป็นสิ่งที่ผู้รับสารต้องการจากการใช้สื่อมวลชน

สำหรับการใช้เว็บไซต์เพื่อรับชมและรับฟัง วิทยูและโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เพื่อมีส่วนร่วมกับสังคมและเชื่อมโยงตนเองเข้ากับสังคม เพื่อโอนถ่ายเพิ่มข้อมูล (ไฟล์) ที่ต้องการ เพื่อสนทนาและร่วมแสดงความคิดเห็นในห้องคุย (chat room) และเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นในกระดานข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ (web board) มีการใช้ประโยชน์ในระดับปานกลาง จุดประสงค์ดังกล่าวถือว่ามีความสำคัญน้อยลงสำหรับกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เนื่องเว็บไซต์โรงเรียน ยุพราชวิทยาลัยเป็นเว็บไซต์ที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการศึกษา การเรียนการสอน และกิจกรรมของ โรงเรียนเป็นหลัก ดังนั้นความทันสมัยและความน่าสนใจในการให้บริการวิทยูและโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต จึงไม่เป็นที่น่าสนใจสำหรับกลุ่มตัวอย่าง อีกทั้งปัจจุบันมีเว็บไซต์หลายแห่งที่สามารถ ให้บริการได้หลากหลาย และน่าสนใจกว่า การใช้ประโยชน์เพื่อมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงตนเองเข้า กับสังคม เป็นสิ่งที่เว็บไซต์ของโรงเรียนยังไม่สามารถให้บริการได้เต็มที่เนื่องจากไม่ได้เป็น องค์ประกอบหลักของวัตถุประสงค์ในการให้บริการของเว็บไซต์ อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างมีทางเลือกใน การเชื่อมโยงตนเองเข้ากับสังคม ผ่านเว็บไซต์ของเอกชนซึ่งสามารถแสดงตัวตนของผู้ใช้งานได้ หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นข้อความ รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยรวม ของการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชในด้านต่าง ๆ

การใช้ประโยชน์	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ความเข้าใจองค์กร	3.65	0.80	มาก
การเรียน	3.42	0.82	ปานกลาง
การใช้เวลาว่าง	3.34	0.97	ปานกลาง
รวม	3.47	0.86	ปานกลาง

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละ ของการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชในด้านต่างๆ
จำแนกตามประเด็นหลักและประเด็นย่อย

การใช้ประโยชน์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ความเข้าใจองค์กร								
1. เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร/เหตุการณ์ต่าง ๆ	108 (41.2)	92 (35.1)	40 (15.3)	16 (6.1)	6 (2.3)	4.07	1.01	มาก
2. เพื่ออ่านข่าวสาร/ประกาศ/ประชาสัมพันธ์ ความเคลื่อนไหวของโรงเรียน	95 (36.3)	79 (30.2)	63 (24.0)	21 (8.0)	4 (1.5)	3.92	1.03	มาก
3. เพื่อหาข้อแนะนำในการปฏิบัติและการตัดสินใจ	53 (20.2)	89 (34.0)	80 (30.5)	25 (9.6)	15 (5.7)	3.53	1.09	มาก
4. ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้โรงเรียนเปิดสอน	59 (22.5)	76 (29.0)	84 (32.1)	29 (11.1)	14 (5.3)	3.52	1.12	มาก
5. เพื่อติดต่อสื่อสารกับทางโรงเรียน	41 (15.7)	60 (22.9)	91 (34.7)	47 (17.9)	23 (8.8)	3.19	1.16	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.65	0.80	มาก
การเรียนรู้								
1. เพื่อศึกษา ค้นคว้าและเรียนรู้ตามต้องการ	95 (36.2)	83 (31.7)	61 (23.3)	16 (6.1)	7 (2.7)	3.93	1.04	มาก
2. เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการศึกษา	76 (29.0)	79 (30.2)	79 (30.2)	23 (8.7)	5 (1.9)	3.76	1.03	มาก
3. เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้	72 (27.5)	78 (29.8)	74 (28.2)	25 (9.5)	13 (5.0)	3.65	1.13	มาก
4. เพื่อเรียนรู้ผ่านสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)	48 (18.3)	71 (27.1)	87 (33.2)	34 (13.0)	22 (8.4)	3.34	1.17	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

การใช้ประโยชน์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล
5. อ่านตำราอิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)	46 (17.5)	51 (19.5)	94 (35.9)	47 (17.9)	24 (9.2)	3.18	1.19	ปานกลาง
6. เพื่อติดต่อสอบถามข้อมูลจากอาจารย์ / ผู้เชี่ยวชาญ	23 (8.8)	49 (18.7)	75 (28.6)	53 (20.2)	62 (23.7)	2.69	1.26	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.42	0.82	ปานกลาง
การใช้เวลาว่าง								
1. เพื่อลดและผ่อนคลายความตึงเครียด และเพื่อความบันเทิง	114 (43.5)	52 (19.9)	51 (19.5)	31 (11.8)	14 (5.3)	3.84	1.25	มาก
2. เพื่อสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุดและฐานข้อมูลอื่นๆ	62 (23.7)	79 (30.1)	78 (29.8)	32 (12.2)	11 (4.2)	3.57	1.10	มาก
3. เพื่อรับชมและรับฟังวิทยุ และโทรศัพท์อินเทอร์เน็ต	77 (29.4)	54 (20.6)	68 (25.9)	35 (13.4)	28 (10.7)	3.45	1.32	ปานกลาง
4. เพื่อมีส่วนร่วมและเชื่อมโยง ตนเองเข้ากับสังคม	44 (16.8)	67 (25.6)	86 (32.8)	42 (16.0)	23 (8.8)	3.26	1.17	ปานกลาง
5. เพื่อโอนถ่ายแฟ้มข้อมูล (ไฟล์) ที่ต้องการ	46 (17.6)	72 (27.5)	69 (26.3)	49 (18.7)	26 (9.9)	3.24	1.23	ปานกลาง
6. เพื่อสนทนาและร่วมแสดงความคิดเห็นในห้องคุย (Chat Room)	62 (23.7)	52 (19.9)	47 (17.9)	43 (16.4)	58 (22.1)	3.06	1.48	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

การใช้ประโยชน์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล
7. เพื่อร่วมแสดงความ คิดเห็นในกระดานข่าว อิเล็กทรอนิกส์ (Web board)	38 (14.5)	63 (24.0)	70 (26.7)	41 (15.7)	50 (19.1)	2.99	1.32	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.34	0.97	ปาน กลาง

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชในด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับการแปลความหมายจากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด

การใช้ประโยชน์	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. เพื่อรับทราบข้อมูล ข่าวสาร/เหตุการณ์ต่าง ๆ	4.07	1.01	มาก
2. เพื่อศึกษา ค้นคว้าและ เรียนรู้ตามต้องการ	3.93	1.04	มาก
3. เพื่ออ่านข่าวสาร/ ประกาศ/ประชาสัมพันธ์ ความเคลื่อนไหวของ โรงเรียน	3.92	1.03	มาก
4. เพื่อลดและผ่อนคลาย ความตึงเครียด และเพื่อ ความบันเทิง	3.84	1.25	มาก
5. เพื่อตรวจสอบปฏิทิน การศึกษา	3.76	1.03	มาก
6. เพื่อตรวจสอบผล การเรียนรู้	3.65	1.13	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

การใช้ประโยชน์	$\bar{X}$	SD	แปลผล
7. เพื่อสืบค้นสารสนเทศ จากฐานข้อมูลของห้อง สมุดและฐานข้อมูลอื่น ๆ	3.57	1.10	มาก
8. เพื่อหาข้อแนะนำใน การปฏิบัติและการ ตัดสินใจ	3.53	1.09	มาก
9. ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ สาระการเรียนรู้โรงเรียน เปิดสอน	3.52	1.12	มาก
10. เพื่อรับชมและรับฟัง วิทยุและโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต	3.45	1.32	ปานกลาง
11. เพื่อเรียนรู้ผ่านสื่อการ สอนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)	3.34	1.17	ปานกลาง
12. เพื่อมีส่วนร่วมและ เชื่อมโยงตนเองเข้ากับ สังคม	3.26	1.17	ปานกลาง
13. เพื่อโอนถ่าย แฟ้มข้อมูล (ไฟล์) ที่ ต้องการ	3.24	1.23	ปานกลาง
14. เพื่อติดต่อสื่อสารกับ ทางโรงเรียน	3.19	1.16	ปานกลาง
15. อ่านตำรา อิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)	3.18	1.19	ปานกลาง
16. เพื่อสนทนาและร่วม แสดงความคิดเห็นในห้อง คุย (Chat Room)	3.06	1.48	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

การใช้ประโยชน์	$\bar{X}$	SD	แปลผล
17. เพื่อร่วมแสดงความ คิดเห็นในกระดานข่าว อิเล็กทรอนิกส์ (Web board)	2.99	1.32	ปานกลาง
18. เพื่อติดต่อสอบถาม ข้อมูลจากอาจารย์ / ผู้เชี่ยวชาญ	2.69	1.26	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.46	1.17	ปานกลาง

ตอนที่ 4 ปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการศึกษา ของนักเรียน โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการเว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 262 คน ในการใช้บริการเว็บไซต์ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สามารถแบ่งออกเป็นปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน โดยในภาพรวมสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. ปัญหาด้านการออกแบบเว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีปัญหาการในการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในด้านการออกแบบเว็บไซต์ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.17 จำแนกเป็นรายชื่อได้ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคในการด้านเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยและในด้านของการออกแบบ กลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับน้อย (คะแนนเฉลี่ย 2.89-2.13) ได้แก่

- ด้านรอข้อมูลนาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89
- ด้านความโหลดข้อมูลต่าง ๆ ได้ช้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87
- ปัญหาที่ในบางหน้าไม่บอกวันที่ที่ปรับปรุงข้อมูล มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 2.66

- ปัญหาเรื่องสารสนเทศที่นำเสนอบนเว็บไซต์ไว้ชัดเจน ขาดความสมบูรณ์ ไม่ครอบคลุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64
- ปัญหาด้านข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอ ขาดความทันสมัย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63
- ปัญหาที่ในบางหน้าไม่สามารถเชื่อมโยง (link) ไปยังหน้าโฮมเพจได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52
- ปัญหาด้านข้อมูลข่าวสารมีมากเกินไป ทำให้เสียเวลาสืบค้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52
- ปัญหาเรื่องจุดเชื่อมโยง (link) ที่รวบรวมไว้มีไม่ครอบคลุมกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49
- ปัญหาเรื่องการจัดแบ่งหมวดหมู่ ยากแก่การเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44
- ปัญหาเรื่องไม่สามารถเชื่อมโยง (link) ไปยังเว็บไซต์อื่นๆ ของโรงเรียนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39
- ปัญหาด้านสีสันทที่ใช้ในการออกแบบเว็บไซต์ไม่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.32
- ปัญหาด้านการเชื่อมโยง (link) ระหว่างหน้าต่าง ๆ ภายในเว็บไซต์ผิดพลาดบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28
- ปัญหาเรื่องจุดเชื่อมโยง (link) ไม่สามารถใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.19
- ปัญหาเรื่องตัวสะกดไวยากรณ์ ผิดพลาดบ่อยนั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.13

2. ปัญหาด้านการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีปัญหาการในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.29 จำแนกเป็นรายชื่อได้ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยมีกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับน้อย (คะแนนเฉลี่ย 2.54-2.23) ได้แก่

- ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลบางส่วนได้ เนื่องจากจำเป็นต้องมีรหัสผ่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53

- ปัญหาเรื่องการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตล้มเหลว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

2.51

- ปัญหาด้านระบบการสื่อสารจัดข้อบ่งชี้ ทำให้ไม่สามารถเชื่อมต่อกับเว็บไซต์ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40

- ปัญหาด้านสัญญาณถูกขัดจังหวะขณะค้นหาข้อมูล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34

3. ปัญหาด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าชมเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีปัญหาการด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าชมเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.29 จำแนกเป็นรายชื่อได้ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในด้านของอุปกรณ์ กลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับน้อย (คะแนนเฉลี่ย 2.54-2.23) ได้แก่

- เรื่องเข้าถึงข้อมูลได้ช้า เนื่องจากเครือข่ายมีความเร็วต่ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54

- ปัญหาด้านประสิทธิภาพและความสามารถที่จำกัดของเครื่องคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53

- ปัญหาอุปกรณ์ต่อร่วมกับอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.25

- ปัญหาเรื่องโปรแกรมที่ใช้ร่วมกับอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.23

4. ปัญหาด้านผู้ให้บริการ ในการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในด้านผู้ให้บริการ โดยรวม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.11 จำแนกเป็นรายชื่อได้ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในด้านผู้ให้บริการ กลุ่มตัวอย่างอยู่ใน ระดับน้อย (คะแนนเฉลี่ย 2.28-1.85) ได้แก่

- ด้านไม่มีเวลาในการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28

- ด้านภาษาเป็นอุปสรรคในการสื่อสารและแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.13

- ด้านการขาดทักษะพื้นฐานในการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.98
- ด้านการขาดทักษะพื้นฐานในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.90
- ด้านการไม่มีความรู้ในการใช้บริการ สารสนเทศบนเว็ลด์ไวด์เว็บมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.85

สรุป

ปัญหาในการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยด้านผู้ให้บริการ กลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านการออกแบบเว็บไซต์ และปัญหาในระดับน้อยได้แก่ ด้านการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ด้านอุปกรณ์ และด้านผู้ให้บริการตามลำดับ

ปัญหาด้านการออกแบบเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ประเด็นที่เป็นปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกคือ รอข้อมูลนาน คำนวณโหลดข้อมูลต่างๆ ได้ช้า และในบางหน้าไม่บอกวันที่ที่ปรับปรุงข้อมูล ตามลำดับ

ปัญหาด้านการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ประเด็นที่เป็นปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกในการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย คือ ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลบางส่วนได้ เนื่องจากจำเป็นต้องมีรหัสผ่าน การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตล้มเหลว และระบบการสื่อสารขัดข้องบ่อย ทำให้ไม่สามารถเชื่อมต่อกับเว็บไซต์ได้ ตามลำดับ

ปัญหาด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าชมเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ประเด็นที่เป็นปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกคือ เข้าถึงข้อมูลช้าเนื่องจากเครือข่ายมีความเร็วต่ำ ประสิทธิภาพและความสามารถที่จำกัดของเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อร่วมกับอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย

ปัญหาด้านผู้ให้บริการเข้าชมเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ประเด็นที่เป็นปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ไม่มีเวลาในการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บอย่างเพียงพอ ภาษาเป็นอุปสรรคในการสื่อสารและแสวงหาข้อมูลต่างๆ และขาดทักษะพื้นฐานในการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บ

จากผลการวิจัยดังกล่าว (ตาราง 10) ปรากฏว่า ปัญหาในการใช้งาน เว็บไซต์ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ รอข้อมูล คำนวณโหลดข้อมูลต่าง ๆ ได้ช้า และในบางหน้าไม่บอกวันที่ที่ปรับปรุงข้อมูล สำหรับปัญหาในการใช้งานของ เว็บไซต์ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างในระดับน้อย ซึ่งเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ ไม่มีเวลาในการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บ

อย่างเพียงพอ จุดเชื่อมโยงที่รวบรวมไว้ไม่ครอบคลุมเนื้อหา และการจัดหมวดหมู่ยากแก่การเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ

วิจารณ์ผลการวิจัย

ปัญหาในการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยด้านผู้ให้บริการ ที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าเป็นปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ไม่มีเวลาในการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บอย่างเพียงพอ เนื่องจากเวลาว่างที่มีอยู่ และการมีสื่อใกล้ตัว (McLeod and other, 1972 อ้างถึงใน จิตรา เอื้อจิตรบำรุง, 2544) ภาษาเป็นอุปสรรคในการสื่อสารและแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ สอดคล้องกับผลงานของ ธนัสต์เกษมไชยานนท์ (2544) ที่ระบุว่า การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการติดต่อสื่อสารเป็นปัญหาและอุปสรรคที่กลุ่มตัวอย่างประสบมากที่สุด 3 อันดับแรก ส่วนปัญหาขาดทักษะพื้นฐานในการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บ ที่พบมากเนื่องจากการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารของผู้รับสาร (ปรเม สตะเวทิน, 2533)

ปัญหาด้านเว็บไซต์และการออกแบบเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ประเด็นที่เป็นปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกคือ รอข้อมูลนาน ความโหลดข้อมูลต่าง ๆ ได้ช้า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปริมาณข้อมูล ที่นำเสนอ และขนาดของข้อมูลที่ความโหลดอาจมีปริมาณมาก ส่วนกรณีที่ในบางหน้าของเว็บไซต์ไม่บอกวันที่ที่ปรับปรุงข้อมูล แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการทราบว่าข้อมูลที่มีความทันสมัย

ปัญหาด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าชมเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ประเด็นที่เป็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ การเข้าถึงข้อมูลช้าเนื่องจากเครือข่ายมีความเร็วต่ำ ประสิทธิภาพและความสามารถที่จำกัดของเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อร่วมกับอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย ซึ่งเป็นปัญหาที่คล้ายคลึงกับการวิจัยของ หรรษา วงศ์ธรรม (2541) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ ความสามารถที่จำกัดของคอมพิวเตอร์

ปัญหาด้านการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ประเด็นที่เป็นปัญหาสำคัญในการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย คือ ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลบางส่วนได้ เนื่องจากจำเป็นต้องมีรหัสผ่าน การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตล้มเหลว และระบบการสื่อสารขัดข้องบ่อย ทำให้ไม่สามารถเชื่อมต่อกับเว็บไซต์ได้

ความต้องการในการพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างต้องการให้พัฒนาและปรับปรุงใน 3 ประเด็นแรก คือ ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ สะท้อนให้เห็นความต้องการที่จะติดตามสภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัว สภาพปัจจุบันของสังคม (Denis McQuail อ้างใน Chandler, 1995) ปรับปรุงเรื่องความเร็วในการเข้าถึงข้อมูล และการออกแบบ

ตกแต่งและจัดหมวดหมู่ให้ง่ายแก่การสืบค้น คล้ายคลึงกับผลงานของ ทรีวิโน และเวบสเตอร์ (Linda Klebe Trevino & Jane Webster, 1992) ที่พบว่าตัวแปรที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้คนนิยมใช้การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ลักษณะของสื่อคอมพิวเตอร์ เช่น สี เสียง หรือข้อความที่เป็นรายการให้เลือกใช้

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยรวม ของปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการเว็บไซต์โรงเรียน

ปัญหาและอุปสรรค	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ด้านการออกแบบเว็บไซต์	2.50	1.17	ปานกลาง
ด้านการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต	2.45	1.29	น้อย
ด้านอุปกรณ์	2.39	1.29	น้อย
ด้านผู้ให้บริการ	2.03	1.11	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.10	1.03	น้อย

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละ ของปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการเว็บไซต์โรงเรียนจำแนกตามประเด็นหลักและประเด็นย่อย

ประเด็นย่อย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ปัญหาด้านการออกแบบเว็บไซต์								
1. รวบรวมข้อมูลนาน	33 (12.6)	46 (17.6)	84 (32.1)	58 (22.1)	41 (15.6)	2.89	1.23	ปานกลาง
2. ความไม่สอดคล้องของข้อมูลต่าง ๆ ได้ช้า	40 (15.3)	49 (18.7)	61 (23.3)	60 (22.9)	52 (19.8)	2.87	1.35	ปานกลาง
3. ในบางหน้า ไม่บอกวันที่ที่ปรับปรุงข้อมูล	19 (7.3)	47 (17.9)	69 (26.3)	81 (30.9)	46 (17.6)	2.66	1.17	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็นย่อย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล
4. สารสนเทศที่น่าสนใจบนเว็บไซต์เว็บขาดความสมบูรณ์ ไม่ครอบคลุม	18 (6.9)	45 (17.2)	80 (30.5)	63 (24.0)	56 (21.4)	2.64	1.19	ปานกลาง
5. ข้อมูลข่าวสารที่เสนอขาดความทันสมัย	22 (8.4)	33 (12.6)	82 (31.3)	77 (29.4)	48 (18.3)	2.63	1.17	ปานกลาง
6. ในบางหน้าไม่สามารถเชื่อมโยง (link) ไปยังหน้าโฮมเพจได้	12 (4.6)	47 (17.9)	68 (26.0)	72 (27.5)	63 (24.0)	2.52	1.17	ปานกลาง
7. ข้อมูลข่าวสารมีมากเกินไปทำให้เสียเวลาสืบค้น	20 (7.6)	35 (13.4)	65 (24.8)	82 (31.3)	60 (22.9)	2.52	1.20	ปานกลาง
8. จุดเชื่อมโยง (link) ที่รวบรวมไว้มีไม่ครอบคลุมกับเนื้อหา	18 (6.9)	29 (11.1)	74 (28.2)	84 (32.1)	57 (21.7)	2.49	1.15	น้อย
9. การจัดแบ่งหมวดหมู่ยากแก่การเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ	13 (5.0)	31 (11.8)	72 (27.5)	89 (34.0)	57 (21.7)	2.44	1.10	น้อย
10. ไม่สามารถเชื่อมโยง (link) ไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ ของโรงเรียนได้	15 (5.7)	35 (13.4)	55 (21.0)	88 (33.6)	69 (26.3)	2.39	1.17	น้อย
11. สีสันที่ใช้ในการออกแบบเว็บไซต์ไม่เหมาะสม	8 (3.1)	42 (16.0)	57 (21.8)	74 (28.2)	81 (30.9)	2.32	1.16	น้อย
12. การเชื่อมโยง (link) ระหว่างหน้าต่าง ๆ ภายในเว็บไซต์ผิดพลาดบ่อย	17 (6.5)	20 (7.6)	61 (23.3)	85 (32.4)	79 (30.2)	2.28	1.16	น้อย

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็นย่อย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล
13. จุดเชื่อมโยง (link) ไม่สามารถใช้งานได้จริง	11 (4.2)	20 (7.6)	62 (23.7)	85 (32.4)	84 (32.1)	2.19	1.10	น้อย
14. ตัวสะกด ไวยากรณ์ ผิดพลาดบ่อย	8 (3.0)	23 (8.8)	50 (19.1)	94 (35.9)	87 (33.2)	2.13	1.07	น้อย
รวมเฉลี่ย						2.50	1.17	ปานกลาง
ปัญหาด้านการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต								
1. ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลบางส่วนได้เนื่องจากจำเป็นต้องมีรหัสผ่าน	31 (11.8)	34 (13.0)	52 (19.9)	71 (27.1)	74 (28.2)	2.53	1.34	ปานกลาง
2. การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตล้มเหลว	32 (12.2)	28 (10.7)	55 (21.0)	73 (27.9)	74 (28.2)	2.51	1.33	ปานกลาง
3. ระบบการสื่อสารขัดข้องบ่อย ทำให้ไม่สามารถ เชื่อมต่อกับเว็บไซต์ได้	24 (9.2)	21 (8.0)	69 (26.3)	71 (27.1)	77 (29.4)	2.40	1.24	น้อย
4. สัญญาณถูกขัดจังหวะขณะค้นหาข้อมูล	19 (7.3)	32 (12.2)	53 (20.2)	72 (27.5)	86 (32.8)	2.34	1.25	น้อย
รวมเฉลี่ย						2.45	1.29	น้อย
ปัญหาด้านอุปกรณ์								
1. เข้าถึงข้อมูลช้าเนื่องจากเครือข่ายมีความเร็วต่ำ	29 (11.0)	38 (14.5)	56 (21.4)	61 (23.3)	78 (29.8)	2.54	1.34	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็นย่อย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล
2. ประสิทธิภาพและความสามารถที่จำกัดของเครื่องคอมพิวเตอร์	27 (10.3)	37 (14.1)	62 (23.7)	59 (22.5)	77 (29.4)	2.53	1.32	ปานกลาง
3. อุปกรณ์ต่อร่วมกับอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย	18 (6.9)	30 (11.4)	50 (19.1)	66 (25.2)	98 (37.4)	2.25	1.26	น้อย
4. โปรแกรมที่ใช้ร่วมกับอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย	20 (7.6)	19 (7.2)	57 (21.8)	72 (27.5)	94 (35.9)	2.23	1.23	น้อย
				รวมเฉลี่ย		2.39	1.29	น้อย
ปัญหาด้านผู้ให้บริการ								
1. ไม่มีเวลาในการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บอย่างเพียงพอ	15 (5.7)	29 (11.1)	69 (26.3)	51 (19.5)	98 (37.4)	2.28	1.23	น้อย
2. ภาษาเป็นอุปสรรคในการสื่อสารและแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ	7 (2.7)	24 (9.1)	65 (24.8)	66 (25.2)	100 (38.2)	2.13	1.11	น้อย
3. ขาดทักษะพื้นฐานในการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บ	6 (2.3)	20 (7.6)	53 (20.2)	66 (25.2)	117 (44.7)	1.98	1.08	น้อย
4. ขาดทักษะพื้นฐานในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	6 (2.3)	20 (7.6)	38 (14.5)	76 (29.0)	122 (46.6)	1.90	1.06	น้อย
5. ไม่มีความรู้ในการใช้บริการสารสนเทศบนเว็ลด์ไวด์เว็บ	7 (2.7)	18 (6.9)	36 (13.7)	70 (26.7)	131 (50.0)	1.85	1.07	น้อย
				รวม		2.03	1.11	น้อย

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละ ของปัญหาในการใช้งานเว็บไซต์โรงเรียน จำแนกตามประเด็นย่อย เรียงลำดับจากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด

ประเด็นย่อย	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. รวบรวมข้อมูล	2.89	1.23	ปานกลาง
2. ความปลอดภัยของข้อมูลต่าง ๆ ได้ช้า	2.87	1.35	ปานกลาง
3. ในบางหน้า ไม่บอกวันที่ที่ปรับปรุงข้อมูล	2.66	1.17	ปานกลาง
4. สารสนเทศที่น่าเสนอบนเว็บไซต์ไว้ได้ช้า	2.64	1.19	ปานกลาง
5. ข้อมูลข่าวสารที่เสนอขาดความทันสมัย	2.63	1.17	ปานกลาง
6. เข้าถึงข้อมูลช้าเนื่องจากเครือข่ายมีความเร็วต่ำ	2.54	1.34	ปานกลาง
7. ประสิทธิภาพและความสามารถที่จำกัดของเครื่องคอมพิวเตอร์	2.53	1.32	ปานกลาง
8. ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลบางส่วนได้เนื่องจากจำเป็นต้องมีรหัสผ่าน	2.53	1.34	ปานกลาง
9. ข้อมูล ข่าวสารมีมากเกินไปทำให้เสียเวลาสืบค้น	2.52	1.20	ปานกลาง
10. ในบางหน้าไม่สามารถเชื่อมโยง (link) ไปยังหน้าโฮมเพจได้	2.52	1.17	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็นย่อย	$\bar{X}$	SD	แปลผล
11. การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตล้มเหลว	2.51	1.33	ปานกลาง
12. จุดเชื่อมโยง (link) ที่รวบรวมไว้มีไม่ครบคลุมกับเนื้อหา	2.49	1.15	น้อย
13. การจัดแบ่งหมวดหมู่ยากแก่การเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ	2.44	1.10	น้อย
14. ระบบการสื่อสารจัดข้อมูล ทำให้ไม่สามารถเชื่อมต่อกับเว็บไซต์ได้	2.40	1.24	น้อย
15. ไม่สามารถเชื่อมโยง (link) ไปยังเว็บไซต์อื่นๆ ของโรงเรียนได้	2.39	1.17	น้อย
16. สัญญาณถูกขัดจังหวะขณะค้นหาข้อมูล	2.34	1.25	น้อย
17. ตีลังที่ใช้ในการออกแบบเว็บไซต์ไม่เหมาะสม	2.32	1.16	น้อย
18. ไม่มีเวลาในการใช้เว็ลด์ไวค์เว็บอย่างเพียงพอ	2.28	1.23	น้อย
19. การเชื่อมโยง (link) ระหว่างหน้าต่างๆ ภายในเว็บไซต์ผิดพลาดบ่อย	2.28	1.16	น้อย
20. อุปกรณ์ต่อร่วมกับอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย	2.25	1.26	น้อย

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็นย่อย	$\bar{X}$	SD	แปลผล
21. โปรแกรมที่ใช้ร่วมกับอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย	2.23	1.23	น้อย
22. จุดเชื่อมโยง (link) ไม่สามารถใช้งานได้จริง	2.19	1.10	น้อย
23. ตัวสะกด ไวยากรณ์ ผิดพลาดบ่อย	2.13	1.07	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.10	1.03	น้อย

ความต้องการในเรื่องการพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการในเรื่องการพัฒนาปรับปรุง เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.88 จำแนกเป็นรายชื่อได้ดังนี้

ความต้องการในเรื่องการพัฒนาปรับปรุง เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างอยู่ใน ระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.97-3.65) ได้แก่

- ด้านการปรับปรุงเรื่องความเร็วในการเข้าถึงข้อมูล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97
- ด้านการออกแบบตกแต่ง และจัดหมวดหมู่ให้ง่ายแก่การสืบค้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81
- ด้านการปรับปรุงและเพิ่มเติมการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69
- ด้านการเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ และผู้บริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65
- ความต้องการในเรื่องการพัฒนาปรับปรุง เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างอยู่ใน ระดับปานกลาง ได้แก่ด้านการตรวจสอบการสะกดคำ และเนื้อหาให้ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27

สรุป

ความต้องการในการพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างต้องการให้พัฒนาและปรับปรุงใน 3 ประเด็นหลัก เรียงตามความต้องการมากที่สุดไปหา

น้อยที่สุด ได้แก่ ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ ปรับปรุงเรื่องความเร็วในการเข้าถึงข้อมูล และปรับปรุงเรื่องการออกแบบตกแต่งและจัดหมวดหมู่ให้ง่ายแก่การสืบค้น เรียงตามลำดับ

จากผลการวิจัยดังกล่าว (ตาราง 11) ปรากฏว่า ความต้องการในการพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างในระดับมาก ซึ่งเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ ด้านการปรับปรุงเรื่องความเร็วในการเข้าถึงข้อมูล ด้านการออกแบบตกแต่ง และจัดหมวดหมู่ให้ง่ายแก่การสืบค้น และด้านการปรับปรุงและเพิ่มเติมการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่นๆ

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า ความต้องการในการพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างต้องการให้พัฒนาและปรับปรุงข้อมูล (update) ให้ทันสมัยอยู่เสมอมากที่สุด รองลงมาคือ ความรวดเร็วในการ เข้าถึงข้อมูล จากความต้องการดังกล่าวที่สอดคล้องกับแนวคิดของ Evans ที่ว่า ความคาดหวังเป็นความรู้สึกที่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของคนในการที่จะตีความสภาพแวดล้อมเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนต้องการ ส่วนความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร คือ ความพึงพอใจในข่าวสารที่ได้รับ (information satisfaction) เพราะข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับนั้น ผู้รับสารสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและการปฏิบัติงานต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ (Evans, 1962: 772-782)

ดังนั้นการที่กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังในด้านความทันสมัยของข้อมูล เพื่อนำไปสู่ความพึงพอใจในข่าวสารที่ได้รับ เช่นเดียวกันกับความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น เป็นเพราะปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมที่เป็นตัวกำหนดให้วิถีการใช้ชีวิตของคนเมือง เปลี่ยนแปลงไป เวลาเป็นสิ่งที่มีความค่า ประกอบกับการที่มีผู้ใช้บริการของเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก ทำให้การเข้าถึงข้อมูลทำได้ยาก และใช้เวลานาน การปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (internet access network) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ทางผู้ดูแลเว็บไซต์ และระบบอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ต้องให้ความสำคัญและพัฒนาให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละ ความต้องการในเรื่องการพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์โรงเรียน

ประเด็น	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ปรับปรุงข้อมูล (update) ให้ทันสมัยอยู่เสมอ	113 (43.1)	65 (24.8)	54 (20.6)	24 (9.2)	6 (2.3)	3.97	1.10	มาก
2. ความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล	123 (47.0)	48 (18.3)	61 (23.3)	21 (8.0)	9 (3.4)	3.97	1.16	มาก
3. การออกแบบตกแต่ง และจัดหมวดหมู่ให้ ง่ายแก่การสืบค้น	91 (34.7)	66 (25.2)	75 (28.6)	24 (9.2)	6 (2.3)	3.81	1.08	มาก
4. ปรับปรุงและ เพิ่มเติมการเชื่อมโยงไป ยังเว็บไซต์อื่น ๆ	73 (27.9)	80 (30.5)	72 (27.5)	28 (10.7)	9 (3.4)	3.69	1.09	มาก
5. เพิ่มช่องทางการ ติดต่อสื่อสารกับ อาจารย์และผู้บริหาร โรงเรียน	83 (31.7)	62 (23.7)	74 (28.2)	27 (10.3)	16 (6.1)	3.65	1.20	มาก
6. ตรวจสอบการสะกด คำและเนื้อหาให้ถูกต้อง	56 (21.4)	51 (19.5)	83 (31.7)	52 (19.8)	20 (7.6)	3.27	1.22	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย						3.73	0.88	มาก

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ปัญหาการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่มีมูลเหตุมาจาก การที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยได้มองเห็นความสำคัญของการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ทั้งด้านการบริหารงานของสถาบันหรือองค์กรทางการศึกษา รวมถึงการค้นคว้าหาความรู้ของอาจารย์ และนักเรียน เพื่อเป็นแรงเสริมในด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนให้เป็นสากล เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ที่กล่าวในข้างต้น ทางโรงเรียนยังขาดการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ทำให้ไม่ทราบความสำเร็จของสื่อดังกล่าวว่า กลุ่มผู้รับสารมีเจตคติ การใช้ประโยชน์ ตลอดจนปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงหลังจากติดตามการเปิดรับสื่อ และกลุ่มผู้รับสารมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการอย่างไร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการติดตามและประเมินผลเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทราบประสิทธิภาพประสิทธิผล และความเหมาะสม เพื่อการพัฒนาสื่อต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษา

1. พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
2. การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
3. ปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการวิจัย

แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 3 ปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูล ข้อเสนอแนะ มาวิเคราะห์และสรุปเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์ต่อไป

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่าง จ.เชียงใหม่ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 262 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่มีคำถามครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งก่อนนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และทดสอบแบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น 0.84 สามารถนำไปใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลได้

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง มีช่วงอายุ 16-17 ปี มากที่สุด จำนวน 89 คน โปรแกรมวิชาพบว่า ยังไม่ได้แยกโปรแกรมวิชามากที่สุด คือ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 108 คน ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุด จำนวน 56 คน และมีรายได้ต่อวันระหว่าง 51-100 บาท มากที่สุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่สามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ และมีโปรพณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ส่วนตัว ด้านทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ มากที่สุด คือใช้โปรแกรมได้ และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้งานได้บ้าง ส่วนใหญ่ชอบใช้คอมพิวเตอร์และชอบใช้ภาษาอังกฤษ ในระดับปานกลาง

พฤติกรรมในการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการศึกษาตามอัธยาศัย การติดต่อสื่อสาร การค้นหาข้อมูล และความบันเทิง ในระดับมาก มีประเภทของการใช้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีการใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุด คือ บริการสืบค้นข้อมูล รองลงมาคือ บริการโปรพณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) บริการข้อมูลมัลติมีเดีย บริการสนทนาออนไลน์ บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล บริการโทรศัพท์บนอินเทอร์เน็ต บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์/ห้องสมุดออนไลน์ ตามลำดับ สถานที่ใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ บ้านของตนเอง ระยะเวลาในการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต อยู่ในช่วง 61-120 นาที ส่วนใหญ่ทำเปิดรับเว็บไซต์ทุกวัน และใช้เวลาเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อยู่ในช่วง 16-30 นาที และสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และส่วนใหญ่ใช้เวลาในช่วง 18.01 น.-21.00 น. ในเปิดรับเว็บไซต์

การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในระดับมาก คือเพื่อความเข้าใจในองค์กรของตน โดยที่นักเรียนนั้นต้องการ รับทราบข้อมูลต่าง ๆ เพื่ออ่านข่าวสารประกาศประชาสัมพันธ์ ความเคลื่อนไหวของโรงเรียน มากที่สุด ส่วนการใช้ประโยชน์ระดับปานกลางมีสองด้านได้แก่ ด้านการเรียน ได้แก่การใช้ประโยชน์เพื่อเพื่อศึกษาค้นคว้า และเรียนรู้ตามความต้องการ เพื่อตรวจสอบปฏิทินการศึกษา และเพื่อตรวจสอบผลการเรียน ด้านการใช้เวลาว่าง ได้แก่ เพื่อลด และผ่อนคลายความตึงเครียด เพื่อสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลห้องสมุด เพื่อรับชมรับฟังวิทยุ และโทรศัพท์อินเทอร์เน็ต

ความต้องการและสภาพปัญหาสารสนเทศทางการศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง

ปัญหาของการใช้เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย มี 4 ด้าน คือ 1) ด้านการใช้บริการเว็บไซต์ ปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกคือ การไม่มีเวลาในการใช้เวลาดังกล่าวอย่างเพียงพอ รองลงมาคือ ภาษาเป็นอุปสรรคในการสื่อสารและแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ และขาดทักษะพื้นฐานในการใช้เวลาดังกล่าวตามลำดับ 2) ปัญหาด้านเว็บไซต์และการออกแบบเว็บไซต์ ปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกคือ รวบรวมข้อมูล ความไม่สอดคล้องของข้อมูลต่าง ๆ ได้ช้า และในบางหน้า ไม่บอกวันที่ที่ปรับปรุงข้อมูลตามลำดับ 3) ปัญหาด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าชมเว็บไซต์ ปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การเข้าถึงข้อมูลช้าเนื่องจากเครือข่ายมีความเร็วต่ำ ประสิทธิภาพและความสามารถที่จำกัดของเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อร่วมกับอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย ตามลำดับ และ 4) ปัญหาด้านการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน ปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลบางส่วนได้เนื่องจากจำเป็นต้องมีรหัสผ่าน การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตล้มเหลว และระบบการสื่อสารขัดข้องบ่อย ทำให้ไม่สามารถเชื่อมต่อกับเว็บไซต์ได้ ตามลำดับ ส่วนความต้องการในการพัฒนา และปรับปรุงเว็บไซต์ กลุ่มตัวอย่างต้องการให้พัฒนาและปรับปรุงใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ ปรับปรุงเรื่องความเร็วในการเข้าถึงข้อมูลและการออกแบบตกแต่งเว็บไซต์ให้เป็นหมวดหมู่ ง่ายแก่การสืบค้น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ มาเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

แหล่งเรียนรู้ครั้งนี้เป็นเว็บไซต์ของโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเมืองของจังหวัด ซึ่งการเข้าถึงสารสนเทศทางการศึกษาของนักเรียนอาจส่งผลให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่ไม่เหมาะสมจากเว็บไซต์ได้

ปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการศึกษาของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ ในเรื่องต่างๆ แยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา 3 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

พฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยนั้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ บริการสืบค้นข้อมูล การค้นหาข้อมูล และการศึกษาตามอัธยาศัย แต่การใช้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ หรือห้องสมุดออนไลน์นั้นอยู่ในระดับปานกลาง และแม้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะเปิดใช้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นเวลานานแต่การเปิดรับเว็บไซต์ของโรงเรียนในระยะเวลาสั้นนับเป็นดัชนีชี้วัดได้ว่าการศึกษาจากเว็บไซต์ของโรงเรียนยังขาดความน่าสนใจ ดังนั้น

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดทำแผนพัฒนางานส่งเสริมการศึกษา ด้านสารสนเทศ สื่อการศึกษา การสื่อสาร ผ่านสื่อเว็บไซต์ของโรงเรียน ให้มีความทันสมัย ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันอยู่เสมอ

1.2 ผู้ที่พัฒนาเว็บไซต์ จำเป็นที่จะต้องหมั่นศึกษาหาข้อมูลในเรื่ององค์ประกอบของเว็บไซต์ที่คืออยู่เสมอ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนาเว็บไซต์ของตนเองให้มีความทันสมัย และเหมาะสมกับเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาในยุคสมัยนั้น อยู่ตลอดเวลา

1.3 ส่งเสริมให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้อง จะช่วยให้นักเรียนได้รับข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ด้าน

1.4 ครูอาจารย์ ควรเสริมสร้างความรู้ เกี่ยวกับการใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต โดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์จากการค้นคว้าผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียน

1.5 อาจารย์และผู้จัดทำควรเลือกนำองค์ประกอบของเว็บไซต์ที่ดี และเหมาะสมมาศึกษา แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับเว็บไซต์ ให้เหมาะสม

1.6 ผู้ปกครอง ต้องดูแลเอาใจใส่บุตรหลานให้มากขึ้น เฝ้าระวัง และสังเกตพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ควรให้ใช้งานในห้องที่สามารถตรวจสอบพฤติกรรมของบุตรหลานได้

1.7 ผู้ปกครองไม่ปล่อยให้ใช้เวลามากเกินไป รวมทั้งหากิจกรรมเพื่อทำร่วมกันภายในครอบครัว และจำกัดจำนวนชั่วโมงในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยปล่อยสัญญาณให้อย่างจำกัด และในเวลาที่คุณปกครองเองสามารถควบคุมดูแลได้

1.8 ควบคุมค่าใช้จ่ายของบุตรหลาน ผู้ปกครองจะต้องให้ค่าใช้จ่ายแก่บุตรหลาน ตามความจำเป็นในชีวิตประจำวัน เป็นการป้องกันมิให้บุตรหลานนำเงินไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น เล่นเกมออนไลน์ สนทนาออนไลน์ เป็นต้น

2. การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่าการใช้ประโยชน์เว็บไซต์ทางการศึกษาของโรงเรียนนั้นอยู่ในระดับปานกลางและโดยมากนักเรียนเปิดรับเพียงเพื่อความเข้าใจองค์กร เพื่อรับทราบข้อมูลและข่าวสารต่างๆ ดังนั้น

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำแผนพัฒนางานประชาสัมพันธ์สื่อทางเว็บไซต์ ของโรงเรียนต่อไป ให้มีความทันสมัย ทันต่อเทคโนโลยี เนื่องจากเทคโนโลยีทางด้าน คอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่าง ๆ ได้ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุก ๆ วัน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการพัฒนาสื่อทางด้านเว็บไซต์ก็จำเป็นต้องมีการพัฒนาตามไปด้วย

2.2 ฝ่ายจัดทำเว็บไซต์ ควรพัฒนาองค์ประกอบของเว็บไซต์อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างแรงจูงใจ หรือการดึงดูดใจ ให้กลุ่มผู้ใช้เข้ามาใช้เว็บไซต์ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย กลับเข้ามาใช้เว็บไซต์ เป็นประจำ โดย การสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้

2.3 ฝ่ายจัดทำเว็บไซต์ ควรเพิ่มการสื่อสารแบบสองทาง หรือการมีปฏิสัมพันธ์แบบสองทางในเว็บไซต์ อาจจะเป็นการตอบคำถาม หรือการส่งงานผ่านเว็บไซต์ของอาจารย์กับนักเรียน หรือการถามตอบคำถามต่าง ๆ ของผู้ที่มาเข้าชมเว็บไซต์ โดยใช้การสื่อสาร ผ่านทางกระดานข่าว หรือ web board เพื่อให้เว็บไซต์ของสถานศึกษาได้เป็นแหล่งข้อมูลหรือการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ระหว่างผู้ใช้เว็บไซต์ ทำให้ผู้จัดทำเว็บไซต์ได้ทราบถึงความต้องการของผู้ใช้อีกทางหนึ่ง

2.4 การออกแบบเว็บไซต์ ควรออกแบบให้มีรูปแบบที่ผสมผสานระหว่างวิชาการและความบันเทิงไปด้วยกันเพื่อจะได้สร้างบรรยากาศที่ไม่ตึงเครียดเกินไปให้กับผู้ใช้ที่เข้ามาใช้บริการเว็บไซต์ ซึ่งถ้าออกแบบออกมาเหมือนกับตำราวิชาการ ก็อาจไม่ดึงดูดใจ ควรให้มีสาระและความบันเทิงไปด้วยกัน

2.5 คณาจารย์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ควรให้ความสนใจกับผล การศึกษาเรื่องการใช้ประ โยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียน เพื่อที่จะนำผลที่ได้จากการศึกษา ไปปรับปรุง แผนการสอน ให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน

2.6 ครูอาจารย์และผู้ปกครอง มีการให้คำแนะนำอย่างถูกต้อง เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียน

2.7 นักเรียน ต้องรู้ถึงประ โยชน์จากการมีเครือข่ายความรู้ของ โรงเรียน และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.8 ผู้สนใจทั่วไป สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ ไปใช้ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านความรู้ทั่วไป ความรู้เฉพาะด้าน และแหล่งรวมเว็บไซต์ที่น่าสนใจ

3. ปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิจัยพบว่า ปัญหาและแนวคิดในการปรับปรุงสารสนเทศทางการ ศึกษา ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในการใช้บริการสองระดับคือ ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้าน การออกแบบเว็บไซต์ ส่วนปัญหาในการใช้บริการเว็บไซต์ระดับน้อย คือ 1) การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต 2) ด้านอุปกรณ์ และ 3) ด้านผู้ให้บริการ และเมื่อพิจารณาประเด็นย่อยทั้งหมดที่กลุ่มตัวอย่างมี ปัญหาในการใช้บริการ อยู่ในระดับปานกลาง 10 อันดับ แรก คือ รอข้อมูลนาน คำนวณโหลดข้อมูล ต่างๆได้ช้า บางหน้าไม่บอกวันที่ที่ปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศที่น่าสนใจบนเวปไซด์เว็บบางความ สมบูรณ์ ไม่ครอบคลุม ข้อมูลข่าวสารที่เสนอขาดความทันสมัย เข้าถึงข้อมูลได้ช้าเนื่องจาก เครือข่ายมีความเร็วต่ำ ประสิทธิภาพและความสามารถที่จำกัดของคอมพิวเตอร์ ไม่สามารถเข้าถึง ข้อมูลบางส่วนได้เนื่องจากจำเป็นต้องมีรหัสผ่าน ข้อมูลข่าวสารมีมากเกินไปทำให้เสียเวลาสืบค้น ในบางหน้าไม่สามารถเชื่อมโยงไปยังโฮมเพจได้ องค์ประกอบเหล่านี้เป็นประเด็นที่ทางฝ่ายจัดทำ เว็บไซต์ จะต้องปรับปรุงแก้ไขขององค์ประกอบเหล่านี้ให้ดีขึ้น ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการ ปรับปรุงองค์ประกอบของเว็บไซต์ในเรื่องต่าง ๆ แยกตามองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของเว็บไซต์ ดังต่อไปนี้

ผู้บริหาร

ก. กำหนดนโยบายและมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ รับผิดชอบโดยตรงในแต่ละฝ่าย จัดทำแผนเพื่อการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และ คิดตามประเมินผลต่อไป

ข. ควรประชุมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ รับทราบถึงปัญหาและแนวทางปรับปรุงเว็บไซต์

ฝ่ายจัดทำเว็บไซต์

ก. ผู้ที่พัฒนาเว็บไซต์ จำเป็นที่จะต้องหมั่นศึกษาหาข้อมูลในเรื่ององค์ประกอบของเว็บไซต์ที่ดีอยู่เสมอ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนาเว็บไซต์ของตนเองให้มีความทันสมัย และเหมาะสมกับเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาในยุคสมัยนั้น อยู่ตลอดเวลา

ข. ควรเลือกนำองค์ประกอบของเว็บไซต์ที่ดีและเหมาะสมมาศึกษา แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับเว็บไซต์ ให้เหมาะสม

ค. ควรสร้างความประทับใจให้กับผู้ใช้ เพื่อให้ทำให้ผู้ใช้กลับมาใช้บริการในเว็บไซต์อยู่เป็นประจำ ควรคำนึงถึงเรื่องเวลาในการดาวน์โหลดเว็บไซต์น้อย เว็บไซต์แสดงได้ผลเร็ว และการใช้งานที่สะดวก เข้าใจง่าย

ง. ควรออกแบบเว็บไซต์อย่างสร้างสรรค์ ต้องกล้าทดลองสร้างเว็บไซต์รูปแบบใหม่ ที่แตกต่างออกไป เช่นการออกแบบหน้าตาเว็บไซต์ให้คล้ายกับ แมกกาซีน ไปสเตอร์ หรือแม้กระทั่งหน้าจอทีวีได้ด้วยเทคนิคการออกแบบต่าง ๆ อย่างไม่จำกัด

จ. ไม่ควรออกแบบหน้าเว็บไซต์ให้มีความยาวมากเกินไป ควรให้เหมาะสม กับลักษณะของเนื้อหาและการใช้งานของผู้ใช้เว็บไซต์ ความยาวของหน้าเว็บไซต์ถ้ายาวจนเกินไป จะทำให้ผู้ใช้รู้สึกเหนื่อยล้าที่จะอ่าน ทางที่ดีควรจะแบ่งออกเป็นหน้าสั้น ๆ หลาย ๆ หน้าต่อกัน ซึ่งจะให้ความรู้สึกที่ดีกว่า หน้าเว็บไซต์ที่มีความยาวเหมาะสมทำให้ผู้ใช้น่าอ่าน และไม่รู้สึกขี้เกียจอ่าน และหน้าเว็บไซต์ที่มีความยาวมากเกินไป จะสร้างความลำบากให้กับผู้อ่านได้

ฉ. ควรตรวจสอบจุดเชื่อมโยง ทั้งภายในและภายนอกเว็บไซต์ อยู่เป็นประจำเพราะจุดเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ ภายนอกอาจเกิดปัญหาทางการเชื่อมโยงหรือย้ายที่อยู่ที่เคยเชื่อมโยงไว้ ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงได้ ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบ เพื่อให้การเชื่อมโยงถูกต้องอยู่เป็นประจำ

ช. ควรรวมเนื้อหาให้เข้ากันเป็นหมวดหมู่ เพื่อความเป็นระเบียบ และง่ายต่อการค้นหาข้อมูลและช่วยลดปัญหาด้านการออกแบบเว็บไซต์ที่ไม่ควรออกแบบเว็บไซต์ให้มีหน้าของเว็บไซต์ยาวเกินไปด้วย

ซ. ควรเพิ่มเนื้อหาอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้เว็บไซต์ นอกจากเนื้อหาเกี่ยวกับสถานศึกษาแล้ว ควรมีเพิ่มเนื้อหาข่าวสารสังคมในปัจจุบันและข่าวสารสาระอื่น ๆ สาระประเภทบทความมาใส่ ข้อมูลทางวิชาการใส่เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ใช้เว็บไซต์ และเป็นแหล่งบริการข้อมูลทางวิชาการ ซึ่งจะทำให้มีความสามารถของทั้งศิษย์เก่าและบุคคลทั่วไปติดตามเว็บไซต์อย่างต่อเนื่อง

ณ. ควรมีการปรับปรุงข้อมูลด้านข่าวสารบ่อย ๆ เพื่อสร้างความดึงดูด ให้ผู้ใช้เข้ามาใช้งานเว็บไซต์ และติดตามเว็บไซต์อยู่ตลอด

ญ. ควรใช้แนวทางในการเน้นข้อความให้เด่นชัดสามารถทำได้หลายรูปแบบ ซึ่งเมื่อนำไปใช้อย่างเหมาะสมก็จะช่วยสร้างความน่าสนใจกับเนื้อหา และยังช่วยเสริมความสวยงามให้กับเว็บเพจได้อีกด้วย การใช้ตัวอักษรในลักษณะต่าง ๆ กัน เพื่อแสดงการเน้นย้ำถึงประเด็นหลัก ใจความสำคัญหรือบทสรุปของเนื้อเรื่อง จะช่วยสร้างความสะดวกให้กับผู้อ่านที่ต้องการสำรวจเนื้อหาคร่าว ๆ อย่างรวดเร็ว และยังช่วยเน้นจุดสำคัญ การออกแบบอย่างรอบคอบ ด้วยการสร้างความแตกต่างของรูปแบบและลักษณะของตัวอักษรให้เห็นได้ชัดเจนจะเป็นที่สะดุดตา และดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านได้อย่างมาก แต่ถ้าเลือกใช้ตัวหนาทั้งหมดก็จะมีอะไรเด่นชัดขึ้นมา และถ้าพยายามจัดตัวหนังสือให้ค่อนข้างแน่นเกินไป ผู้อ่านก็ไม่สามารถมองหาจุดที่น่าสนใจได้ ในทำนองเดียวกันการใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ทั้งหมดก็ไม่มีประโยชน์แต่อย่างใด เพราะสิ่งที่เห็นจะดูเหมือนกันหมด ไม่มีส่วนที่สะดุดตา

อาจารย์

ก. นักเรียน ควรได้รับการอบรม เรื่องการใช้คอมพิวเตอร์อย่างถูกวิธี เพื่อที่จะลดปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์ชำรุดเสียหาย เนื่องจากนักเรียนขาดทักษะ และความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์

ข. สนับสนุนและส่งเสริมให้ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมากขึ้น โดยการทำงานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตมากขึ้น

ค. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น เช่น การถามตอบปัญหาผ่านทางเว็บไซต์ การส่งงาน และการให้บริการโหลดข้อมูลที่มีประโยชน์จากเว็บไซต์

ผู้สนใจทั่วไป

นำผลการวิจัยที่ได้ ไปเป็นองค์ความรู้เพิ่มเติมเพื่อใช้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การเก็บและวิธีการเก็บข้อมูล

1.1 ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้ใช้สื่อทางด้านอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์อยู่เป็นประจำ งานวิจัยในครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนเท่านั้น งานวิจัยในครั้งต่อไปควรสุ่มตัวอย่างตามความน่าจะเป็น และขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังผู้บริหาร โรงเรียน อาจารย์ ผู้ซึ่งมีบทบาทในการกำหนดทิศทางของเว็บไซต์ ควรกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายขึ้น หรือเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลภายนอก และสามารถทราบถึงข้อมูลที่เป็นจริงได้มากขึ้นด้วย และในการวิจัยในครั้งต่อไป อาจดำเนินการวิจัยโดยอาศัยวิธีการเชิงคุณภาพร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลเจาะลึกมากขึ้น และสร้างความเชื่อมั่นในการวางแผนการประชาสัมพันธ์ในใช้และติดตามข่าวสาร รวมถึงการมีส่วนร่วมในสื่อเว็บไซต์ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อนาคตต่อไป

1.2 ข้อเสนอแนะเรื่องแบบสอบถาม ผู้วิจัยเห็นควรให้แบบสอบถามที่จัดทำแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.2.1 แบบสอบถามออนไลน์ ผู้ใช้งานจะได้รับการแนะนำให้ตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเว็บไซต์

1.2.2 แบบสอบถามที่เน้นข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการเน้นคำถามปลายเปิด โดยเจาะจงเฉพาะนักเรียนกลุ่มที่มีการใช้งานในทุกส่วนของเว็บไซต์เท่านั้น

ผู้วิจัยเห็นควรให้แบบสอบถามที่จัดทำต้องถามอาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษานั้นๆ ด้วย เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาโดยตรง

2. ตัวแปรที่ควรศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าควรศึกษาเกี่ยวกับประเด็น

2.1 พฤติกรรมการใช้บริการอินเทอร์เน็ตในวันหยุดราชการ

2.2 การดูแลเยาวชนในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต

2.3 พฤติกรรมการใช้บริการเว็บไซต์และเกมออนไลน์

3. เรื่องที่ควรศึกษา การวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยเห็นควรศึกษาในหัวข้อ

3.1 พฤติกรรมการใช้บริการอินเทอร์เน็ตและเกม ในวันหยุด ราชการของนักเรียน

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับเว็บไซต์ก็พากับการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

3.3 พฤติกรรมการเปิดรับเว็บไซต์โซเชียลไฟของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. 2541. **สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: เอดิสัน เพรสโปรดักส์.
- กาญจนา เชื้อววิทย์การ. 2540. **พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์และความพึงพอใจในการสื่อสารระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรินทร์ ธนาจิตปลกุล. 2545. **การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อเว็บไซต์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิตรา เอื้อจิตรบำรุง. 2544. **การเปิดรับข่าวสาร การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารยาแก้ปวดลดไข้ที่โฆษณาผ่านสื่อมวลชนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จินตนา วัฒนทกโกศล. 2543. **การใช้ประโยชน์และการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต: การศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชุมพล บุญมี. 2544. **พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (จุลสาร).
- ชนัดต์ เกษมไชยานันท์. 2544. **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์ (website) ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิชดา เติรมชัยศรี. 2542. **การเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่าย intranet ของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรมะ สตะเวทิน. 2538. **หลักนิเทศศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พศุ ชัยเวฬุ. 2541. **การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับชมข่าวสารการเมืองทางโทรทัศน์ของนิสิตนักศึกษา**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พีระ จิรโสภณ. 2540. **ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน หลักและทฤษฎีการสื่อสาร**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- มณีวัลย์ เอมะอมร. 2541. อินเทอร์เน็ตการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ใช้ที่เป็นคนไทย. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ยุพา สุภากุล. 2534. การสื่อสารมวลชน. เชียงใหม่: โรงพิมพ์คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- เรวดี คงสุภาพกุล. 2538. การใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนิสิต นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- “โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย”. 2549. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.yupparaj.ac.th> (17 กรกฎาคม 2550).
- ลีนา ลีมอภิชาติ. 2537. ความคาดหวังและความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหงของนักศึกษาและบุคลากร. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิกิพีเดีย. ม.ป.ป. “ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://th.wikipedia.org/wiki/ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ> (18 ตุลาคม 2550).
- สุกัญญา สดบรรทัด. 2541. เมืองสารสนเทศกับการพัฒนาการทัศน์ใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสรี วงษ์มณฑา. 2533. “จิตวิทยาในการสื่อสาร”. ธรรมศาสตร์ 9, 4 (เมษายน-มิถุนายน): 27-31.
- हररा वाक्षरररर. 2541. การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์. 2539. พฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ ไรด์ เว็บของนักศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรพิน จิรวัดนศิริ. 2541. การใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อำไพศรี โสประทุม. 2539. พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร และปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับการสื่อสารเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ใน กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Atkin, Charles K. 1973. *Instrumental Utilities and Information Seeking*. Beverly Hill: Sage Publications.

- Chandler, Daniel. 1995. "Why do People Watch Television". [Online]. Available <http://aber.ac.uk/media/Documents/Short/usegrat.html> (18 September 2550).
- Ebersole, Samuel. 2000. "Uses and Gratifications of the Web among Students". [Online]. Available <http://www.ascusc.org/jcmc/vol6/issue1/ebersole.html> (18 September 2550).
- Evans, John W. 1962. "Alienation and Learning in a Hospital Setting". **American Sociology Review** 27, 12 (December): 772-782.
- Katz, E., J.G. Blumler and M. Gurvitch. 1974. **Utilization of Mass Communication by the Individual**. Beverly Hill: Sage Publications.
- Kippax, Susan and John P. Murray. 1980. "Using the Mass Media Need Gratification and Perceived Utility". **Communication Research** 7, 2 (February): 335-360.
- Linda, Klebe Trivino and Jane Webster. 1992. "Flow in Computer-Mediated Communication: Electronic Mail and Voice Mail Evalutaion and Impacts". **Communication Research** 19, 5 (May): 539-573.
- Maxwell, McCombs and Lee B. Becker. 1979. **Using Mass Communications Theory**. New York: Prentice Hall.
- McLuhan, Marshall. 1994. "Teachnological Determinism of Marshall Mcluham". [Online]. Available <http://www.usm.maine.edu/com/techdet/sld001.htm> (21 September 2550).
- McQuail, Denis. 1994. **Mass Communication Theory: An Introduction**. 3rd ed. London: Sage Publications.
- Myer, Michele Tolela and Gail E. Myers. 1982. **Managing by Communication: An Organizational Approach**. Tokyo: MC Graw-Hill Kogakusha.
- Palmgreen, Phillip and J.D. Rayburn. 1985. **An Expectency-Value Approach to Media Gratifications**. Beverly Hill: Sage Publications.
- Robinson, John P. 1972. **Mass Communication and Information Diffusion**. London: Sage Publications.
- Rogers, Everett M. and Floude F. Shoemaker. 1971. **Communication of Innovation**. New York: The Free Press.
- Rosengren, Karl Erick. 1974. **Used and Gratifications: A paradigm Outlined**. Beverly Hills: Sage Publications.

- Schramm, Wilbur. 1973. **Channels and Audiences**. Chicago: Ran McNally College Publishing Company.
- Soules, Marshall. 2001. "Harold Adams Innis: The Bias of Communications & Monopolies of Power". [Online]. Available <http://www.mala.bc.ca/~soules/paradox/innis.htm> (8 October 2550).
- "Uses and Gratifications and Mass Communication Theory Overview". 2000. [Online]. Available <http://uts.cc.utexas.edu/~lpba007/UGTheory.htm> (15 October 2550).
- Wenner, Lawrence A. 1985. **The Nature of New Gratifications**. Kentucky: University of Kentucky.
- Wiio, O.A., G.M. Goldhaber and M.P. Yates. 1980. **"Organization Communication Research: Time for Reflection"**. New Jersey: International Communication Association.
- William, Frederick. 1996. "Notes for lecture/discussion on Uses and Gratifications Theory". [Online]. Available <http://www.cc.utexas.edu/depts/comtech/fall96/use-grat.htm> (2 November 2550).

แบบสอบถาม**เรื่อง การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์
โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่**

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1: คำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากร
- ส่วนที่ 2: คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต และพฤติกรรมการเปิดรับเว็บไซต์
โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
- ส่วนที่ 3: คำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
- ส่วนที่ 4: คำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการในการใช้ประโยชน์เว็บไซต์โรงเรียน
ยุพราชวิทยาลัย

ก๋อพงค์ เจ่มมุกด์

ส่วนที่ 1: คำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากร

คำชี้แจง : โปรดกาเครื่องหมาย **X** ใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ () ชาย () หญิง ☐ A 1
2. อายุปี ☐ A 2
3. โปรแกรมวิชาที่ท่านเรียน ☐ A 3
4. ระดับชั้นที่ท่านกำลังศึกษา ☐ A 4
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 1
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 2
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 3
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 4
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 5
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 6
5. รายได้ต่อวัน (เงินที่ได้จากผู้ปกครอง) บาท ☐ A 5
6. ท่านมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่สามารถใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้หรือไม่ ☐ A 6
 - () มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้ และสามารถใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้
 - () มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้ แต่ไม่สามารถใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้
 - () ไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว
7. ท่านมี e-mail Address ส่วนตัวหรือไม่ ☐ A 7
 - () มี () ไม่มี
8. ข้อใดที่ตรงกับทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของท่านมากที่สุด ☐ A 8
 - () เริ่มต้นเรียนรู้การใช้งาน
 - () ใช้โปรแกรมบางโปรแกรมได้ แต่แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้งานไม่ได้
 - () ใช้โปรแกรมได้ และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้งานได้บ้าง
 - () ใช้เขียน และพัฒนาโปรแกรม ตลอดจนแก้ไขปัญหาอันเกิดจากโปรแกรมหรือเครื่องได้ด้วยตนเอง
 - () อื่นๆ ระบุ.....
9. ท่าน ชอบใช้คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับใด (ตอบเพียงข้อเดียว) ☐ A 9
 - () ชอบมาก
 - () ชอบปานกลาง
 - () ไม่ชอบเลย
10. ท่าน ชอบใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับใด (ตอบเพียงข้อเดียว) ☐ A 10
 - () ชอบมาก
 - () ชอบปานกลาง
 - () ไม่ค่อยชอบ

ส่วนที่ 2: คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตและพฤติกรรมกาเปิดรับเว็บไซต์
โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียด และพิจารณาเครื่องหมาย X ใน () ที่ช่องที่ตรงกับ
คำตอบของท่านมากที่สุด โดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้

5	หมายถึง	ระดับการใช้มากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับการใช้มาก
3	หมายถึง	ระดับการใช้ปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับการใช้น้อย
1	หมายถึง	ระดับการใช้น้อยที่สุด

ท่านมีการใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ต ในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ ในระดับใด	ระดับ การใช้ประโยชน์					Code
	5	4	3	2	1	
วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อ						
1. การศึกษาตามอัธยาศัย						☐ B 1
2. การติดต่อสื่อสาร						☐ B 2
3. การค้นหาข้อมูล						☐ B 3
4. ความบันเทิง						☐ B 4
ประเภทของการใช้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต						
5. บริการสืบค้นข้อมูล (Search)						☐ B 5
6. บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)						☐ B 6
7. บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (File Transfer Protocol / FTP)						☐ B 7
8. บริการโทรศัพท์บนอินเทอร์เน็ต (Internet Phone)						☐ B 8
9. บริการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce)						☐ B 9
10. บริการข้อมูลมัลติมีเดีย						☐ B 10
11. บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ / ห้องสมุดออนไลน์						☐ B 11
12. บริการสนทนาออนไลน์ (IRC / Internet Relay Chat)						☐ B 12
13. บริการคอมพิวเตอร์มือถือ (Palm)						☐ B 13
14. อื่น ๆ (ระบุ)						☐ B 14

คำชี้แจง : โปรดกาเครื่องหมาย ✕ ใน () ที่ตรงกับคำตอบตามความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. ท่านใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจากที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ B 15

- () ที่บ้าน () ที่โรงเรียน
() ร้านบริการอินเทอร์เน็ต () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. ท่านเปิดรับเว็ด์ ไซด์ เว็บ (WWW) บ่อยครั้งเพียงใด ☐ B 16

- () ทุกวัน () 3-4 วันต่อสัปดาห์
() 1-2 วันต่อสัปดาห์ () นาน ๆ ครั้ง

3. ระยะเวลาในการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง ☐ B 17

ชั่วโมง _____ นาที ต่อวัน

4. ท่านเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย (www.yupparaj.ac.th) บ่อยครั้ง ☐ B 18

เพียงใด

- () มากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้ง
() สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง
() สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
() เดือนละ 1-2 ครั้ง
() น้อยกว่า 1 ครั้งต่อเดือน
() ไม่เคยเปิดรับ (จบการตอบแบบสอบถาม)

5. ระยะเวลาในการเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย (www.yupparaj.ac.th) ☐ B 19

ในแต่ละครั้ง _____ ชั่วโมง _____ นาที

6. เวลาใดที่ท่านเปิดรับเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย (www.yupparaj.ac.th) ☐ B 20

มากที่สุด

- () 06.01 - 09.00 น.
() 09.01 - 12.00 น.
() 12.01 - 15.00 น.
() 15.01 - 18.00 น.
() 18.01 - 21.00 น.
() 21.01 - 24.00 น.
() 24.01 - 03.00 น.
() 03.01 - 06.00 น.

ส่วนที่ 3: คำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ท่านใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยด้วยเหตุผลต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียด และพิจารณาเครื่องหมาย ✕ ใน () ที่ช่องที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุด โดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ท่านใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ ในระดับใด	ระดับการใช้ประโยชน์					Code
	5	4	3	2	1	
การเรียนการสอน						
1. เพื่อศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้ตามต้องการ						☐ C 1
2. เพื่อตรวจสอบปฏิทินการศึกษา						☐ C 2
3. เพื่อตรวจสอบผลการเรียน						☐ C 3
4. เพื่ออ่านตำราอิเล็กทรอนิกส์ (e-Book)						☐ C 4
5. ศูนย์สื่อการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)						☐ C 5
6. เพื่อติดต่อสอบถาม / ขอข้อมูลจากอาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญ						☐ C 6
การใช้เวลาว่าง						
7. เพื่อรับชมและรับฟัง วิทยู และ โทรศัพท์อินเทอร์เน็ต						☐ C 7
8. เพื่อลดและผ่อนคลายความตึงเครียด หรือเพื่อความบันเทิง						☐ C 8
9. เพื่อสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุดและฐานข้อมูลอื่น ๆ						☐ C 9
10. เพื่อโอนถ่ายเพิ่มข้อมูล (ไฟล์) ที่ต้องการ						☐ C 10
11. เพื่อมีส่วนร่วมกับสังคมและเชื่อม โยงตนเองเข้ากับสังคม						☐ C 11
12. เพื่อสนทนาและร่วมแสดงความคิดเห็นในห้องคุย (Chat Room)						☐ C 12
13. เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นในกระดานข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ (Web board)						☐ C 13

ท่านใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ในเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้ในระดับใด	ระดับการใช้ประโยชน์					Code
	5	4	3	2	1	
ความเข้าใจองค์กร						
14. เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร / เหตุการณ์ต่าง ๆ						☐ C 14
15. เพื่อหาข้อแนะนำในการปฏิบัติและการตัดสินใจต่าง ๆ						☐ C 15
16. เพื่อติดต่อสื่อสารกับ โรงเรียน						☐ C 16
17. เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่โรงเรียนเปิดสอน						☐ C 17
18. เพื่ออ่านข่าวสาร ข่าวประกาศ ข่าวประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของโรงเรียน						☐ C 18

ส่วนที่ 4: คำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการในการใช้ประโยชน์เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยของท่านมีอะไรบ้าง

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียด และพิจารณาเครื่องหมาย ✕ ใน () ที่ช่องที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุดโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	ปัญหาในการใช้งาน					Code
	5	4	3	2	1	
ปัญหาด้านผู้ให้บริการ						
1. ขาดทักษะพื้นฐานในการใช้เว็บไซต์						☐ D 1
2. ขาดทักษะพื้นฐานในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์						☐ D 2
3. ไม่มีความรู้ในการใช้บริการสารสนเทศบนเว็บไซต์						☐ D 3
4. ไม่มีเวลาในการใช้เว็บไซต์อย่างเพียงพอ						☐ D 4
5. ภาษาเป็นอุปสรรคในการสื่อสารและแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ						☐ D 5

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	ปัญหาในการใช้งาน					Code
	5	4	3	2	1	
ปัญหาด้านเว็บไซต์และการออกแบบเว็บไซต์						
6. ข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอขาดความทันสมัย						☐ D 6
7. ตัวสะกด ไวยากรณ์ ผิดพลาดบ่อย						☐ D 7
8. การจัดแบ่งหมวดหมู่ยากแก่การเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ						☐ D 8
9. จุดเชื่อมโยง (link) ที่รวบรวมไว้มีไม่ครอบคลุมกับเนื้อหา						☐ D 9
10. ไม่สามารถเชื่อมโยง (link) ไปยังเว็บไซต์อื่นๆ ของโรงเรียนได้						☐ D 10
11. จุดเชื่อมโยง (link) ไม่สามารถใช้งานได้จริง						☐ D 11
12. การเชื่อมโยง (link) ระหว่างหน้าต่าง ๆ ภายในเว็บไซต์ ผิดพลาดบ่อย						☐ D 12
13. รวบรวมข้อมูลนาน						☐ D 13
14. คำนวณโหลดข้อมูลต่าง ๆ ได้ช้า						☐ D 14
15. ข้อมูล ข่าวสารมีมากเกินไปทำให้เสียเวลาสืบค้น						☐ D 15
16. ในบางหน้า ไม่สามารถเชื่อมโยง (link) ไปยังหน้าโฮมเพจได้						☐ D 16
17. สารสนเทศที่นำเสนอบนเว็บไซต์ไว้ขาดความสมบูรณ์ ไม่ครอบคลุม						☐ D 17
18. ในบางหน้าหน้า ไม่บอกวันที่ ที่ปรับปรุงข้อมูล						☐ D 18
19. สีสันทที่ใช้ในการออกแบบเว็บไซต์ ไม่เหมาะสม						☐ D 19
ปัญหาด้านอุปกรณ์						
20. ประสิทธิภาพและความสามารถที่จำกัดของเครื่องคอมพิวเตอร์						☐ D 20
21. เข้าถึงข้อมูลช้า เนื่องจากเครือข่ายมีความเร็วต่ำ						☐ D 21
22. อุปกรณ์ต่อร่วมกับอินเทอร์เน็ต ไม่ทันสมัย						☐ D 22
23. โปรแกรมที่ใช้ร่วมกับอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย						☐ D 23

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	ระดับปัญหา ในการใช้งาน					Code
	5	4	3	2	1	
ปัญหาด้านการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต						
24. การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตล้มเหลว						☐ D 24
25. ระบบการสื่อสารขัดข้องบ่อย ทำให้ไม่สามารถเชื่อมต่อกับเว็บไซต์ได้						☐ D 25
26. สัญญาณถูกขัดจังหวะขณะค้นหาข้อมูล						☐ D 26
27. ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลบางส่วนได้ เนื่องจากจำเป็นต้องมีรหัสผ่าน						☐ D 27

ท่านต้องการให้เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย มีการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งใดบ้าง

ความต้องการในการพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	ระดับ ความต้องการ					Code
	5	4	3	2	1	
1. การออกแบบตกแต่ง และจัดหมวดหมู่ให้ง่ายแก่การสืบค้น						☐ D 28
2. ปรับปรุงและเพิ่มเติมการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ						☐ D 29
3. ปรับปรุงข้อมูล (update) ให้ทันสมัยอยู่เสมอ						☐ D 30
4. เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ และผู้บริหารโรงเรียน						☐ D 31
5. ตรวจสอบการสะกดคำ และเนื้อหาให้ถูกต้อง						☐ D 32
6. ความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล						☐ D 33

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการให้บริการของเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยอย่างไร

.....

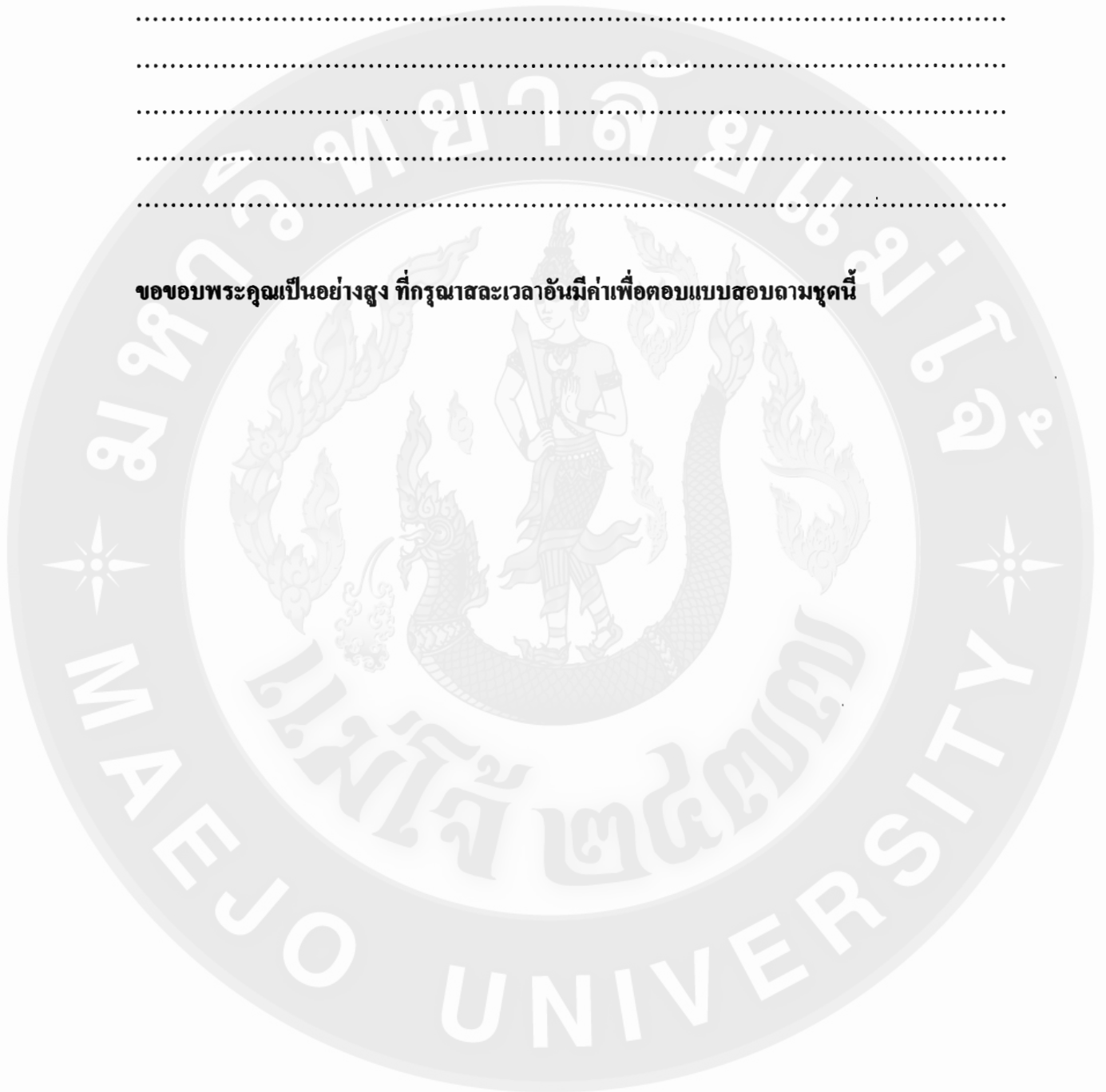
.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่าเพื่อตอบแบบสอบถามชุดนี้

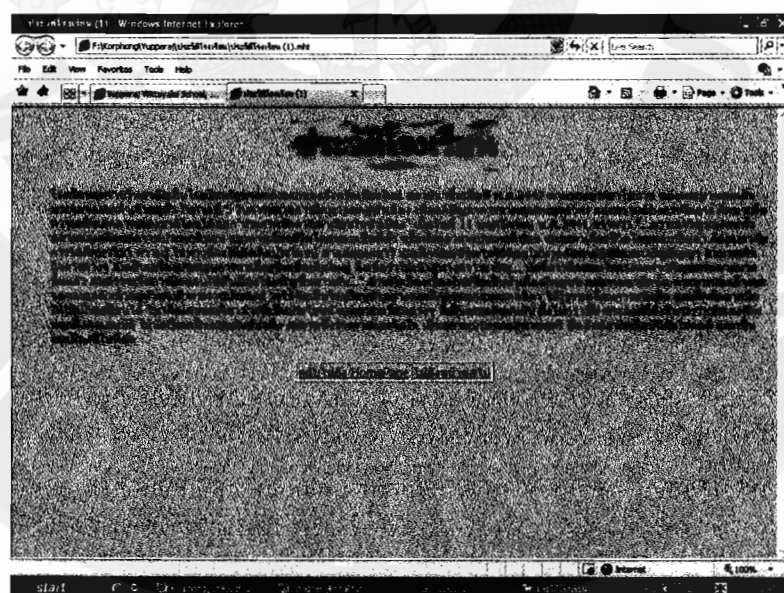

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหน้าเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ภาพผนวก 1 หน้าแรก (Home) เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

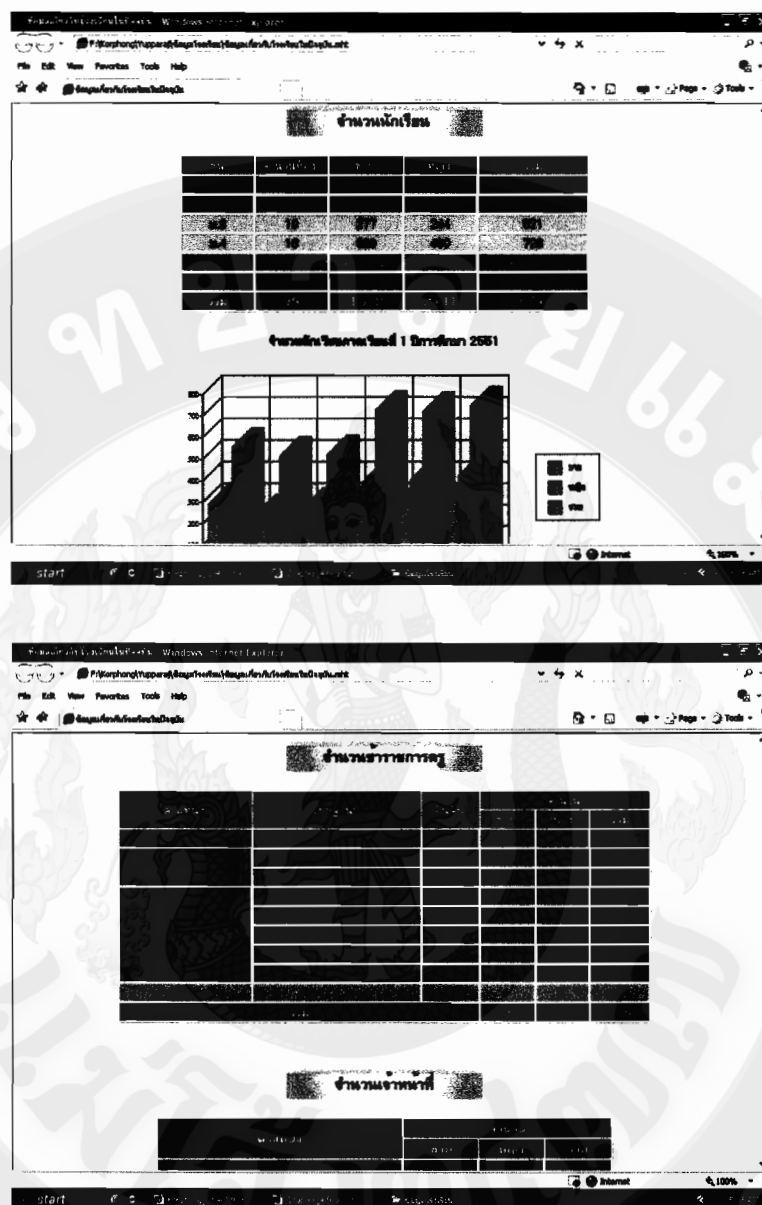
ภาพผนวก 2 หน้าประวัติโรงเรียน เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

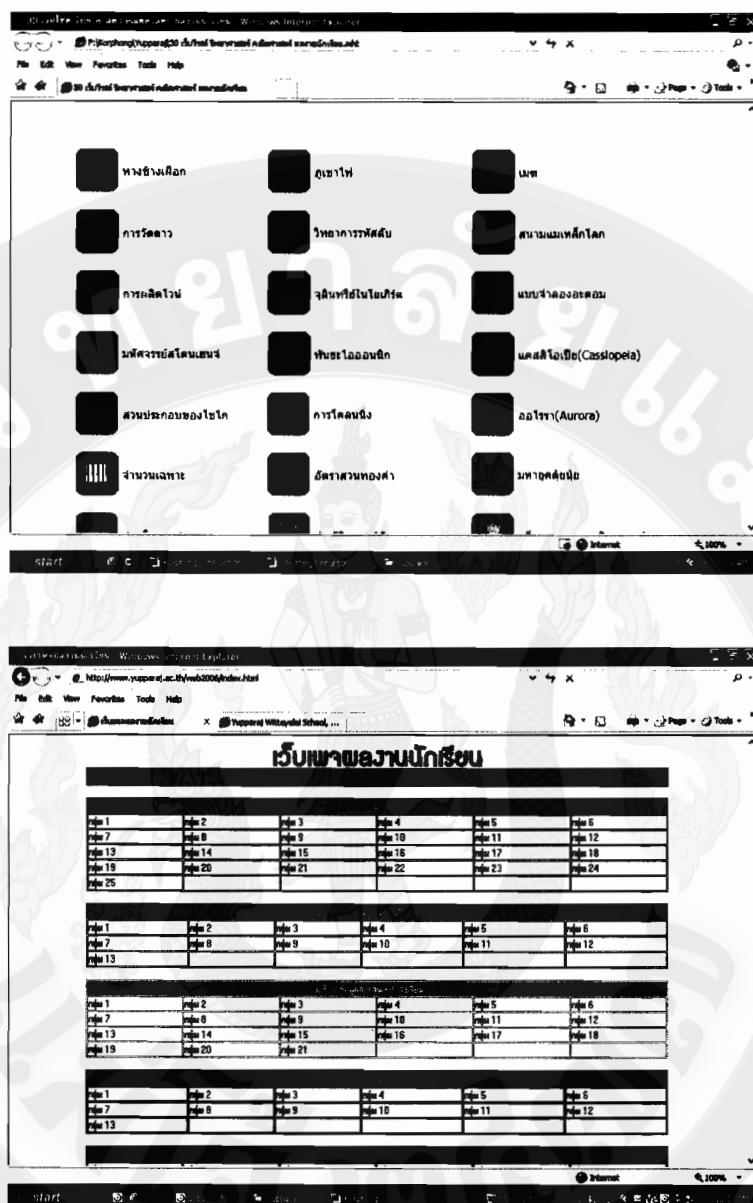
ภาพผนวก 3 หน้ารายนามผู้บริหารโรงเรียน เว็บไซต์โรงเรียนบุพราชวิทยาลัย

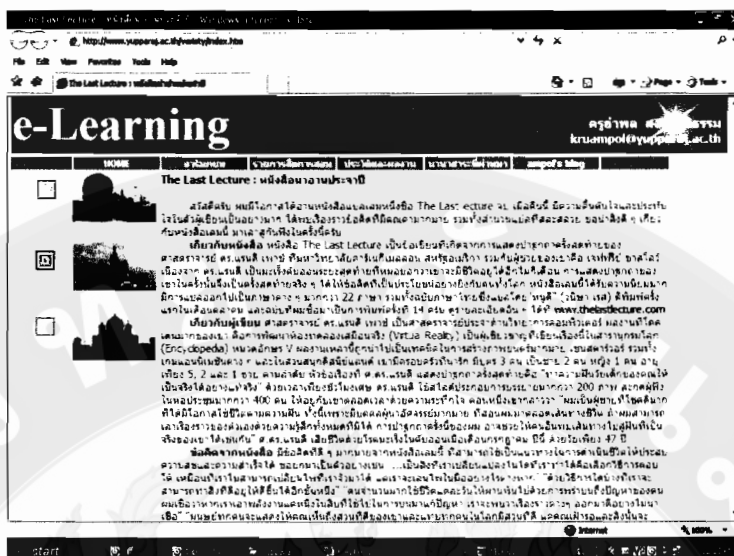
ภาพผนวก 4 หน้าข้อมูลปัจจุบันเว็บไซต์โรงเรียนบุพราชวิทยาลัย

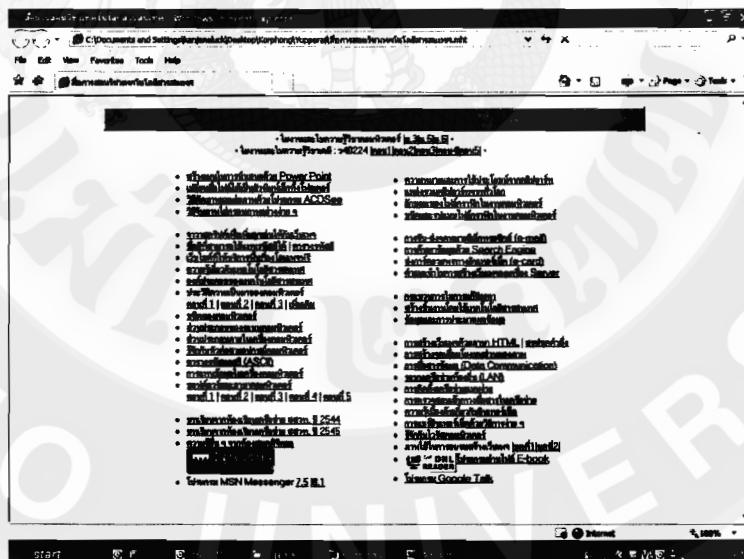
ภาพผนวก 4 (ต่อ)

ภาพผนวก 5 หน้าผลงานนักเรียนเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ภาพผนวก 6 หน้านาสาระ เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

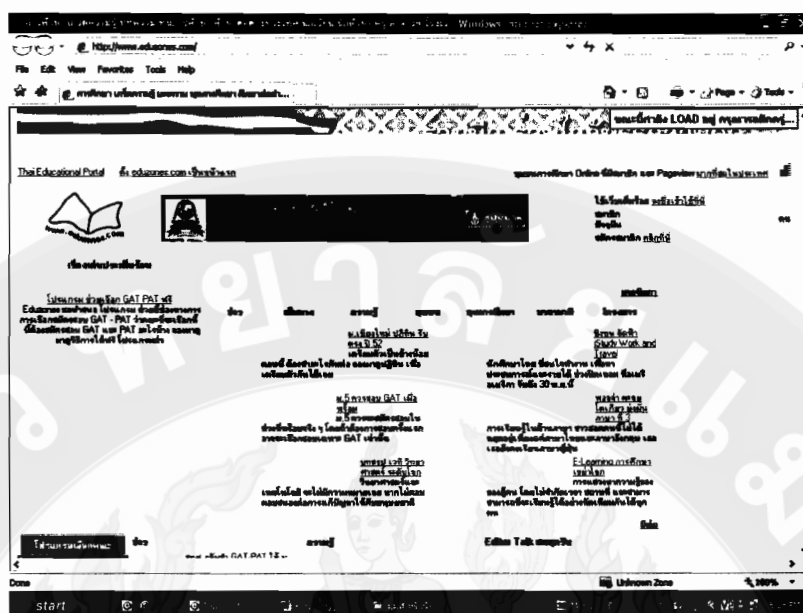
ภาพผนวก 7 หน้าสื่อการสอนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ภาพผนวก 8 หน้าภาพข่าวและกิจกรรม เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ภาพผนวก 9 หน้าสาระและบันเทิง (Entertain) เว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

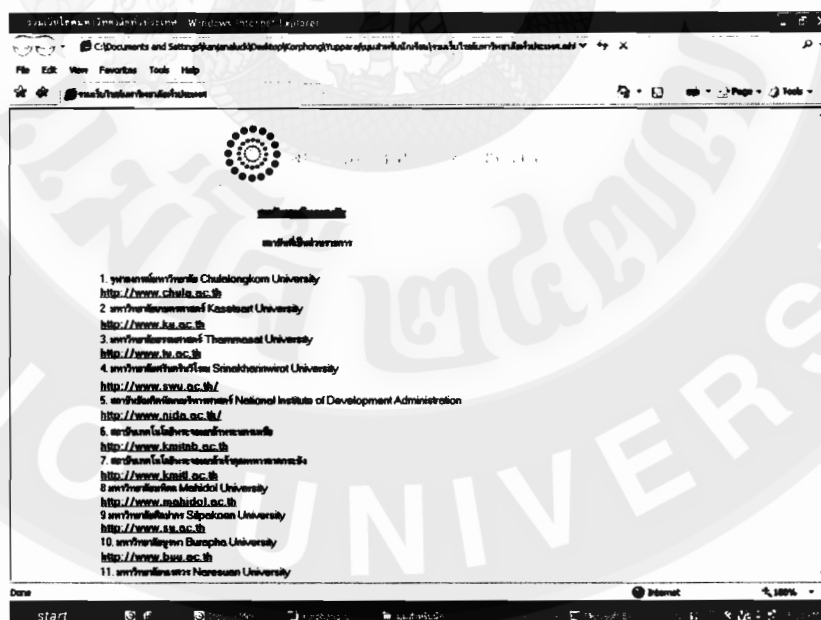
ภาพผนวก 12 การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (แหล่งรวมข้อมูลทางการศึกษา)

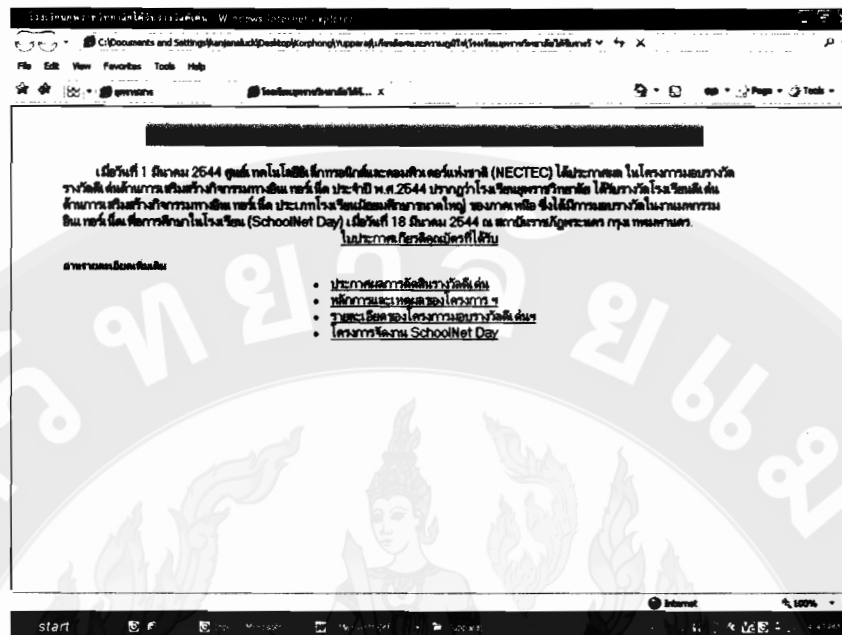
ภาพผนวก 13 การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (ยูพราซสาร)

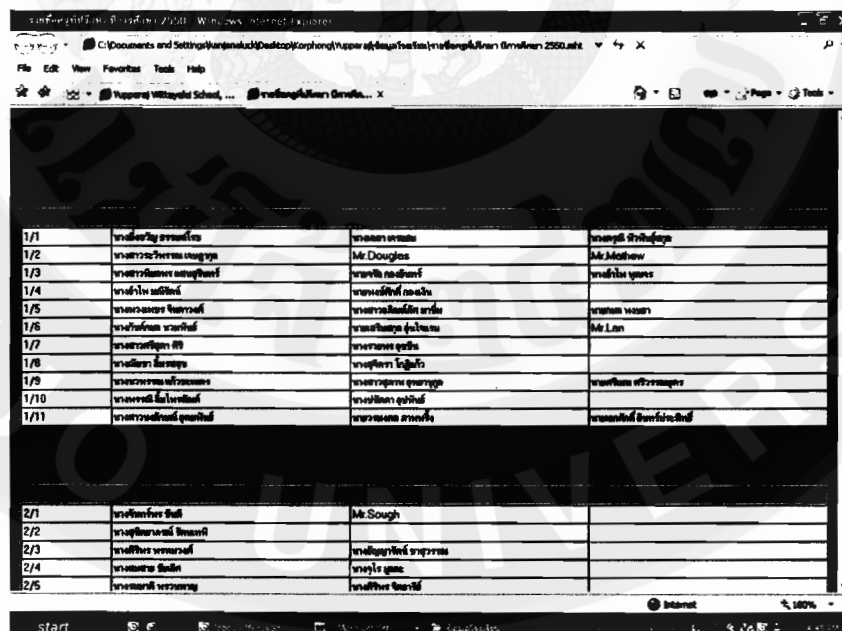
ภาพผนวก 14 การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (การส่งการควมพรในวาระต่าง ๆ)

ภาพผนวก 15 การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (รวมเว็บไซต์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ)

ภาพผนวก 16 การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (เกียรติยศและความภาคภูมิใจ)

ภาพผนวก 17 การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ (รายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา)

ภาคผนวก ก
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายก่องพงศ์ เจริญมุกด์
วันเดือนปีเกิด	10 ตุลาคม 2520
ภูมิลำเนา	จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2539 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย พ.ศ. 2543 ศศ.บ. (ภาษาญี่ปุ่น) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	2543 – 2543 นักแปลภาษา (ญี่ปุ่น) บริษัท สยามนาคาตะ จำกัด 2543 – 2549 เจ้าหน้าที่ด้านความปลอดภัย โรงแรมโฟชีชั้น เชียงใหม่ 2549 – ปัจจุบัน ผู้จัดการแผนกรักษาความปลอดภัย โรงแรมแมนดาริน โอเรียนเต็ล คาราเทวี เชียงใหม่